

Digest

**AL PRACTICII CURȚII
SUPREME DE JUSTIȚIE**

**COLEGIUL CIVIL,
COMERCIAL ȘI DE
CONTENCIOS
ADMINISTRATIV**

Septembrie 2017

Cuvânt înainte

Pentru a avea o închipuire despre dreptul pozitiv, dreptul „viu”, nu este suficient să citești doar coduri și legi, trebuie în mod imperios să fii la curent cu interpretările date de practica judiciară. În țările cu o cultură juridică avansată, o opinie a unui jurist este de neînchipuit fără trimiteri la practica curților supreme și chiar a curților de apel. Studenții facultăților de drept din sistemele continentale de drept dedică studiului practicii judiciare, nu mai puțin timp decât colegii lor din țările common law. În hotărârea *Kruslin c. Franței*, CtEDO scria că *„in a sphere covered by the written law, the „law” is the enactment in force as the competent courts have interpreted it in the light, if necessary, of any new practical developments.”* Actualmente, spre deosebire de sec. XIX, se duc discuții deja nu cu privire la legitimitatea situației create în realitate, cât despre căile de compromis între aspectele formale, normative și cele sociale ale creației judiciare și despre temeiurile legitimizării forței creatoare a practicii judecătorești, chiar dacă practica judiciară nu este recunoscută în calitate de izvor de drept în sens formal.

Reieșind din aceste premise, echipa JURIDICE MOLDOVA își propune să pună umărul la procesul de schimbare a paradigmei juridice în spațiul juridic autohton. Vom depune toate eforturile noastre și diligența necesară, pentru a aduce plus valoare procesului de documentare și studiere, atât în activitatea practicienilor, cât și a cercetătorilor, tinerilor juriști, studenților. De altfel, sperăm „Digest” să devină un instrument util în activitatea de zi cu zi a juriștilor, precum și în procesul de studiere a dreptului.

Cu drag,

Echipa DIGEST/**JURIDICE MOLDOVA**

Maxim **MACOVEI** – Redactor-șef

Vasile **SOLTAN**

Vlad **BERCU**

Elena **PODOLEANU**

Irina **DIGORI**

Cuprins:

- I. **Drept civil**
 - 1.1. **Repararea prejudiciului**
 - 1.2. **Încasarea despăgubirilor de asigurare**
 - 1.3. **Termenul de prescripție extinctivă**
 - 1.4. **Tranzacția de împăcare neomologată ca probă a încheierii actului juridic**
 - 1.5. **Nulitatea actului juridic**
 - 1.6. **Declararea nulității hotărârilor Adunării Generale a Asociaților SRL, declararea nulității procurilor**
- II. **Proces civil**
 - 2.1. **Comunicarea actelor procedurale**
 - 2.2. **Scutirea de la plata taxei de stat**
 - 2.3. **Revizuirea**
 - 2.4. **Recuzare**
 - 2.5. **Asigurarea acțiunii**
 - 2.6. **Cheltuielile de judecată**
 - 2.7. **Restituirea apelului**
 - 2.8. **Declararea recursului**
 - 2.9. **Reprezentarea**
 - 2.10. **Expertiza judiciară**
 - 2.11. **Prelungirea termenului de procedură; Suspendarea executării titlului executoriu emis în baza hotărârii primei instanțe**
 - 2.12. **Încheierile care nu pot fi atacate cu recurs**
 - 2.13. **Termenul de declarare a apelului**
 - 2.14. **Schimbarea calității procesuale a participanților la proces**
 - 2.15. **Efectele procedurale ale obligațiilor solidare**
 - 2.16. **Executarea hotărârii judecătorești irevocabile**
- III. **Insolvabilitate**
 - 3.1. **Validarea popririi**
 - 3.2. **Răspunderea subsidiară a organelor de conducere**
 - 3.3. **Notificarea creditorilor**
 - 3.4. **Validarea creanțelor**
 - 3.5. **Încheieri care nu se atacă în ordine de recurs**
 - 3.6. **Destituirea administratorului**

- 3.7. Numirea administratorului insolvabilității
- 3.8. Separarea bunului din masa debitoare
- 3.9. Nulitatea contractelor
- 3.10. Recursul împotriva hotărârilor și încheierilor instanței de insolvabilitate, repunerea în termen
- 3.11. Calitatea de creditor garantat în procesul de insolvabilitate a părții la un contract de investiție
- 3.12. Taxa de stat în situația persoanelor juridice în stare de insolvabilitate
- 3.13. Legalitatea Hotărârii adunării creditorilor privind intrarea în procedura falimentului
- 3.14. Contestarea creanțelor
- 3.15. Contestația tabelului definitiv al creanțelor
- 3.16. Opoziția creditorului, realizarea masei debitoare nevalorificate
- 3.17. Remunerații pentru serviciile de administrare provizorie
- 3.18. Suspendarea executării deciziei comitetului creditorilor, asigurarea acțiunii
- 3.19. Sucesiunea în drepturi procedurale
- 3.20. Împuternicirile avocatului
- 3.21. Rangul creditorului în cazul dispariției obiectului gajului
- 3.22. Planul de restructurare

I. Civil

1.1. Repararea prejudiciului

Dosarul Nr. 2ra-1366/17 din 20 septembrie

Se constată că sunt impertinente speței considerațiile instanțelor de judecată ierarhic inferioare cu privire la faptul că nu există o hotărâre irevocabilă ce ar demonstra acțiunile ilegale ale lui B.G. față de B.V., precum și faptul că nici prin probe concludente nu a fost demonstrată vinovăția lui B.G. la cauzarea prejudiciului material lui B.V. pentru a surveni răspunderea civilă.

Asta deoarece **faptul efectuării unei anchete insuficiente și inefective în privința lui B.G. de către agentul constator în procedura contravenției administrative, nu constituie temei de a-l exonera pe acesta de la răspunderea civilă delictuală**, or, consecutivitatea acțiunilor lui B.V. vorbesc cert despre săvârșirea de către B.G. a faptei ilicite.

În această ordine de idei, instanța de recurs conchide ca s-a stabilit faptul că prin acțiunile lui B.G. a fost deteriorat gardul lui B.V., pricinuindu-i astfel un prejudiciu material și suferințe psihice, fapt ce indică la ilegalitatea hotărârilor instanțelor de judecată ierarhic inferioare. În aceste condiții, având în susținere și prevederile art. 1398 alin. (1) Cod Civil cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege și prejudiciul moral cauzat prin acțiune sau omisiune, se atestă temeinicia cerinței lui B.V. cu privire la încasarea de la B.G. în beneficiul său a prejudiciului moral și material.

În același timp, instanța de recurs relevă că, deși în speță se atestă dreptul lui B.V. la **repararea prejudiciului moral, suma de 2000 lei solicitată de către recurent cu titlu de prejudiciu moral, este una exagerată, reieșind din criteriul echității, care presupune că despăgubirea pentru prejudiciul moral trebuie să fie justă, rațională și echitabilă, adică trebuie stabilită în așa mod încât să asigure efectiv o compensare suficientă și nicidecum exagerată a prejudiciului cauzat, fiind menținut echilibru între daunele efectiv pricinuite și suma acordată**. Astfel, în funcție de cele constatate și reieșind din specificul acțiunii, instanța de recurs conchide că, **la caz, suma de 1000 lei, poate fi considerată drept o compensație echitabilă și suficientă pentru emoțiile și sentimentele de frustrare aduse lui B.V. în circumstanțele descrise mai sus și care ar corespunde caracterului și gravității suferințelor psihice suportate de el, sumă care și urmează a fi încasată de la B.G. în beneficiul lui B.V. cu titlu de prejudiciu moral suferit**.

Pe de altă parte, se va reține că prin încheierea inspectorului SST și AR al IP Cantemir din 02 februarie 2016 despre rezultatul controlului efectuat conform ordinului s-a constatat că prin acțiunile lui B.G. lui B.V. i-a fost cauzat un prejudiciu material considerabil în sumă de 2120 lei, **prin urmare, prejudiciul material constituie suma de 2120 lei**.

Dosarul Nr. 2ra-1585/17 din 20 septembrie

În conformitate cu art.1398 al.2) Cod Civil prejudiciul cauzat prin fapte licite sau fără vinovăție se repară numai în cazurile expres prevăzute de lege. Potrivit art. 1413 Cod Civil, **dacă prejudiciul s-a produs prin faptul că din construcție a căzut ori a curs ceva, răspunde persoana care are construcția în posesiune**. Această regulă nu se aplică în cazul în care prejudiciul s-a produs prin forță majoră ori din vina celui prejudiciat.

Argumentul instanței de apel precum că **inundația a avut loc în lipsa vinovăției proprietarului apartamentului**, nu poate servi temei de respingere a acțiunii, **ori răspunderea proprietarului apartamentului survine în baza art. 1413 Cod Civil. Răspunderea pentru prejudiciul cauzat prin scurgerea din construcție este o răspundere obiectivă, angajându-se indiferent de vinovăția posesorului construcției**. Posesorul nu poate înlătura răspunderea, dovedind că a luat toate măsurile pentru evitarea scurgerii din construcție. Posesorul se poate exonera de răspundere probând existența

unor cauze străine, care au dus la cauzarea prejudiciului și anume forța majoră sau vina persoanei prejudiciate. Proprietarul nu a demonstrat prezența acestor două condiții, care l-ar exonera de răspundere materială. **Argumentul precum că nu a acționat cu vinovăție față de cel prejudiciat, iar pretinsa inundație a fost cauzată prin forța majoră de către precipitațiile căzute pe acoperișul casei și care respectiv s-au scurs în apartamentele locatarilor pe lângă țeava centrală, nu se confirmă prin probe pertinente și concludente.**

[Dosarul Nr. 2ra-1363/17 din 27 septembrie 2017](#)

Pe marginea rațiunii pe care se bazează instanța de apel în raport cu analiza criticelor conținute în cererea de recurs asupra temeiniciei deciziei recurate, Colegiul constată că soluția instanței de apel este eronată, adoptată cu încălcarea normelor de drept material, poartă un caracter evaziv, afectând însuși conținutul unui proces echitabil, or, în speță, lipsesc probe pertinente și concludente, care să confirme cu certitudine că recurenta B.S. datorează ÎMSP Spitalul Clinic Municipal Bălți suma de 3091,54 de lei. În această privință instanța de apel a făcut doar o referire formală la faptul, precum că în perioada 18.06.2014-25.06.2014, B.S., a primit medicamente, fapt dovedit prin bonurile de comandă- livrare a medicamentelor, a articolelor medicale, iar faptul că ÎMSP Spitalul Clinic Municipal Bălți nu a indicat în unul din actele de prestare a serviciilor medicale numele și prenumele B.S., nu poate constitui temei de respingere a acțiunii.

Prin urmare, Colegiul relevă că, potrivit materialelor cauzei, deși B.S. i s-a comunicat faptul că, persoanele care nu dețin polița de asigurare medicală sunt obligate să achite serviciile medicale primare, dânzei nu i s-a specificat costul serviciilor medicale prestate. Fiind externată pentru tratament ambulatoriu, la 25.06.2014, ea a achitat în casa ÎMSP Spitalul Clinic Municipal Bălți suma de 2824,94 de lei, pentru serviciile medicale prestate, prezentate și aduse la cunoștința pacientei la data externării. În circumstanțele date, Colegiul consideră ca întemeiată concluzia primei instanțe, precum că cuantumul pretins prin cererea de chemare în judecată al serviciilor medicale în sumă de 3091,54 de lei, nu i-a fost comunicat pacientei, iar acest fapt prezumă nerespectarea dreptului pacientului prevăzut expres de art. 5 lit. g) din Legea cu privire la drepturile și responsabilitățile pacientului nr. 263-XVI din 27.10.2005, potrivit căruia, pacientul are dreptul, la informații cu privire la prestatorul de servicii de sănătate, profilul, volumul, calitatea, costul și modalitatea de prestare a serviciilor respective.

[Dosarul Nr. 2ra-1409/17 din 27 septembrie 2017](#)

Analizând circumstanțele expuse, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție constată că concluzia primei instanțe de a admite parțial cerințele înaintate de către U.T., și anume de a încasa din contul lui V.V. în beneficiul U.T. prejudiciul moral în sumă de 30 000 lei, este justă și întemeiată. Nu poate fi reținut argumentul intimatului-pârât V.V., susținut de către Curtea de Apel Chișinău, precum că suma de 30 000 lei acordată cu titlu de prejudiciu moral este una exagerată, ținând cont de faptul că urmările negative ale accidentului s-au manifestat prin XXXX XXXX XXXX, or, ca urmare a analizei cumulului de probe în urma acțiunilor ilegale ale lui V.V., atât minorului XXXX XXXX cât și membrilor familiei acestuia le-au fost cauzate suferințe psihice și creat un mediu intimidant, degradant și umilitor, rezultat prin agravarea stării sănătății minorului care nici până în prezent nu a fost ameliorată. Deasemenea la aprecierea nivelului (gradului) suportării de către persoana vătămată a suferințelor psihice sau fizice, trebuie luate în considerație circumstanțele cauzei, și anume că XXXX XXXX, a.n. XXXX suferă din copilărie de XXXX XXXX XXXX, XXXX XXXX, XXXX XXXX, având XXXX XXXX XXXX, fapt care a dus la agravarea și suportarea mai accentuată a consecințelor accidentului rutier provocat de către V.V..

1.2. Încasarea despăgubirilor de asigurare

[Dosarul Nr. 2ra-1429/17 din 20 septembrie](#)

Reiesind din limitele judecării apelului consfințite în norma enunțată, instanța de recurs reține că contrar acestor prevederi, **instanța de apel judecând apelul a trecut în mod superficial asupra circumstanțelor pricinii, referindu-se doar la susținerile lui B.V. și probele prezentate de ultimul, fără a examina legalitatea și temeinicia hotărârii supusă apelului sub toate aspectele, în raport cu regulile și legislația ce guvernează litigiul în cauză.** În acest context se va remarca că

respingând apelul și menținând hotărârea primei instanțe, instanța de apel și-a întemeiat concluzia pe faptul că conform Raportului de evaluare nr. 16/1115 din 04 octombrie 2015, întocmit de către SC "Saliknov-Consulting" SRL, costul reparației pentru restabilirea autovehiculului Nissan X TRAIL cu n/î X, la o stație autorizată de deservire tehnică, cu înlocuirea pieselor necesare constituie suma de 104 189, 96 lei.

Instanța de recurs consideră, însă, că această concluzie a instanței de apel este una pripită, bazată doar pe susținerile invocate de către B.V. și probele prezentate de ultimul, fără a da o apreciere cuvenită invocărilor CIA "Asito" SA, care a insistat că respingerea în calitate de probă a actului de evaluare cost reparație nr. 5671 din 04 decembrie 2015, întocmit de SRL "General Expert" și punerea la temeiul hotărârii contestate a Raportului de evaluare nr. 16/1115 din 04 octombrie 2015, întocmit de către SC "Saliknov-Consulting" SRL, fără argumentarea concluziei respective, denotă încălcarea drepturilor sale și contravine prevederilor art. 21 alin. (3) lit. d) și f) din Legea cu privire la asigurarea obligatorie pentru pagubele produse de autovehicule nr. 414 din 22 decembrie 2006.

Deci instanța nu a elucidat de ce a dat preferință Raportului de evaluare nr. 16/1115 din 04 octombrie 2015, întocmit de către SC "Saliknov-Consulting" SRL având costul reparației autovehiculului suma de 104 189, 96 lei, la materialele cauzei concomitent fiind anexată și comanda-cost nr. 41 din 09 noiembrie 2015 întocmită de către SRL "Tradeinvest GR" prin care s-a stabilit că costul reparației pentru autovehiculul Nissan X TRAIL cu n/î X constituie suma de 92 995 lei.

În acest context se va remarca că instanța de recurs nu este de acord cu concluzia instanței de apel precum că, nefiind de acord cu despăgubirea de asigurare stabilită prin Actul de evaluare întocmit de SRL "General Expert", B.V. s-a adresat SC "Saliknov-Consulting" SRL or, o astfel de concluzie este inadmisibilă deoarece B.V. s-a adresat SC "SaliknovConsulting" SRL la 09 noiembrie 2015 și respectiv nu putea atunci să nu fie de acord cu Actul de evaluare cost-reparație nr. 5671 din 04 decembrie 2015 întocmit de către SRL "General Expert", întocmit cu aproximativ o lună mai târziu.

1.3. Termenul de prescripție extinctivă

[Dosarul Nr. 2ri-238/17 din 20 septembrie](#)

Potrivit art. 271 Cod civil, acțiunea privind apărarea dreptului încălcat se respinge în temeiul expirării termenului de prescripție extinctivă numai la cererea persoanei în a cărei favoare a curs prescripția, depusă până la încheierea dezbaterilor în fond. În apel sau în recurs, prescripția poate fi opusă de îndreptățit numai în cazul în care instanța se pronunță asupra fondului. Întru interpretarea corectă a dispozițiilor art. 271 Cod civil, urmează a nota că **prescripția poate fi invocată de cel în folosul căruia curge (de debitorul obligației), prescripția profită numai celui care a invocat-o, instituția fiind reglementată ca o chestiune pur privată. Neinvocarea prescripției poate fi rezultatul unei acțiuni voite, care va putea fi considerată o renunțare tacită la prescripție, dar și rezultatul neglijenței, omisiunii.**

Deci, prescripția extensivă reprezintă **sanctiunea stingerii dreptului la acțiune care nu a fost executat în termenul prevăzut de lege, astfel titularul dreptului civil încălcat sau nerecunoscut nu acționează în termenul prevăzut de lege pierde concursul instanței competente în vederea apărării dreptului său.**

Pentru dreptul civil, **prescripția extinctivă este o sancțiune îndreptată împotriva pasivității titularului dreptului subiectiv civil, sancțiune ce urmează a fi privită diferit, după cum este vorba pe de o parte de un drept de creanță sau un drept real accesoriu, ipoteza în care prin prescripția extinctivă se stinge o componentă a dreptului la acțiune, iar pe de alta parte, de un drept real principal sau de un drept nepatrimonial** (doar dacă legea prevede în mod expres prescriptibilitatea unui astfel de drept). **ipoteza în care prescripția extinctivă stinge însuși dreptul subiectiv.**

La caz se conchide că GȚ „Calmîc Iurie Valentin” în cadrul ședinței de judecată la Curtea de Apel Chișinău a solicitat respingerea cererii de validare a popririi pe motivul expirării termenului de prescripție, cerința încadrându-se în prevederile art. 271 Cod civil. Dreptul de a solicita aplicarea dreptului de prescripție, este un drept subiectiv a subiectului în favoarea căruia a curs, drept ce face parte din mijloacele juridice civile de apărare, similar dreptului de a înainta acțiune în instanța de

judecată. Înaintarea unei acțiuni în instanța de judecată, nu reprezintă în sine o recunoaștere a unei obligații ci exercitarea unei metode de apărare juridică a dreptului său încălcat, iar acest fapt nu poate fi interpretat de către instanța de judecată în defavoarea persoanei.

1.4. Tranzacția de împăcare neomologată ca probă a încheierii actului juridic

[Dosarul Nr. 2ra-1454/17 din 27 septembrie 2017](#)

În cererea de apel împotriva hotărârii Judecătorei Criuleni din 25 mai 2016, G.C. a menționat expres faptul că deși în hotărârea contestată este menționat că nu au fost anexate probe ce ar dovedi existența datoriei, instanța de fond nu s-a expus asupra așa numitei tranzacției de împăcare din 24 aprilie 2013, semnată de D.A., care confirmă existența datoriei. Necătînd la acest fapt, instanța de apel în nici o măsură nu s-a expus la acest aspect relevant speței, or acest înscris chiar și în situația în care nu a fost omologat (confirmat) de către instanța pentru a servi temei de încetare a procesului, reprezintă în sine un act juridic și o manifestare de voință a lui D.A., prin care recunoaște existența datoriei față de G.C..

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție reține că instanțele de judecată inferioare au admis în principiu existența împrumutului acordat de către G.C. lui D.A. rezultat din contractul de ipotecă, însă din considerentul că acesta a fost declarat nul au ajuns la concluzia lipsei altor probe în acest sens. Prin urmare, instanța de apel verificând legalitatea și temeinicia hotărârii contestate, la fel reținând faptul nulității absolute al contractului de ipotecă, menținând opinia instanței de fond referitor la faptul că din acest act juridic rezultă faptul acordării împrumutului, nu s-a expus asupra efectelor nulității absolute acestui act juridic.

În continuare, Colegiul conchide că pentru a constitui mijloc de probă a existenței datoriei, tranzacția de împăcare ca acord de voință a lui D.A., nu urma a fi omologată (confirmată) de instanța de judecată, condiția respectivă fiind necesară numai pentru încetarea procesului. În consecință, reiterând cele expuse, o tranzacție de împăcare semnată de părți dovedește recunoașterea de către semnatarii acesteia a unor fapte juridice.

1.5. Nulitatea actului juridic

[Dosarul Nr. 2ra-1475/17 din 20 septembrie](#)

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție constată ca fiind greșită concluzia instanței de apel precum că, dreptul de proprietate a lui P.V. asupra lotului de teren a apărut la data emiterii deciziei Xxxxxx xxxxxxxx xxxxxx nr. xx/xxx din xx xxxxxxxx xxxx, aplicând greșit prevederile art. 320 alin. (3) Cod civil, deoarece nu este aplicabil speței în cauză. Or, aici instanța de recurs reține concluzia instanței de fond precum că, actul ce ar fi confirmat dreptul de proprietate a lui P.V. asupra bunului imobil este titlul de proprietate, pe care ultimul la primit la data de xx xxxxx xxxx și a fost înregistrat în Registrul bunurilor imobile la data de xx xxxxx xxxx.

Subsecvent, prima instanță corect a concluzionat despre necesitatea admiterii parțiale a pretenției privind plata a ½ din prețul actual al terenului și anume de a încasa din contul lui P.V. în beneficiul A.P. ½ din costul terenului la momentul încheierii contractului de vânzare-cumpărare nr. xxxx din xx xxxxxxxx xxxx, în mărime de 18 400 lei. Or, în temeiul contractului de vânzare-cumpărare, P.V. a obținut pentru terenul dat suma de 36 800 lei, motiv din care nu poate fi obligat să achite o sumă mai mare decât cea obținută în baza contractului de vânzare-cumpărare, și respectiv P.A. dispune de dreptul la ½ din costul terenului la momentul încheierii contractului de vânzare-cumpărare nr. xxxx din xx xxxxxxxx xxxx, în mărime de 18 400 lei.

Referitor la pretenția A.P. privind declararea nulității contractului de vânzare-cumpărare a lotului de teren, cu repunerea părților în poziție inițială, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție constată ca fiind corectă concluzia instanței de fond privind respingerea acestei pretenții...Reieșind din normele de drept menționate, reclamanta P.A. nu a prezentat careva probe în susținerea faptului că C.S. și C.S. au avut calitate de cumpărători de rea credință la momentul încheierii contractului de vânzare cumpărare. Or, până la proba contrară, C.S. ȘI C.S. sânt cumpărători de bună credință, motiv din care lipsesc careva temeuri de anulare a contractului de vânzare-cumpărare. Or, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le

invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

[Dosarul Nr. 2ri-277/17 din 20 septembrie](#)

Colegiul menționează că concluzia instanței de insolvabilitate privind anularea contractului de preluare a datoriei din 09 octombrie 2011, încheiat între Societatea cu Răspundere Limitată „Tivali-Com” și Întreprinderea Individuală „Tomaili-Agro”, privind transmiterea – preluarea sumei de 147424,87 lei la contul Societății cu Răspundere Limitată „Soldi”, este pripită și neîntemeiată. Or, la dosar este anexat un înscris care este o probă incontestabilă, ordinul de plată nr. 7 din 10 octombrie 2011, din care rezultă că Societatea cu Răspundere Limitată „Tivali-Com” a transferat la contul Societății cu Răspundere Limitată „Soldi” suma de 300000 lei. Destinația plății indicată în ordinul de plată sunt lucrările de construcție. Prin urmare, odată cu efectuarea plății Societatea cu Răspundere Limitată „TivaliCom” a recunoscut legalitatea contractelor încheiate cu Societatea cu Răspundere Limitată „Soldi”.

Instanța de recurs menționează că este neîntemeiată poziția instanței de insolvabilitate prin care a stabilit fictivitatea contractului de preluare a datoriei din 09 octombrie 2011, încheiat între Societatea cu Răspundere Limitată „Tivali-Com” și Întreprinderea Individuală „Tomaili-Agro”. În acest sens, Colegiul consideră oportun de a reitera prevederile art. 221 alin. (1) Cod Civil, care statuează expres că, actul juridic încheiat fără intenția de a produce efecte juridice (actul juridic fictiv) este nul. De menționat că actul juridic încheiat fără intenția de a produce efecte juridice (actul juridic fictiv) este lovit de nulitate absolută, deoarece în cazul acestui act lipsește unul din elementele definitorii ale actului juridic consfințit în art. 195 – intenția de a da naștere, modifica, sau stinge drepturi și obligații civile, însă în situația din speță nu sunt prezente elemente ale actului juridic fictiv. Or, contractul de preluare a datoriei a produs efecte juridice în totalitate și pînă la faza executării acestuia, fapt confirmat prin ordinul de plată enunțat mai sus. Mai mult decît atît nu a fost identificată manifestarea de voință falsă și care a avut ca scop inducerea în eroare a altor persoane.

Totodată, este relevant faptul că legalitatea contractului de preluare a datoriei este demonstrată și prin acțiunile Societății cu Răspundere Limitată „Soldi” rezultate din înaintarea cererii de validare a creanței în sumă de 35221,87 lei față de Societatea cu Răspundere Limitată „Tivali-Com”, în proces de insolvabilitate. Aceasta fiind suma restantă neachitată de Societatea cu Răspundere Limitată „Tivali-Com” din datoria de 335221,87 lei, în baza contractului de preluare a datoriei. Creanța respectivă nefiind validată, la 17 octombrie 2016, Societatea cu Răspundere Limitată „Soldi” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Tivali-Com” în proces de insolvabilitate, privind încasarea din contul Societății cu Răspundere Limitată „Tivali-Com” în proces de insolvabilitate în beneficiul său a creanței în sumă de 35 221,87 lei.

1.6. Declararea nulității hotărârilor Adunării Generale a Asociațiilor SRL, declararea nulității procurilor

[Dosarul Nr. 2rac-181/2017 din 06 septembrie 2017](#)

La 10 februarie 2014, SRL „Ostalagro” și SRL „Avinion Com” au depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Agro-Mondial” și SRL „Alepa-Bas”, intervenienți accesorii O.B., M.B. și Societatea cu răspundere limitată „Mavel-Mond” cu privire la **anularea hotărârilor adunării generale, declararea nulității procurilor și compensarea cheltuielilor de judecată**, acțiune completată pe parcursul examinării cauzei.

Fiind investită cu examinarea prezentei acțiuni, **Judecătoria Ciocana, mun. Chișinău la 13 iunie 2016** a constatat nulitatea hotărârilor Adunărilor Generale Extraordinare a Asociațiilor SRL „Alepa-Bas” consemnate în procesele-verbale nr. 1 din 04 februarie 2014, nr. 2 din 05 februarie 2014, din 02 iunie 2015, din 11 august 2015.

A constatat nulitatea procurilor nr. 8 din 03 februarie 2014, nr. 9 din 04 februarie 2014, nr. 10 din 05 februarie 2014 eliberate de către administratorul SRL „Alepa-Bas”, P.V. reprezentantului SRL „Alepa-Bas”, P.M. pentru participarea la Adunările Ordinare și Extraordinare ale asociațiilor RL „Agro-Mondial”.

A constatat nulitatea hotărârilor Adunărilor Generale Extraordinare a asociațiilor SRL „Agro-

Mondial” consemnate în procesele-verbale nr. 1 din 04 februarie 2014, nr. 2 din 05 februarie 2014, din 02 iunie 2015, din 11 august 2015 și din 04 martie 2016.

A încasat din contul SRL „Alepa-Bas” în beneficiul SRL „Avinion Com” suma de 400 lei cu titlu de cheltuieli de judecată (taxa de stat). A încasat de la SRL „Agro-Mondial” în beneficiul SRL „Ostalagro” suma de 600 lei cu titlu de cheltuieli de judecată (taxa de stat). A încasat de la SRL „Alepa-Bas” în beneficiul statului suma de 220,08 lei cu titlu de cheltuieli poștale suportate de instanța de judecată în prezenta pricina civilă și de la SRL „Agro-Mondial” în beneficiul statului suma de 220,08 lei cu titlu de cheltuieli poștale suportate de instanța de judecată în prezenta pricina civilă.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 07 iulie 2016, SRL „Agro-Mondial” și SRL „Alepa-Bas” au contestat-o cu apel, solicitând casarea acesteia cu emiterea unei noi hotărâri, prin care a respinge acțiunea.

Prin **decizia Curții de Apel Chișinău din 14 decembrie 2016** s-a admis apelul declarat de SRL „Agro-Mondial” și SRL „Alepa-Bas”.

S-a casat parțial hotărârea Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 13 iunie 2016, și în această parte s-a pronunțat o nouă hotărâre prin care Pretențiile SRL „Ostalagro” și SRL „Avinion Com” privind declararea nulității hotărârilor Adunării Generale Extraordinare a asociaților SRL „AlepaBas”, constatarea nulității procurilor eliberate de administratorul SRL „Alepa-Bas” și declararea nulității hotărârilor Adunării Generale Extraordinare a asociaților SRL „AgroMondial”, s-au respins. În rest s-a menținut hotărârea Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 13 iunie 2016.

În susținerea soluției date instanța de apel, a reținut că, hotărârea primei instanțe este parțial întemeiată, soluție care urmează a fi menținută și de instanța de recurs. [...]

► Prin prisma normelor prevăzute la art. 48 alin.(1), art. 49 alin. (1) și (2), art. 57 alin.(1)-(4), art. 58 alin. (1), art. 82 din Legea privind societățile cu răspundere limitată nr. 135-XVI din 14 iunie 2007, **instanța de recurs consideră corectă concluzia instanței de apel, prin care a indicat că pretențiile privind declararea nulității hotărârilor Adunării Generale Extraordinare a asociaților SRL „AlepaBas” consemnate în procesele-verbale nr. 1 din 04 februarie 2014, din 02 iunie 2015, din 11 august 2015, constatarea nulității procurilor nr. 8 din 03 februarie 2014, nr. 9 din 04 februarie 2014, nr. 10 din 05 februarie 2014, eliberate de administratorul SRL „Alepa Bas” și declararea nulității hotărârilor Adunării Generale Extraordinare a asociaților SRL „Agro-Mondial”, consemnate în procesele-verbale nr. 1 din 04 februarie 2014, din 02 iunie 2015, din 11 august 2015 din 04 martie 2016 sunt nefondate și pasibile de a fi respinse, reținând că hotărârile Adunărilor Generale Extraordinare ale asociaților SRL „Alepa-Bas” și SRL „Agro-Mondial” din 04 februarie 2014 referitoare la desemnarea lui P.V. în funcția de administrator al SRL „Agro-Mondial” pe o perioadă de trei ani au fost adoptate cu majoritatea de voturi a asociaților societăților indicate, situație ce corespunde prevederilor art. 58 al Legii privind societățile cu răspundere limitată, ce nu instituie, contrar argumentelor intimaților și concluziilor primei instanțe, vreo cerință referitoare la adoptarea unor astfel de hotărâri cu $\frac{3}{4}$ din voturi.**

Or, **desemnarea administratorului societății cu răspundere limitată are loc cu majoritatea voturilor tuturor asociaților în conformitate cu art. 58 pct. 3) lit. c) al Legii privind societățile cu răspundere limitată, cerință ce a fost respectată în cadrul ambelor hotărâri din 04 februarie 2014, deoarece în cadrul Adunării Generale Extraordinare a asociaților SRL „Alepa-Bas” hotărârea corespunzătoare a fost adoptată cu votul a 64% din numărul de voturi, iar în cadrul Adunării Generale Extraordinare a asociaților SRL „Agro-Mondial” cu votul a 74% din numărul de voturi.**

Mai mult ca atât, instanța de apel corect a considerat că, concluziile primei instanțe referitoare la faptul că modalitatea de adoptare a hotărârilor indicate mai sus contravine prevederilor pct. 6.3 al Statutului SRL „Alepa-Bas”, ce prevede că hotărârile se adoptă cu $\frac{3}{4}$ din voturi, deoarece instanța eronat interpretează prevederile art. 58 și art. 82 ale Legii privind societățile cu răspundere limitată, în cazul în care pct. 6.3 al Statutului SRL „Alepa-Bas” și pct. 7.3 al Statutului SRL „Agro-Mondial” contravin cerințelor expuse la art. 58 alin. (1) pct. 3 al Legii nominalizate și, respectiv, sunt lovite de nulitate absolută ca fiind contrar dispozițiilor imperative ale Legii.

Astfel, trimiterile primei instanțe la prevederile art. 58 alin. (1) pct. 2) al Legii privind societățile cu răspundere limitată sunt eronate în condițiile în care această normă instituie opțiunea diferențierii numărului necesar de voturi de cel prevăzut de acest punct doar referitor la chestiunile ce se atribuie la acesta, lista exhaustivă incluzând doar modificarea și completarea actului de constituire, lichidarea societății, numirea lichidatorului și aprobarea bilanțului de lichidare, reorganizarea societății și aprobarea planului de reorganizare, acordul prealabil pentru încheierea contractelor, prin care societatea transmite proprietatea sau cedează, cu titlu gratuit, drepturi terților, inclusiv asociaților societății, înființarea filialelor și reprezentanțelor societății, aprobarea fondării altor persoane juridice și aprobarea participării în calitate de cofondator al altor persoane juridice, în timp ce **desemnarea administratorului este reglementată de pct. 3) lit. c) al aceluiași articol, ce nu instituie posibilitatea determinării prin actele ce constituie a unei alte proporții de voturi pentru adoptarea hotărârii respective.**

În aceeași ordine de idei, Colegiul conchide că **art. 58 al Legii nominalizate nu prevede posibilitatea schimbării chestiunilor vizate la pct. pct. 1)-3) ale alin. (1) de la o categorie la alta, o astfel de excepție fiind instituită exclusiv asupra chestiunilor vizate la pct. 2), fără ca această normă să se extindă asupra altor puncte.**

► Referitor la concluzia primei instanțe privind **procurile eliberate de SRL „Alepa-Bas” pe numele lui P.M.**, și respectiv, **concluziile referitoare la lipsa împuternicirilor acestuia pentru participarea în cadrul Adunărilor Generale a asociaților SRL „Agro-Mondial”, instanța de apel corect a reținut** prevederile art. 246 alin. (1) Cod civil. [...]

Prin prisma normelor prevăzute la art.246 alin. (1), art. 252 alin. (1) Cod civil și art. 71 alin. (1) lit. c) al Legii privind societățile cu răspundere limitată, **Colegiul conchide că administratorul SRL „Alepa-Bas” era îndreptățit de a elibera pe numele lui P.M. procuri din numele societății în vederea reprezentării acesteia în cadrul Adunărilor Generale Extraordinare a asociaților SRL „Agro-Mondial”, acestea fiind valabile inclusiv în condițiile în care reprezentarea a fost necesară în vederea executării hotărârii Adunării Generale Extraordinare a asociaților SRL „Alepa-Bas” din 04 februarie 2014.**

Astfel, **fiind greșită concluzia primei instanțe referitoare la faptul că procurile contestate au fost eliberate contrar interdicției instituite de executorul judecătoresc U.O. prin încheierea nr. 084-302/2014 din 04 februarie 2014, deoarece prin această încheiere s-a interzis SRL „Alepa-Bas” de a executa hotărârea Adunării Generale nr. 4 din 08 octombrie 2013, în partea ce ține de delegarea lui P.M. ca reprezentant al SRL „Alepa-Bas” la Adunările Generale ale SRL „Agro-Mondial” până la definitivarea hotărârii judecătorești.**

Prin urmare, încheierea Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 03 februarie 2014, prin care au fost instituite interdicțiile indicate supra, în calitate de măsuri de asigurare, se limitau exclusiv la hotărârea Adunării Generale Extraordinare a asociaților SRL „Alepa-Bas” nr. 4 din 08 octombrie 2013 prin care P.M. s-a delegat drept reprezentant al acestei societăți la Adunările Generale ale SRL „Agro-Mondial” cu toate împuternicirile pe un termen de 3 ani, suspendarea executării acestei hotărâri neconstituind, însă, temei pentru interzicerea împuternicirii ulterioare a aceluiași reprezentant pentru participarea la Adunările Generale ale asociaților SRL „Agro-Mondial”, eliberate ulterior emiterii hotărârii din 08 octombrie 2013, **încheierea judecătorească fiind limitată doar referitor la hotărârea corespunzătoare din 08 octombrie 2013, neavând efecte extensive asupra împuternicirilor eliberate ulterior.**

► Reieșind din cele relatate, **instanța de apel corect a respins argumentele intimaților și concluziile primei instanțe referitoare la nulitatea hotărârilor sus menționate și a procurilor contestate prin prisma art. 58 alin. (1) pct. 2) lit. g) al Legii privind societățile cu răspundere limitată, în cazul în care această normă reglementează doar modalitatea de votare de către Adunarea Generală a chestiunii privind aprobarea participării în calitate de cofondator al altor persoane juridice, astfel încât această competență a Adunării se limitează doar la textul Legii, și anume la aprobarea participării în calitate de cofondator al altor persoane juridice, nu și modalitatea de aprobare a hotărârilor ulterioare ce țin de gestionarea persoanelor juridice la care societatea este cofondator/coasociat, motiv pentru care această normă nu este aplicabilă speței**

referitor la chestiunile susmenționate.

În același context **Colegiul conchide ca fiind eronată concluzia primei instanțe referitoare la necesitatea convocării unei Adunări Generale a Asociațiilor SRL „Alepa-Bas” pentru desemnarea lui P.M. în calitate de reprezentant al acestei Societăți în cadrul SRL „Agro-Mondial”.**

► **Colegiul consideră eronate concluziile primei instanțe referitoare la faptul că hotărârile și procurile contestate sunt lovite de nulitate pe motivul lipsei acordului administratorului fiduciar al SRL „Alepa-Bas” cu trimitere la încheierea Judecătoriai Economice de Circumscripție din 01 decembrie 2010, deoarece art. 88 alin. (1), (2) și (5) Cod civil statuează că instanța de judecată care examinează cererea privind dizolvarea persoanei juridice poate pune bunurile acesteia, la cerere, sub administrare fiduciară. [...] Din conținutul acestei norme, precum și din dispozițiile instanței de judecată expuse în încheierea din 01 decembrie 2010 reiese cert că limitele instituite pentru organele de conducere ale SRL „Alepa-Bas” prin stabilirea administrării fiduciare vizau doar actele de dispoziție cu bunurile Societății date.**

Prin urmare, **dat fiind că hotărârile contestate nu vizau încheierea vreunor acte juridice de dispoziție asupra bunurilor SRL „Alepa-Bas”, acordul administratorului fiduciar în privința acestora nu era necesar, iar atribuțiile organelor de conducere ale acestei Societăți referitoare la desemnarea administratorului SRL „Agro-Mondial” nu erau limitate de drepturile administratorului fiduciar.**

► Reieșind din cele expuse, **Colegiul constată că hotărârile Adunării Generale Extraordinare a asociațiilor SRL „Alepa-Bas” din 04 februarie 2014 și a Adunării Generale Extraordinare a asociațiilor SRL „Agro-Mondial”, precum și procurile nr. 8 din 03 februarie 2014 și nr. 9 din 04 februarie 2014, eliberate de SRL „Alepa-Bas” pe numele lui P.M. sunt legale, iar temeiuri pentru anularea acestora în speță nu există, motiv pentru care pretențiile corespunzătoare ale SRL „Ostalagro” și SRL „Avinion Com” corect au fost respins de instanța de apel.**

► **Colegiul consideră nefondate și cerințele privind anularea hotărârii Adunării Generale Extraordinare a asociațiilor SRL „Alepa-Bas” din 02 iunie 2015, prin care s-a hotărât a interzice înregistrarea pe suport audio și video a Adunărilor Generale ale asociațiilor SRL „Alepa-Bas” și că SRL „Alepa-Bas” va vota împotriva înregistrărilor pe suport audio și video a Adunărilor Generale ale asociațiilor SRL „Agro-Mondial”, la chestiunea reglementării înregistrării pe suport audio și video a Adunărilor Generale ale asociațiilor SRL „Agro-Mondial”, precum și a hotărârii Adunării Generale Extraordinare a asociațiilor SRL „Agro-Mondial” din 02 iunie 2015 prin care s-a hotărât a interzice înregistrarea pe suport audio și video a Adunărilor Generale ale asociațiilor SRL „Agro-Mondial”, a hotărârii Adunării Generale Extraordinare a Asociațiilor SRL „Agro-Mondial” din 11 august 2015, prin care s-a hotărât a interzice înregistrarea pe suport audio și video a Adunărilor Generale ale asociațiilor SRL „Alepa-Bas”, a hotărârii Adunării Generale Extraordinare a asociațiilor SRL „Agro-Mondial” din 11 august 2015 prin care s-a hotărât a interzice înregistrarea pe suport audio și video a Adunărilor Generale ale asociațiilor SRL „Agro-Mondial”. [...]**

Este cert că normele conținute în art. 56 alin. (4) și (5) al Legii privind societățile cu răspundere limitată nr. 135-XVI din 14 iunie 2007 nu prevăd înregistrarea în format audio și/sau video a ședințelor Adunărilor Generale ale Asociațiilor societăților cu răspundere limitată, însă **realizarea înregistrărilor audio și/sau video a ședințelor Adunărilor Generale ale asociațiilor urmează a fi realizată în conformitate cu art. 58 alin. (1) pct. 3) lit. f) al Legii privind societățile cu răspundere limitată, urmând ca acordul referitor la realizarea înregistrărilor să fie eliberat de majoritatea voturilor tuturor asociațiilor societății.**

Or, în caz contrar ar însemna realizarea unui drept de către unul din asociați în detrimentul drepturilor celorlalți asociați, dreptul de a efectua înregistrarea video și/sau audio a ședințelor fiind echivalent dreptului de a nu efectua astfel de înregistrări, astfel încât un asociat nu este îndreptățit de a acționa în detrimentul drepturilor celorlalți asociați.

Relevantă, în speță este și concluzia instanței de apel prin care a indicat că trimiterile intimațiilor și a primei instanțe la prevederile art. 115, alin. (1), lit. a) și b) Cod civil și art. art. 10, alin. (4), 43 lit. a), c) și d), 44 alin. (1), 72 alin. (4) ale Legii privind societățile cu răspundere limitată sunt nefondate în

condițiile în care aceste norme nu prevăd posibilitatea efectuării înregistrărilor audio și/ sau video a ședințelor Adunărilor Generale ale asociațiilor societății în contradictoriu cu dezacordul majorității voturilor asociațiilor societăților respective, ci reglementează alte raporturi juridice. **Din conținutul normelor menționate**, ce instituie dreptul asociațiilor de a participa la conducerea și la activitatea societății, de a primi informații și documente **nu reiese că aceștia pot acționa contrar voinței asociațiilor care se opun înregistrărilor, drepturile intimaților fiind limitate de drepturile celorlalți asociați care au votat împotriva adoptării unei astfel de hotărâri.**

Prin urmare, **prima instanță nu este în drept de a constata ilegalitatea hotărârii nominalizate exclusiv în temeiul oportunității acesteia, o astfel de constatare fiind excesivă în contextul în care instanța de judecată nu este în drept să intervină în competențele exclusive ale Adunărilor Generale ale asociațiilor societăților cu răspundere limitată, nu este în drept de a impune asociațiilor exercitarea unor obligații neprevăzute de Lege contrar voinței acestora, oportunitatea neconstituind temei pentru anularea unor hotărâri legal emise în conformitate cu art. 58 alin. (1) pct. 3) al Legii privind societățile cu răspundere limitată nr. 135-XVI din 14 iunie 2007.**

► **Cu referire la hotărârile Adunării Generale Extraordinare a asociațiilor SRL „Alepa-Bas” din 02 iunie 2015, prin care s-a hotărât că SRL „Alepa-Bas” va vota pentru abrogarea hotărârii adoptată la punctul 3 de pe ordinea de zi a Adunării Generale Extraordinare a asociațiilor SRL „Agro-Mondial” din 04 noiembrie 2014, prin care s-a decis a executa decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 5/23-10 din 30 mai 2013, a hotărârii Adunării Generale Extraordinare a asociațiilor SRL „Agro-Mondial” din 02 iunie 2015, prin care s-a hotărât a abroga hotărârea adoptată la punctul 3 de pe ordinea de zi a Adunării Generale Extraordinare a asociațiilor SRL „Agro-Mondial” din 04 noiembrie 2014, a hotărârii Adunării Generale Extraordinare a SRL „Agro-Mondial” din 04 martie 2016 prin care s-a abrogat pct. 3 al hotărârii Adunării Generale Extraordinare a asociațiilor SRL „Agro-Mondial” din 04 noiembrie 2014, instanța de apel corect a concluzionat că adoptarea de către Adunarea Generală a asociațiilor societății cu răspundere limitată a unei hotărâri nu privează aceeași Adunare de a anula hotărârea anterioară, urmând ca la adoptarea hotărârii de anulare să fie respectate cerințele legale impuse pentru emiterea acesteia la data respectivă, or, normele materiale nu instituie careva interdicții în acest sens.**

Or, potrivit art. 60 alin. (3) al Legii privind societățile cu răspundere limitată nr. 135-XVI din 14 iunie 2007, prevede expres că **hotărârile adunării generale a asociațiilor pot fi modificate și abrogate de o nouă adunare generală a asociațiilor.**

Astfel, **trimiterile primei instanțe** la dispozițiile art. 60 alin. (1) al Legii nominalizate, potrivit căreia hotărârile adunării generale a asociațiilor sunt executorii pentru toți asociații și organele societății, **sunt eronate și nu atrag nulitatea hotărârii** de anulare a Adunării Generale a Asociațiilor, deoarece este cert că **odată ce Legea oferă expres Adunării Generale a Asociațiilor dreptul de anulare a hotărârilor precedente, hotărârea respectivă produce efecte doar pe perioada de până la anularea acesteia și nu constituie un impediment pentru anularea hotărârii de către organul competent de conducere al societății.**

Totodată, **instanța de recurs consideră eronată concluzia primei instanțe cu trimitere la hotărârea Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 10 iunie 2015, deoarece prin această hotărâre nu s-a constatat caracterul irevocabil al hotărârilor Adunării Generale Extraordinare a asociațiilor din 04 noiembrie 2014, ci doar s-a pus aceasta în aplicare, obiectul dedus judecării în acea pricină nefiind legalitatea hotărârii nominalizate, astfel încât hotărârea judecătorească respectivă nu constituie un impediment pentru anularea hotărârii Adunării din 04 noiembrie 2014 de către organul emitent al acesteia, fiind cert că după anularea acesteia, hotărârea judecătorească devine caducă și nu mai poate fi supusă executării, însă nu constituie un temei ce ar anula posibilitatea aplicării dispozițiilor art. 60 alin. (3) al Legii susmenționate.**

Colegiul apreciază ca **fiind eronate concluziile primei instanțe referitoare la faptul că administratorul a acționat ilegal prin neexecutarea hotărârii judecătorești irevocabile indicate mai sus și a convocat Adunarea cu ordinea de zi privind anularea hotărârii Adunării din 04 noiembrie 2014, deoarece, deși este cert că neexecutarea unei hotărâri judecătorești irevocabile este contrară Legii, totuși, această inacțiune nu priva administratorul de dreptul de exercitare a**

atribuțiilor prevăzute la art. 51 alin. (2) al Legii privind societățile cu răspundere limitată.

Din considerentele expuse supra, **Colegiul conchide că hotărârile contestate nu contravin Legii și, respectiv, acestea nu urmează a fi anulate, pretențiile respective fiind corect respinse de instanța de apel.**

► **Referitor la hotărârea Adunării Generale Extraordinare a asociațiilor SRL „Alepa-Bas” din 02 iunie 2015 prin care s-a hotărât că SRL „Alepa-Bas” va vota pentru aprobarea contractului de asistență juridică nr. 2 din 01 aprilie 2011, a acordului suplimentar nr. 4 din 01 septembrie 2013 și acordului suplimentar nr. 2 din 30 noiembrie 2014 și hotărârea Adunării Generale Extraordinare a asociațiilor SRL „Agro-Mondial” din 02 iunie 2015 prin care s-a hotărât a aproba contractul de asistență juridică nr. 2 din 01 aprilie 2011, a acordului suplimentar nr. 4 din 01 septembrie 2013 și acordul suplimentar nr. 2 din 30 noiembrie 2014, urmează a reține că la art. 49 al Legii privind societățile cu răspundere limitată nu se regăsește competența Adunării Generale a Asociațiilor privind adoptarea contractelor ce depășesc ¼ din fondul statutar, după cum prevede pct. 7.2.6 al actului de constituire al SRL „Agro-Mondial”.**

Or, art. 49 alin. (2) lit. g) al Legii privind societățile cu răspundere limitată nr. 135-XVI din 14 iunie 2007, oferă posibilitatea includerii în competența Adunării Generale a Asociațiilor soluționarea unei liste extinse de chestiuni, astfel încât prin prisma normei indicate a actului de constituire, Colegiul conchide că **chestiunea respectivă poate fi atribuită la competența Adunării Generale a Asociațiilor SRL „Agro-Mondial”.**

Însă, deoarece această chestiune nu cade sub incidența pct. 1) și 2) ale art. 58 alin. (1) al Legii privind societățile cu răspundere limitată, **soluționarea ei se realizează prin vot majoritar, în conformitate cu art. 58 alin. (1) pct. 3) lit. f) al Legii nominalizate.**

Concomitent, instanța de recurs reține drept **corectă concluzia instanței de apel prin care a indicat că, obiect al prezentului litigiu nu-l reprezintă contractul și acordurile adiționale indicate mai sus, instanța de judecată fiind limitată prin prisma art. 240 alin. (3) Cod de procedură civilă de dreptul de a se expune asupra legalității acestora**, motiv pentru care trimiterile primei instanțe la prevederile art.226 Cod civil sunt nefondate.

Or, în speță prezintă relevanță dispozițiile **art. 249 alin. (1) Cod civil**, potrivit căruia dacă o persoană încheie un act juridic în numele unei alte persoane fără a avea împuterniciri pentru reprezentare sau cu depășirea împuternicirilor, **actul juridic produce efecte pentru reprezentat numai în cazul în care acesta îl confirmă ulterior.** În acest caz, actul juridic poate fi confirmat atât expres, cât și prin acțiuni concludente.

Astfel, **confirmarea de către Adunarea Generală a contractului și acordurilor indicate mai sus prin hotărâre adoptată cu majoritatea tuturor asociațiilor societății respective corespunde cerințelor legale și, respectiv, această confirmare nu poate fi anulată, aceasta fiind realizată în corespundere cu legislația pertinentă.**

► **Referitor la hotărârea Adunării Generale Extraordinare a asociațiilor SRL „Agro-Mondial” din 11 august 2015 prin care s-a hotărât că reprezentantul SRL „Alepa-Bas” va vota pentru a nu delega reprezentantul SRL „Agro-Mondial” deocamdată și hotărârea Adunării Generale Extraordinare a asociațiilor SRL „Agro-Mondial” din 11 august 2015, prin care s-a hotărât de a nu delega reprezentantul SRL „Agro-Mondial” în cadrul cauzei penale 2015970069, intentată în baza art. 335 alin. (3) lit. b) Cod penal, examinată de Centrul Național Anticorupție, pentru a reprezenta SRL „Agro-Mondial” în calitate de bănuț, învinuit, inculpat deocamdată, urmează a reține că potrivit art. 521 alin. (1) și (2) Cod de procedură penală, urmărirea penală în cazul tragerii la răspundere penală a persoanei juridice se efectuează cu participarea reprezentantului legal al acesteia. În cazul în care urmărirea penală pornită împotriva persoanei juridice se efectuează pentru aceeași faptă sau pentru fapte conexe și în privința reprezentantului ei legal, organul de urmărire penală desemnează un reprezentant al persoanei juridice pentru a o reprezenta în calitate de învinuit.**

Totodată, potrivit art. 71 alin. (1) lit. b) al Legii privind societățile cu răspundere limitată, administratorul este în drept să reprezinte fără procură societatea în raporturile cu organele statului,

cu terții și în instanțele de judecată.

În consecință, **este cert că reprezentant legal al persoanei juridice este administratorul acesteia, iar în cazul în care urmărirea penală pornită împotriva persoanei juridice se efectuează pentru aceeași faptă sau pentru fapte conexe și în privința reprezentantului ei legal, desemnarea unui reprezentant al persoanei juridice se realizează de către organul de urmărire penală.**

Din aceste considerente, **desemnarea de către Adunarea Generală a asociațiilor SRL „Agro-Mondial” nu era necesară, motiv pentru care hotărârea de a nu delega un reprezentant în fața organului de urmărire penală nu poate fi interpretată ca fiind ilegală în condițiile în care calitatea respectivă se determină în conformitate cu Legea.**

Astfel, **sunt irelevante concluziile primei instanțe referitoare la caracterul obligatoriu a acțiunilor procedural penale, având în vedere că calitatea de bănuit, învinuit, inculpat este una pasivă în cadrul procedurilor penale.**

În consecință, și **pretențiile indicate sunt nefondate și pasibile de a fi respinse.**

► Totodată, **instanța de apel just a considerat fondate cerințele de anulare a hotărârilor Adunării Generale Extraordinare a asociațiilor SRL „Alepa-Bas” din 05 februarie 2014 și din 02 iunie 2015 (hotărârea nr. 4) și a Adunărilor Generale Extraordinare a asociațiilor SRL „Agro-Mondial” din 05 februarie 2014 și din 02 iunie 2015 (hotărârea nr. 3) în partea ce ține de hotărârile adoptate privind abrogarea hotărârii adoptate la punctul 3 de pe ordinea de zi a Adunării Generale Ordinare a asociațiilor SRL „Agro-Mondial” din 26 martie 2013.**

Mai mult ca atât, urmează a reține că **prin hotărârea Adunării Generale Ordinare a asociațiilor SRL „Agro-Mondial” din 26 martie 2013 expusă la punctul 3 de pe ordinea de zi, s-a hotărât a repartiza profitul net pe anul 2011 și anul 2012 și a plăti profitul net repartizat asociațiilor în măsura posibilităților la termenul când va fi posibil de plătit. [...]**

Întru interpretarea corectă a normelor prevăzute la art.39 al Legii privind societățile cu răspundere limitată urmează a reține că **profitul ce urmează a fi repartizat se atribuie la categoria de „bunuri” ale asociațiilor, astfel, dat fiind că prin hotărârile nominalizate s-a realizat un act de dispoziție asupra bunurilor, chiar și viitoare, ce urmau a fi dobândite de SRL „Alepa-Bas”, soluționarea tuturor chestiunilor aferente urmau a fi realizate cu acordul administratorului fiduciar, organele de conducere al SRL „Alepa-Bas” fiind limitate prin încheierea Judecătoriei Economice de Circumscripție din 01 decembrie 2010. Or, potrivit acesteia, toate acțiunile de dispoziție asupra bunurilor SRL „Alepa-Bas”, inclusiv asupra cotei-părți din profitul ce urmează a-i fi repartizat, urmau a fi realizate cu acordul administratorului fiduciar desemnat de instanță, **contrariul fiind în contradicție cu prevederile încheierii indicate și ale art. 88 Cod civil, motiv pentru care hotărârile corespunzătoare sunt lovite de nulitate**, deoarece din numele SRL „Alepa-Bas” în cadrul Adunării Generale Extraordinare a asociațiilor SRL „Agro-Mondial” pe chestiunea indicată urma să participe, potrivit încheierii susmenționate a instanței de judecată, administratorul fiduciar desemnat.**

► Reieșind din normele precitate și faptele expuse, **instanța de recurs consideră corectă concluzia instanței de apel, prin care a considerat parțial întemeiată acțiunea înaintată și ca rezultat a admis apelul casând parțial hotărârea primei instanțe, în cazul în care recurenții nu au prezentat probe concludente și pertinente în susținerea poziției lor.**

Cele supra relatate, în ansamblu atestă faptul că, **concluzia instanței de apel este justă, având la bază un cumul de dovezi administrate, cărora le-a fost dată o apreciere juridică cuvenită, iar argumentele aduse de recurenți în susținerea poziției, sunt pur declarative și fără un suport legal și probatoriu.**

Urmare a celor supra indicate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție apreciază critic susținerile recurenților precum că instanța de apel nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele ce au importanță pentru soluționarea cauzei, nefiind dovedite circumstanțele considerate de instanță ca stabilite, iar concluziile instanței expuse în hotărâre, sunt în contradicție cu circumstanțele cauzei, deoarece acestea contravin constatărilor relatate.

II. Proces civil

2.1. Comunicarea actelor procedurale

Dosarul Nr. 2rc-601/17 din 20 septembrie

Deși, actul judecătoresc emis i-a fost expediat apelantului-recurent, la materialele cauzei nu au fost anexate careva probe certe ce ar dovedi faptul recepționării acestuia, ca urmare încheierea recurată nu a fost comunicată în corespundere cu prevederile legale, iar argumentele invocate în susținerea cererii de repunere în termenul de declarare a recursului sunt admisibile. În asemenea circumstanțe, Colegiul ajunge la concluzia temeiniciei cerinței recurentului și o va admite cu repunerea ultimului în termenul de declarare a recursului.

Dosarul Nr. 3r-142/17 din 20 septembrie

În conținutul încheierii din 23 martie 2017 prin care nu s-a dat curs cererilor de apel declarate de către Agenția „Moldsilva” și I.J, instanța de apel invocă despre recepționarea cererii de apel motivată depusă de Agenția „Moldsilva” la 27 martie 2017, or, **instanța judecătorească nu avea posibilitatea la emiterea încheierii din 23 martie 2017 să cunoască despre acțiunile apelantei din 27 martie 2017**. Astfel, instanța de recurs constată că, **instanța de apel prin încheierea din 23 martie 2017 face referire la o probă care la momentul emiterii încheierii nu exista, fapt ce atestă că instanța emite o încheiere contradictorie**. Ba mai mult, actele cauzei atestă că, încheierea Curții de Apel Chișinău din 23 martie 2017 **a fost expediată în adresa participanților la proces fără indicarea datei**, și la materialele cauzei nu se regăsește dovada de recepționare a acesteia de către Agenția „Moldsilva”, fapt ce denotă că apelanta Agenția „Moldsilva” **nu a cunoscut despre încheierea prin care nu i s-a dat curs cererii de apel, necunoscând despre faptul că urmează să înlăture careva neajunsuri**.

Contrar circumstanțelor descrise, Curtea de Apel Chișinău a dispus prin încheierea din 08 iunie 2017 restituirea apelului declarat de Agenția „Moldsilva”, **din motivul neîndeplinirii în termen a indicațiilor instanței de apel**. Sub acest aspect și ținând cont de faptul că, apelanta Agenția „Moldsilva” nu a recepționat încheierea instanței de apel, prin care nu i s-a dat curs cererii de apel, iar materialele cauzei nu denotă contrariul, instanța de recurs consideră că întru evitarea încălcării dreptului recurentului la un proces echitabil prevăzut de art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, recursurile urmează a fi admise.

Dosarul Nr. 3r-129/2017 din 06 septembrie 2017

Materialele cauzei atestă că, încheierea Curții de Apel Chișinău din 25 mai 2017 a fost expediată în adresa participanților la proces conform scrisorii din 23 iunie 2017 (f.d. 50), **însă la materialele cauzei nu se regăsește dovada de recepționare a acesteia de către apelantul I.J. sau avocatul acestuia, V.R., fapt ce denotă că apelantul nu a cunoscut despre încheierea prin care nu i s-a dat curs cererii de apel, necunoscând despre faptul că urmează să înlăture careva neajunsuri**. Contrar circumstanțelor descrise, Curtea de Apel Chișinău a dispus prin încheierea din 06 iulie 2017 restituirea apelului declarat de I.J., din motivul neîndeplinirii în termen a indicațiilor instanței de apel.

În situația descrisă, Colegiul relevă că, instanța de apel urma să aprecieze importanța normelor procedurale prevăzute de legiuitor care indică expres acțiunile ce urmau a fi îndeplinite de către instanța de judecată pentru o bună și eficientă examinare a cauzei. Or, potrivit art. 100 alin. (1) Cod de procedură civilă, cererea de chemare în judecată și actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătoresc sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și prin delegație judiciară.

Astfel, analizând circumstanțele din speță, instanța de recurs constată că, **instanța de apel prematur a dispus restituirea cererii de apel, în cazul în care la materialele cauzei nu se regăsește confirmarea primirii încheierii prin care nu s-a dat curs cererii de apel.** Or, deși, prevederile art. 369, alin. (1) Cod de procedură civilă, statuează că, în cazul în care apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368, alin. (1) Cod de procedură civilă, instanța de apel urmează să restituie cererea de apel, **instanța urma a verifica dacă apelantului i-a fost comunicat actul de dispoziție emis.**

Sub acest aspect și ținând cont de faptul că, apelantul I.J. nu a recepționat încheierea instanței de apel, prin care nu i s-a dat curs cererii de apel, iar materialele cauzei nu denotă contrariul, instanța de recurs consideră că **întru evitarea încălcării dreptului recurentului la un proces echitabil prevăzut de art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, recursul urmează a fi admis.**

Mai mult ca atât, Colegiul apreciază critic argumentul instanței de apel precum că, **avocatul V.R. a recepționat copia încheierii din 25 mai 2017 prin poșta electronică la 23 iunie 2017, ora 17:45, deoarece înscrisul denotă că la 23 iunie 2017, ora 17:45 a fost expediată prin poșta electronică mesajul în adresa ultimului, și nicidecum nu poate fi considerat ca dată a recepționării mesajului, iar înscrisul nu confirmă primirea de către avocat a mesajului.**

[Dosarul Nr. 2rc-626/17 din 6 septembrie 2017](#)

Concluzionând asupra temeiniciei cererii înaintate de administratorul provizoriu cu privire la aplicarea amenzii judiciare administratorului SRL „Trivarnist”, Victoria Nistor cu încasarea sumei de 20 u.c., ceea ce constituie 1000 lei, din contul ultimei în beneficiul statului, **Curtea de Apel Bălți nu a respectat procedura de citare legală a Victoriei Nistor și nici nu i-a adus la cunoștință despre cererea care urmează a fi examinată, în condițiile în care în încheierea Curții de Apel Bălți din 09 martie 2017 este indicat că se numește ședința de judecată pentru 27 aprilie 2017, ora 10:30 doar pentru examinarea cererii introductive depuse de SRL „Premer-SV”.**

Instanța de recurs reiterează că **examinarea cererii cu privire la aplicarea amenzii judiciare membrilor organelor de conducere ale debitorului pentru neprezentarea informațiilor și documentelor solicitate de către administratorul provizoriu, fără înștiințarea legală a acestora, constituie o încălcare certă a procedurii de examinare a unei asemenea cereri și poate condiționa îngrădirea nejustificată a dreptului subiecților la un proces echitabil, precum și a dreptului la apărare și principiul egalității armelor în proces** garantat de art. 6 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Prin urmare, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, ținând cont de faptul că încheierea Curții de Apel Bălți din 27 aprilie 2017 a fost emisă cu încălcarea normelor de drept procedural, iar instanța de recurs este în imposibilitate de a corecta respectiva eroare judiciară, conchide asupra remiterii cauzei spre rejudecare.

[Dosarul Nr. 2rc-569/17 din 27 septembrie 2017](#)

Astfel, prin prisma normelor de drept procedural citate, instanța de recurs menționează că potrivit dispozitivului încheierii Curții de Apel Chișinău din 16 februarie 2017, prin care cererii de apel depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Tela Expres”, nu s-a dat curs, i s-a comunicat apelantului despre necesitatea prezentării apelului motivat, în termen de 7 zile din momentul recepționării încheierii date.

În acest sens, Colegiul punctează că la dosar nu este anexat un înscris care ar certifica data recepționării de către recurentul-apelant a încheierii Curții de Apel Chișinău din 16 februarie 2017, astfel, făcând imposibilă îndeplinirea de către Societatea cu Răspundere Limitată „Tela Expres” a indicațiilor date de instanța de apel prin încheierea enunțată. Mai mult decât atât, potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată din 30 martie 2017, apelantul – recurent Societatea cu Răspundere Limitată „Tela Expres”, nu a fost prezent și nici nu este anexată la dosar citarea legală a acestuia (f.d. 67).

Prin urmare, întru respectarea principiului egalității armelor și a dreptului la un proces echitabil,

instanța de recurs concluzionează despre necesitatea casării încheierii Curții de Apel Chișinău din 30 martie 2017, prin care cererea de apel depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Tela Expres” a fost restituită, cu remiterea cauzei la rejudecare.

[Dosarul Nr. 2r-659/17 din 27 septembrie 2017](#)

Având la bază prevederile legale enunțate și faptul că P.M. nu a comunicat Curții de Apel Chișinău despre schimbarea domiciliului, se constată că procedura legală de transmitere a încheierii de a nu da curs cererii de apel și expediere a citației a fost executată. Astfel, argumentul recurentului că nu a primit copia încheierii de a nu da curs cererii de apel și că semnătura de pe avizul de recepție nu-i aparține, nu constituie temei de admitere a recursului, în condițiile în care în conformitate cu normele legale sus-citate P.M. este ținut să suporte consecințele pentru necomunicarea informației despre schimbarea domiciliului.

P.M. nu a depus diligența necesară pentru a exercita calea apelului în conformitate cu prevederile legale și instanța de apel corect a restituit apelul pe motivul neîndeplinirii indicațiilor instanței de apel în termenul acordat. Or, de la 02 decembrie 2016 când a depus apel nemotivat împotriva hotărârii primei instanțe și până la 13 iunie 2017, când s-a restituit cererea de apel, P.M. a avut suficient termen pentru a se interesa de soarta dosarului și a înlătura neajunsurile cererii de apel cu privire la prezentarea cererii de apel motivate.

[Dosarul Nr. 2rc-632/17 din 27 septembrie 2017](#)

Potrivit materialelor cauzei, din data de 23.09.2016 recurentul Ș.V. a fost scos de la evidența de pe adresa la care a fost citat de către instanța de insolvență, fapt confirmat prin copia buletinului său de identitate, iar instanța nu a făcut tot posibilul pentru a afla domiciliul recurentului, deoarece, în situația în care toată corespondența expediată în adresa ultimului era remisă cu mențiunea „Plecat”, era necesară solicitarea unei informații de la ÎS „CRIS „Registru” cu privire la înregistrarea domiciliului acestuia.

Mai mult, potrivit răspunsului Departamentului Poliției de Frontieră nr. 35/7-4- 4577 din 15.06.2017, recurentul Ș.V. în perioada 10.10.2016 - 06.05.2017 s-a aflat peste hotarele țării, iar ședința de judecată a avut pe data de 04.05.2017, când acesta de facto și de jure nu era în țară. În această ordine de idei, instanța nu poate reține ca probă copia avizului de recepție a citației pentru ședința din 04 mai 2017, cu semnătura „Ș”, dat fiind faptul că recurentul fizic nu a avut posibilitatea de a-l semna, din moment ce era în afara țării.

În ceea ce ține de citarea recurentei G.A., Colegiul a constatat faptul că nici în privința acesteia la materialele cauzei nu există dovezi de citare legală, or citația adresată recurentei a fost restituită în adresa instanței de insolvență cu mențiunea „Nereclamat”, iar instanța nu a întreprins măsurile de rigoare în scopul de a o înștiința suplimentar. Astfel, Colegiul consideră că recurenții nu au fost citați legal de către instanța de insolvență, cauza fiind examinată în lipsa acestora, fără ca instanța să dispună de dovada recepționării citațiilor de către recurenți și nici nu a întreprins măsurile cuvenite în vederea citării repetate a acestora.

[Dosarul nr. 2ra-1610/17 din 27 septembrie 2017](#)

Atât în prima instanță cât și în instanța de apel citațiile remise lui G.E. au fost restituite emitentului cu mențiunea „plecat”. Prin urmare G.E. nu a fost citat legal în instanțele de judecată. Din corespondența anexată rezultă că el nici nu cunoaște despre litigiul judiciar și nu este cunoscută poziția lui față de acest litigiu. Astfel, hotărârile adoptate sunt lovite de nulitate, întrucât au fost pronunțate în contradictorie cu persoana care nu a fost informată despre existența litigiului și nu a fost citat legal nici la o instanță. Aici instanța de recurs menționează că procedura în fața instanțelor judiciare trebuie să aibă un caracter contradictoriu, care presupune, în fond, posibilitatea pentru părțile în proces de a li se aduce la cunoștință toate dovezile invocate și observațiile formulate și de a face comentarii în legătură cu ele.

[Dosarul Nr. 2r-657/17 din 20 septembrie](#)

Cât privește afirmația recurentului precum că nu el a semnat la 24 februarie 2017 avizul postal

despre recepționarea încheierii Curții de Apel Chișinău din 08 februarie 2017, dar P.S., proprietarul apartamentului în care dânsul locuia în calitate de chiriaș, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție o apreciază ca fiind irelevantă, or, potrivit art. 105 CPC în cazul în care destinatarul citației lipsește de la domiciliul său, citația se înmânează persoanei adulte care locuiește împreună cu destinatarul. Mai mult ca atât, recurentul-apelant cunoștea despre data examinării chestiunii punerii pe rol a apelului și data limită pentru înlăturarea neajunsurilor. Or, reprezentantul său – avocatul L.N. s-a prezentat în ședința instanței de apel la 22 martie 2017, solicitând acordarea unui termen suplimentar pentru înlăturarea neajunsurilor stabilite prin încheierea din 08 februarie 2017.

[Dosarul Nr. 3r-115/17 din 20 septembrie](#)

Față de cele expuse, Colegiul atestă că instanța de apel eronat a ajuns la concluzia că apelanta SRL „Pancons-Com” fără motive întemeiate, în termenul stabilit nu a lichidat neajunsurile specificate în încheierea recurată, or la materialele cauzei nu sunt probe ce ar confirma cu certitudine faptul comunicării actului de procedură. Colegiul apreciază argumentele recurente ca fiind juste, or într-adevăr informația publicată pe portalul web conține date eronate cu privire la locul petrecerii ședinței și anume fiind indicată adresa greșită: mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare, 73, sala nr. 3, pe când ședința de judecată a avut loc pe o altă adresă.

În consecință, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție atenționează instanța de apel asupra faptului că, în cazul în care se face trimitere la diligența părților și publicitatea informației despre locul și data ședințelor, această informație, la fel, trebuie să corespundă realității și exigențelor legale cu privire la citație.

[Dosarul Nr. 2rc-576/17 din 20 septembrie](#)

Sensul autentic al dispoziției art. 106 din Codul de procedură civilă, determinat din perspectiva interpretării logico-gramaticale a textului legal, denotă faptul că, refuzul de a primi citația sau înștiințarea ori nereclamarea destinatarului la pentru ridicarea citației sau înștiințării se consideră că ultimul a fost citat legal, deoarece citarea are drept scop înștiințarea destinatarului despre, locul data și ora îndeplinirii unui act de procedură.

Colegiul constată că, instanța de apel a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată recurentului SRL „Sovernag” pentru examinarea chestiunii cu privire la primirea cererii de apel, or coroborând adresele recurentului inscripționate pe extrasul din Registrul de stat al persoanelor juridice nr.14530 din 01 iunie 2015 cu cea de pe avizul de recepție nr.DS2000359880AS de pe copia plicului și cu cea din cererea de recurs, acestea sunt identice, ceea ce demonstrează că SRL „Sovernag” își are sediul la adresa respectivă, iar refuzul ultimului de a recepționa corespondența se echivalează cu înștiințarea acestuia, or reieșind din pct.2 din Regulile privind prestarea serviciilor poștale, aprobat prin hotărârea Guvernului nr.1457 din 30 decembrie 2016, noțiunea de trimitere nereclamată este trimitere poștală care nu a fost distribuită (predată) destinatarului din cauza nesolicitării sau refuzului de recepționare a acesteia.

Mai mult, reieșind din datele inscripționate pe plicul DS2000512626AS (f.d.85 verso), 20 octombrie 2016 și 22 noiembrie 2016, termenul de păstrare a trimiterii poștale destinată SRL „Soverang” a fost de 32 de zile, termen în care ultimul avea obligația de a o ridica, or potrivit pct.82 din Regulile privind prestarea serviciilor poștale, trimiterile poștale cu mențiunea „Predarea în mână proprie”, „Citație” sau „Înștiințare” se înmânează personal destinatarului. În lipsa acestuia, în cutia poștală individuală se lasă avizul de sosire pentru primirea trimiterii în unitatea poștală. Trimiterile poștale adresate persoanelor fizice și juridice, sediul cărora se află în afara localităților (stații meteorologice, ferme etc.), se ridică în unitățile poștale, cu forțele și mijloacele proprii, de către destinatari.

În această ordine de idei, Colegiul reține că instanța de apel a respectat dispozițiile art.369 alin.(1) lit. a) în coroborare cu art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă, iar alegațiile recurentului precum că, încheierea instanței de apel din 17 noiembrie 2016 nu a recepționat-o și nu a cunoscut despre deficiențele depistate și termenul de înlăturare acordat, nu pot fi reținute, reieșind din raționamentele descrise supra.

2.2. Scutirea de la plata taxei de stat

[Dosarul nr. 2rc-568/2017](#) din 13 septembrie 2017

Instanța de recurs susține că, o concluzie obiectivă a situației materiale precare nu poate fi luată în lipsa informației de la Inspectoratul Fiscal de Stat ce demonstrează existența conturilor bancare la instituțiile financiare, dările de seamă fiscale pentru ultimii ani, informația de la oficiul Cadastral privind imobilele deținute, informația privind mijloacele de transport, pe care le are în proprietate, și alte probe ce demonstrează valoarea patrimoniului disponibil.

Certificatul eliberat de BC „Banca Comercială Română Chișinău” SA din 05 iunie 2017, prin care se confirmă că în conturile întreprinderii nu sunt mijloace financiare, mai mult, acestea fiind sechestrate nu poate fi calificată ca probă pertinentă pentru scutirea de la plata taxei de stat.

[Dosarul Nr. 2r-535/17 din 6 septembrie 2017](#)

În speță, instanța de recurs constată că în susținerea cererii de scutire de la plata taxei de stat, CA „Moldova-Astrovaz” SA a anexat doar încheierea executorului judecătoresc Covaliciuc Natalia din 16 martie 2017 de intentare a procedurii de executare și acordarea termenului de executare benevolă. Se evidențiază că prin încheierea executorului judecătoresc Covaliciuc Natalia din 16 martie 2017, nu au fost aplicate careva măsuri de asigurare a executării documentului executoriu, inclusiv nici aplicarea sechestrului pe conturile bancare ale debitorului CA „Moldova-Astrovaz” SA.

Astfel, se constată că recurenta-apelantă nu a prezentat probe pertinente și concludente ce ar demonstra imposibilitatea de achitare a taxei de stat la depunerea apelului împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 19 ianuarie 2017, iar alte argumente în susținerea cererii de scutire în afară de blocarea conturilor întreprinderii, nu au fost invocate.

Cu atât mai mult că, chiar dacă și au fost aplicate careva măsuri de asigurare de către executorul judecătoresc în scopul executării deciziei Curții de Apel Chișinău din 10 februarie 2016, acestea ar fi fost aplicate doar în limita sumei de 52 751,38 lei.

Instanța de recurs nu poate reține argumentul recurente CA „MoldovaAstrovaz” SA, precum că prin obligarea de a achita taxa de stat i-a fost îngrădit accesul liber la justiție, deoarece legislația în vigoare prevede expres la art. 85 alin. (4) CPC, că situația materială precară necesită a fi probată, condiție ce în speță nu a fost întrunită.

[Dosar Nr. 2r-598/17 din 27 septembrie 2017](#)

Instanța de recurs menționează că apelantul SRL „Sălcișoara-Vascan” a solicitat scutirea de la plata taxei de stat, invocând că societatea nu desfășoară activitate economică și nu are posibilitatea să-și valorifice bunurile sale, aceasta aflându-se într-o stare financiară extrem de dificilă și real nu dispune de mijloace bănești pentru a achita taxa de stat pe cauza de față. Iar conturile bancare deținute în BC „Unibank” SA și în BC „ProCreditBank” sunt blocate la cererea intimată N.B., prin încheierea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 22.07.2011. La acest capitol, instanța de recurs menționează că instanța de apel corect a menționat că deși SRL „Sălcișoara-Vascan” și-a argumentat cererea de scutire de la plata taxei de stat prin lipsa surselor de venit, aceasta nu a prezentat probe ce ar confirma starea materială precară a societății, precum și nu a prezentat extrase din registrul bunurilor imobile în vederea determinării situației materiale a apelantului și determinării posibilității reale de a suporta cheltuielile vizate de la plata taxei de stat. Iar faptul că acesta a anexat la materialele dosarului încheierile executorului judecătoresc G.L. din 18 iulie 2013 privind asigurarea executării documentului executoriu, nu demonstrează de fapt că acesta nu dispune de alte conturi bancare sau bunuri, sau alte surse de venit.

[Dosarul Nr. 2rc-681/17 din 27 septembrie 2017](#)

Astfel, instanța de recurs relevă că, recurentul-apelantul ÎS „Calea Ferată din Moldova”, solicitând scutirea de la plata taxei de stat, urma să prezinte informații de la Oficiul Cadastral, Centrul Resursilor Informaționale de Stat „Registru” cu privire la deținerea ori lipsa în proprietate a bunurilor imobile, mobile, cote de participare în cadrul unor întreprinderi etc., care ar atesta situația financiară precară și ar justifica acordarea facilității respective la achitarea plății taxei de stat la depunerea cererii de

apel. În consecință, în lipsa probelor concludente și pertinente ce ar demonstra incontestabil situația materială dificilă a ÎS „Calea Ferată din Moldova”, cererea acesteia cu privire la scutirea de la plata taxei de stat, nu poate fi admisă. Prin urmare, instanța de recurs consideră necesar de a menționa și faptul că în situația din speță, prin concluzia instanței de apel de a nu da curs cererii de apel, nu se încalcă dreptul recurentului privind liberul acces la justiție, prevăzut atât de legislația internă, cât și de cea internațională.

Astfel, Colegiul remarcă că, odată cu solicitarea scutirii de la plata taxei de stat, urmau să fie anexate la depunerea cererii de apel actele ce ar confirma starea materială precară invocată.

[Dosarul Nr. 2rc-646/17 din 27 septembrie](#)

Instanța de recurs relevă că instanța de apel corect, prin prisma art. 84 și art. 85 alin. (4) CPC, a stabilit că probele aduse de către apelant în justificarea scutirii de la plata taxei de stat, sunt insuficiente pentru a considera că ultimul este în imposibilitatea de a achita taxa de stat în cuantumul prevăzut de lege pentru cererea de apel, la caz fiind în mărime de 1 242,02 lei. Aceasta deoarece SA „Farmacia Ialoveni”, ca persoană juridică, în susținerea acestor afirmații, urma să prezinte o informație deplină de la Oficiul Cadastral Teritorial, Centrul Resurselor Informaționale de Stat „Registru”, Comisia Națională a Pieței Financiare, Inspectoratul Fiscal de Stat cu privire la deținerea conturilor bancare, bunurilor imobile, mijloacelor de transport, acțiunii și alte informații în vederea demonstrării imposibilității achitării taxei de stat, or doar o informație cu privire la TVA și calcularea și utilizarea contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii și extrase din cont de la o singură bancă, nu denotă și faptul că apelantul nu deține bunuri și alte conturi bancare și nu dispune de alte mijloace bănești care ar permite achitarea taxei de stat, de altfel, probe în acest sens nu au fost prezentate nici instanței de recurs.

Sub acest aspect este evident că la depunerea cererii privind scutirea de la plata taxei de stat, SA „Farmacia Ialoveni” nu a prezentat probe concludente ce ar demonstra lipsa surselor financiare, precum și lipsa oricăror bunuri mobile sau imobile, respectiv, instanței nu au fost prezentate probe incontestabile ce ar demonstra situația financiară precară a întreprinderii, care ar servi drept temei pentru scutirea de la plata taxei de stat.

2.3. Revizuirea

[Dosarul Nr. 2r-521/17 din 6 septembrie 2017](#)

Materialele cauzei denotă că V.T. a știut despre emiterea deciziei Curții de Apel Bălți din 31 octombrie 2016 și nu a respectat termenul de depunere a cererii de revizuire, fapt ce rezultă direct din solicitarea revizuitei cu privire la repunerea în termen a cererii de revizuire. Astfel, instanța de judecată just a reținut că **argumentul revizuitei precum că avocatul său I.R. a omis termenul de depunere a cererii de revizuire pe motiv că se afla în concediu medical, nu poate constitui temei de repunere în termen a cererii de revizuire, întrucât în acest sens nu au fost prezentate probe pertinente și concludente.** Or, chiar și copia certificatului de concediu medical anexat la cererea de recurs, precum că avocatul I.R. în perioada 3 februarie 2017 - 14 februarie 2017 s-a aflat în spital, nu justifică repunerea în termen a cererii de revizuire.

Mai cu seamă, la caz, se va menționa că **decizia Curții de Apel Bălți din 31 octombrie 2016, revizuirea cărei se solicită nu se supune niciunei căi de atac**, inclusiv revizuirii, dat fiind faptul că aceasta nu este un act irevocabil, pricina, prin decizia menționată, fiind restituită la rejudecare în prima instanță, în același complet de judecată. Iar potrivit **art. 446 CPC, pot fi supuse revizuirii hotărârile, ordonanțele, încheierile și deciziile irevocabile ale tuturor instanțelor judecătorești, în condițiile prezentului capitol.**

[Dosarul Nr. 2rhc-95/17 din 20 septembrie](#)

Completul consideră că **cererea de revizuire urmează a fi respinsă, deoarece încheierea prin care s-a respins cererea de recuzare a judecătorilor Curții Supreme de Justiție – Ala Cobăneanu, Valeriu Doagă, nu poate fi contestată în ordine de revizuire, din considerentele ce urmează.** În conformitate cu art. 446 CPC, pot fi supuse revizuirii hotărârile, ordonanțele, încheierile și deciziile irevocabile ale tuturor instanțelor judecătorești, în condițiile prezentului capitol. Astfel, din norma

precitată supra rezultă că **pot fi supuse revizuirii doar actele de dispoziție irevocabile, iar încheierea de respingere a cererii de recuzare, contestată cu revizuire, nu face parte din categoria actelor de dispoziție irevocabile ale instanțelor de judecată.** Tot aici au relevanță prevederile art. 53 alin. (5) CPC, care statuează că, instanța decide asupra recuzării în camera de deliberare printr-o încheiere motivată, care nu se supune nici unei căi de atac decât o dată cu fondul hotărârii sau al deciziei. **Deci, încheierea de respingere a cererii de recuzare nu poate fi contestată cu revizuire, deoarece nu constituie obiect separat al revizuirii.**

[Dosar Nr. 2rh-90/17 din 27 septembrie 2017](#)

Astfel, potrivit art. 449 lit. a) Cod procedură civilă, revizuirea se declară în cazul în care s-a constatat, prin sentință penală irevocabilă, comiterea unei infracțiuni în legătură cu pricina care se judecă. În acest sens, Colegiul menționează că, pentru probarea acestui temei, forță probantă are doar sentința irevocabilă de condamnare, o condiție fiind ca însăși condamnarea să fie în legătură cu examinarea pricinii. La caz, revizuentul a invocat drept temei de revizuire sentința Judecătoriei Cahul din 12 august 2016 și decizia Curții de Apel Cahul din 24 ianuarie 2017, prin care s-a casat integral sentința Judecătoriei Cahul din 12 august 2016 în cauza penală de învinuire a lui V.L. de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 310 al. (l) Cod penal, rejudecând cauza, s-a adoptat o nouă hotărâre prin care s-a recunoscut V.L. vinovată de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 310 alin. (l) Cod penal, cu liberarea de pedeapsă în temeiul expirării termenului de prescripție, decizia fiind irevocabilă de la pronunțare. Reieșind din conținutul acestor decizii, Colegiul reține concluzia că, cu certitudine s-a dovedit faptul comiterii de către V.L. a infracțiunii prevăzute de art. 310 al. (l) Cod penal, astfel V.L. fiind participant la procesul civil a prezentat acte false care au fost puse la baza hotărârilor judecătorești prin care au fost satisfăcute pretențiile acesteia.

Statuează Colegiul că, în susținerea acțiunii sale V.L., urmărind scopul de a falsifica probe știind cu certitudine că copiile contractului de angajare și închiriere sunt false, intenționat le-a prezentat drept probă instanței anexându-le la cererea reconvențională, „probând” astfel faptul deținerii unor condiții de trai și resurse financiare necesare pentru întreținerea copilului mai bune ca ale tatălui. Or, anume aceste probe au și fost plasate la baza hotărârii Judecătoriei Cahul din 07 mai 2014 și deciziei Curții de Apel Cahul din 25 septembrie 2014 asupra căreia prin încheiere a cărei revizuire se solicită, instanța de recurs considerându-le veridice și, în consecință, având o putere probatorie determinantă, a considerat inadmisibil recursul declarat de S.C.. Astfel, instanța de revizuire conchide că, probele prezentate ca temei de revizuire, influențează esențial soluția dată de instanță, adică sunt determinante pentru judecarea justă a cauzei.

2.4. Recuzare

[Dosarul Nr. 2rc-662/17 din 29 septembrie 2017](#)

Faptul că judecătorul Curții Supreme de Justiție O.S. a participat anterior la examinarea unei alte cereri de recurs împotriva unei alte încheieri prin care a fost respinsă o altă cerere de revizuire, această situație nu se încadrează în prevederile art. 50 alin. (1) lit. d) și e) din Codul de procedură civilă și nu poate constitui temei de admitere a cererii de recuzare.

[Dosar Nr. 3ra-683/17 din 27 septembrie](#)

Pornind de la faptul că procesul-verbal al ședinței de judecată reprezintă unul dintre cele mai importante documente procesuale, care oglindește desfășurarea ședinței de judecată pas cu pas, prin reflectarea momentelor esențiale ale dezbaterii pricinii sau ale efectuării actului procedural, care în sensul art. 137 alin. (2) al Codului de procedură civilă se consideră probă scrisă, iar potrivit art. 130 alin. (2) al Codului de procedură civilă, nici un fel de probe nu au pentru instanța judecătorească o forță probantă prestabilită fără aprecierea lor, Colegiul reține că procesul-verbal al ședinței de judecată îmbrăcând forma unui act procesual important poate sta la baza unei hotărâri judecătorești. Astfel, tratând din perspectiva normelor de drept procedural, Colegiul constată că, în componența instanței de apel, care a examinat prezenta cauză, pe lângă alții, a participat și judecătorul D.M., iar printre participanți la proces, pe lângă alții, a fost avocatul N.M., în calitate de reclamant și avocatul P.E., în calitate de intervenient accesoriu de partea pârâtului.

După cum rezultă din conținutul procesului-verbal al ședinței de judecată, în ședința din 23 februarie 2017, judecătorul D.M. a anunțat participanții la proces despre faptul că unul din participanții la proces, și anume, avocatul P.E., îi apără interesele în calitate de avocat într-un dosar penal intentat pe numele ei, propunând participanților la ședința de judecată să se expună referitor la eventualele cereri de recuzare. În contextul în care fiind anunțat public acest fapt, iar majoritatea participanților la proces au declarat că judecătorul inspiră încredere totală, completul de judecată a desprins concluzia că, în speță, nu sunt întrunite condițiile de incompatibilitate la examinarea cauzei.

Ulterior, prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 07 martie 2017, a fost respinsă cererea înaintată de către avocatul B.S. de recuzare a judecătorului D.M.. Ca argument decisiv în susținerea poziției de respingere a cererii de recuzare, completul investit cu examinarea acesteia, a reținut faptul că judecătorul D.M., până la punerea pe rol a cererii de apel a anunțat participanții la proces despre faptele ce ar putea genera dubii de imparțialitate. Față de cele arătate, Colegiul constată că, deși, judecătorul D.M. a anunțat despre posibilele dubii referitor la participarea acesteia în calitate de judecător la examinarea cauzei în ordine de apel, în situația în care un participant este reprezentantul acesteia într-un dosar penal, fapt dedus din procesul-verbal al ședinței de judecată, ultima nu a anunțat, în același mod și context, despre faptul că și reclamanta-apelantă, avocatul N.M., a reprezentat-o într-o cauză civilă intentată la cererea de chemare în judecată a D.M. către Consiliul Superior al Magistraturii, privind contestarea actului administrativ.

Spre deosebire de cazul examinat, privind recuzarea judecătorului D.M., unde participantului la proces îi revenea statutul de intervenient accesoriu și care nu și-a expus în nici o modalitate poziția, în cazul constatat, N.M. deține un statut activ de reclamant-apelant, cu pretenții proprii, care și-a expus poziția. **În consecință, aceste circumstanțe prin cumulul lor, în situația în care există două împrejurări similare în care s-a procedat diametral diferit, generează concluzia că circumstanțele enunțate nu au fost analizate și apreciate de către instanța de apel în concordanță cu prevederile art. 50, 52 ale Codului de procedură civilă, în contextul în care în sensul art. 52 alin. (1) al codului enunțat, chestiunile legate de recuzare, respectiv și de abținere, pot fi înaintate de participanții la proces sau pot fi examinate din oficiu de către instanță, mai ales în situația în care aceste circumstanțe sunt vădite.**

Astfel, potrivit principiilor de la Bangalore cu privire la conduita judiciară, adoptate în 2002, imparțialitatea este esențială pentru îndeplinirea adecvată a funcției judiciare. Ea privește nu doar hotărârea însăși, ci și întreg procesul prin care se ajunge la aceasta. Judecătorul se va abține să soluționeze orice dosar în care i-ar putea părea unui observator rezonabil că judecătorul nu este capabil să judece imparțial. Între astfel de cazuri se numără și cazul în care judecătorul este subiectiv sau are o prejudecată reală cu privire la una din părți sau în care judecătorul cunoaște personal fapte relevante pentru proces. De altfel și Jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului promovează constant principiul aparenței de imparțialitate, conform căruia esențial în derularea unui proces echitabil nu este credința de imparțialitate a celui ce judecă, ci percepția în acest sens a celui judecat.

Contrat normei legale citate supra, în procesul-verbal al ședinței de judecată din 23 februarie 2017 se conțin ștersături ce denaturează forma lui, fără a fi contrasemnate de președintele ședinței și de grefier. Importanța corectărilor introduse în procesul-verbal se deduc din prevederile art. 274 al Codului de procedură civilă, potrivit cărora, în procesul-verbal se indică momentele esențiale ale dezbaterii pricinii sau ale efectuării actului procedural, or neconcordanțele depistate se referă anume la efectuarea unui act procedural cum ar fi declarația de abținere a judecătorului. Concluzionând, Colegiul reține că un atare proces-verbal care ar corespunde cu situația de fapt, nu există, fapt ce impune aplicabilitatea prevederilor art. 432 alin. (3) lit. e) al Codului de procedură civilă.

[Dosarul Nr. 2rac-260/17 din 27 septembrie](#)

Astfel, se atestă că judecătorul Curții de Apel Chișinău, L.P., a participat la examinarea în ordine de apel atât a cauzei civile cu privire la încasarea despăgubirii de asigurare în avans, cât și a prezentei cauze prin care se solicită încasarea restanței la despăgubirea de asigurare, prin ce au fost încălcate normele de drept procedural, cauza fiind judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei. Or, cauzele civile se află în legătură directă, fapt confirmat prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 20 septembrie 2017 emisă în prezenta cauză, prin care a fost admisă declarația de

abținere a judecătorilor Curții Supreme de Justiție, G.S. și D.M., care au participat în ordine de recurs și de revizuire la judecarea cauzei cu privire la încasarea despăgubirii de asigurare în avans. Respectiv, există motive întemeiate care pot pune la îndoială obiectivitatea și nepărtinirea judecătorului Curții de Apel Chișinău, L.P., la examinarea prezentei acțiuni.

În situația descrisă, în conformitate cu art. 52 alin. (1) CPC judecătorul L.P. urma să se abțină de la judecată, existând temeiul prevăzut de art. 50 alin. (1) lit. e) CPC - judecătorul care judecă pricina urmează a fi recuzat dacă există împrejurări care pun la îndoială obiectivitatea și nepărtinirea lui.

2.5. Asigurarea acțiunii

[Dosarul Nr. 2rc-708/17 din 20 septembrie](#)

Neaplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii ar crea dificultăți judecătorești sau ar face imposibilă executarea unei hotărâri judecătorești în caz de admitere a acțiunii. În aceste condiții, instanța de recurs menționează, că asigurarea acțiunii civile este o acțiune legală al cărui scop este evitarea situației de a crea imposibilitatea executării unei eventuale hotărâri judecătorești de admitere a acțiunii, fără a prejudicia interesele legitime ale părților în litigiu. În concluzie, Colegiul menționează că, Curtea de Apel Bălți corect a aplicat sechestrul asupra bunurilor imobile cu numerele cadastrale XXX, XXX amplasate în orașul Edineț, str. XXX și bunul imobil cu numerele cadastrale XXX; XXX; XXX amplasate în orașul Edineț, str. XXX. **Argumentul recurentului precum că anunțul de pe internet este plasat cu mult timp înainte de litigiu nu poate fi reținut, deoarece odată ce ultimul nu intenționa vânzarea bunurilor litigioase, urma să lichideze anunțul dat, or, materialele pricinii demonstrează contrariul.**

[Dosar Nr. 3r-151/17 din 27 septembrie 2017](#)

Astfel, la soluționarea chestiunii privind suspendarea actului administrativ, instanța de judecată ia în considerare toți factorii și interesele relevante și dispune suspendarea actului administrativ numai dacă constată că actul este susceptibil de a cauza un prejudiciu iminent, ce ar putea fi ireparabil sau dacă există temeiuri vădite privind ilegalitatea actului.

În speță, recurentul a invocat că neaplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii prin suspendarea executării deciziei contestate, poate duce la blocarea conturilor întreprinderii, condiții în care nu va dispune de mijloace financiare suficiente pentru achitarea salariilor angajaților săi, precum și onorarea altor obligații financiare curente, și prin urmare la stoparea activității întreprinderii. Colegiul consideră că prima instanță corect a reținut că solicitând suspendarea executării actului administrativ contestat, societatea cu răspundere limitată „Barrisol” nu a prezentat probe care să confirme că prin nesuspendarea deciziei contestate, va fi periclitate activitatea întreprinderii, prin blocarea conturilor.

Or, la cererea de suspendare a deciziei Pleului Consiliului Concurenței nr. CN-28 din 29 iunie 2017, societatea cu răspundere limitată „Barrisol” nu a anexat înscrisuri ce confirmă survenirea unor riscuri în cazul nesuspendării executării deciziei contestate, nefiind justificată prin probe pertinente și concludente cauzarea unei eventual prejudiciu eminent întreprinderii. Noțiunea de pagubă iminentă, în sensul Legii contenciosului administrativ, poate viza potențialitatea perturbării funcționării unei instituții sau a unui serviciu public ori afectării grave a altui interes public sau privat.

Din materialele cauzei rezultă că, în anul 2016, societatea cu răspundere limitată „Barrisol” a realizat o cifră totală de afaceri în sumă de 2.414.536,01 lei (f.d. 34). Conform art. 77 alin. (1) din Legea concurenței nr. 183 din 11 iulie 2012, comiterea faptelor de concurență neloială se sancționează de Consiliul Concurenței cu amendă în mărime de pînă la 0,5% din cifra totală de afaceri realizată de întreprinderea în cauză în anul anterior sancționării. În acest sens, se reține că, cuantumul fixat al amenzii aplicate prin decizia Plenului Consiliului Concurenței nr. CN-28 din 29 iunie 2017, este de 0,5% din cifra totală de afaceri realizată de societatea cu răspundere limitată „Barrisol” în anul anterior sancționării și deci nu depășește limita prevăzută de art. 77 alin. (1) din Legea concurenței, respectiv aceasta nu poate duce la perturbarea funcționării ultimei.

Mai mult ca atît, reieșind din dispozițiile art. 47 alin. (4) din Legea concurenței, legiuitorul a prevăzut expres modalitatea de revindicare a drepturilor plătitorului în cazul în care decizia contestată este anulată de instanță, suma amenzii restituindu-se acestuia în termen de 45 de zile din

bugetul de stat. În aceste circumstanțe, neaplicarea măsurii de asigurare a acțiunii nu va face imposibilă restituirea sumelor bănești achitate.

[Dosar Nr. 3r-128/17 din 27 septembrie 2017](#)

Instanța de judecată, fiind investită cu obligația de a soluționa cererile participanților la proces cu privire la asigurarea acțiunii, de a emite încheiere motivată cu indicarea argumentelor de admitere sau după caz de respingere a cererii de asigurare, nu s-a expus asupra solicitărilor înaintate, fapt prin care a admis aplicarea eronată a normelor de drept prin neaplicarea legii care trebuia să fie aplicată.

Instanța de judecată nu a ținut cont de faptul că reclamantul-recurent a indicat expres în cererea de aplicare a măsurilor de asigurare despre paguba eminentă care ar surveni în cazul executării pct. 3 al deciziei contestate, și anume, retragerea tuturor articolelor ce conțin logo-ul litigios de pe piață, or nu se cunoaște care dintre agenți economici mai dețin stoc-uri de aceste articole, eventualele cheltuieli legate cu restituirea costurilor suportate de acești agenți, eventualele cheltuieli legate cu reambalarea articolelor retrase, precum și prin denigrarea imaginii societății reclamante.

Toate aceste temeuri invocate de către reclamantul-recurent, creează o bănuială rezonabilă despre existența riscurilor eminente în speță, cererea ultimului fiind motivată în corespundere cu prevederile art. 177 al Codului de procedură civilă, însă aceste circumstanțe urmau să fie examinate de către instanța de fond sub aspectul suspendării executării pct. 3 al Deciziei Plenului Consiliului Concurenței cu nr. CN-28 din 03 iunie 2016, fapt ce nu a fost efectuat de către aceasta.

Totodată, referindu-se la argumentele instanței de judecată din actul judecătoresc contestat, Colegiul denotă că, din coroborarea normelor de drept citate și raportate la speță, cererea de aplicare a măsurilor de asigurare prin suspendarea totală sau parțială a unui act administrativ, urmează a fi justificată temeinic, această temeinicie, în cazul dedus judecății, fiind rezultată nemijlocit prin urmările invocate de recurentul-reclamant, fără a fi necesară prezentarea probelor ce ar justifica eventualele pagube.

Totuși, instanța de judecată urmează în fiecare caz separat să decidă asupra legalității, temeiniciei, riscurilor eminente la soluționarea unei cereri de asigurare a acțiunii, precum și necesitatea prezentării probelor, însă, în situația de fapt, Curtea de Apel Chișinău prin încheierea din 20 iunie 2017 a respins de formă cererea înaintată, folosind o motivare de blanchetă relevantă jurisprudenței în acest domeniu, fără a intra în esența solicitării părții.

2.6. Cheltuielile de judecată

[Dosarul Nr. 2ra-1594/17 din 20 septembrie](#)

Fiind încasată în întregime de la pîrît prin hotărâre judecătorească instanța nu a indicat motivele încasării plății taxei de stat doar de la pîrît, deși din conținutul hotărârii reiese că reclamantul a fost de acord cu partajarea averii a cîte ½ cotă parte fiecăruia. Partea care pretinde cheltuieli de judecată trebuie să facă, în condițiile legii, dovada existenței și întinderii lor.

Reclamanta a mai indicat că, pentru a fi reprezentată în cadrul prezentului proces civil a apelat la serviciile unui avocat și potrivit bonului de plată nr.632779 din 13 octombrie 2015 a achitat avocatului un onorariu în suma de 5000 lei. Mandatul avocațial nr.0139066 din 23 octombrie 2015 anexat la materialele pricinii denotă faptul că reclamanta C.S. a fost reprezentată în proces de avocatul E.B. **Colegiul reține că, încasarea sumei de 5000 lei, fără ca la materialele dosarului să fie anexată lista detaliată a actelor/acțiunilor efectuate de avocat și orarul timpului aferent acestora, respectiv este imposibil de stabilit volumul de servicii care a fost prestat.** Potrivit pct.16 al Recomandării privind quantumul onorariilor avocaților și compensarea de către instanțele de judecată a cheltuielilor de asistență juridică, aprobată prin decizia nr.2 din 30 martie 2012 a Consiliului Unuiunii Avocaților din RM, pentru probarea cheltuielilor suportate și prin prisma practicii CEDO, se evidențiază necesitatea prezentării de către partea, care pretinde compensarea cheltuielilor, a dovezii achitării onorariilor avocaților, lista detaliată a actelor/acțiunilor efectuate de avocat și orarul timpului aferent acestora.

Caracterul rezonabil al cheltuielilor semnifică faptul că, în raport cu natura activității efectiv

prestate, complexitatea, riscul implicat de existența litigiului și/ sau reputația celui care acordă asemenea servicii, ele să nu fie exagerate. De asemenea, tot subscris caracterului rezonabil, ele trebuie să fie și previzibile, adică să fie la timp recunoscute de cel împotriva căruia se fac, pentru ca acesta să aibă dreptul a le contesta și combate. Potrivit jurisprudența CEDO contra Moldovei (cauza Boicenco vs Moldova), Curtea a considerat drept motivate costurile și cheltuielile reclamantului ca fiind necesare, realmente angajabile și rezonabile ca mărime, reieșind din copia contractului de asistență juridică, încheiat între client și avocat, în care a fost stabilit costul unei ore de lucru a avocatului, copiile chitanțelor bancare, care confirmă plata achitată avocatului și listele, prin care au fost argumentate numărul orelor petrecute la soluționarea litigiului.

Curtea a menționat că la determinarea cuantumului compensației acordate, instanța de judecată, pentru a face o apreciere corectă, va ține cont de: complexitatea cauzei; noutatea și dificultatea problemelor juridice ridicate de speță; aportul avocatului la soluționarea cauzei; timpul și munca depus de avocat; aptitudinile speciale necesare pentru a acorda asistență (cunoștințe tehnice speciale, cunoașterea profundă a unor reglementări de profil, cunoașterea limbilor străine, a altor procedee de comunicare cu clienți specifici etc.); faptul în ce măsură munca avocatului în cauza respectivă îi limitează capacitatea de a lucra în alte dosare; rezultatul obținut; restricțiile de timp impuse de client și de circumstanțele cauzei; natura și durata relației dintre avocat și client; experiența, reputația și abilitatea avocatului; justificarea și ponderea mijloacelor de apărare utilizate în cauză; suma despăgubirilor pretinse/obținute în cauză; alți factori, la discreția instanței.

La fel, și concluzia privind încasarea cheltuielilor de judecată, compuse din cheltuieli de transport în cuantum de 469,94 euro, este una pripită, fără a fi argumentată necesitatea încasării acestor cheltuieli. Prin urmare, reieșind din norma citată instanța urma să analizeze cu exactitate legalitatea copiilor biletelor de avion prezentate ca probă, să verifice domiciliul permanent și temporar al reclamantei, dacă corespunde cu cel indicat în cererea de chemare în judecată sau se află într-o altă localitate din țară sau de peste hotare, întru confirmarea justă a acestor cheltuieli, în măsura necesității.

Instanța, pentru a proceda la o corectă aplicare a dispozițiilor art. 94 Codul de procedură civilă trebuia să analizeze, prin prisma dispozițiilor legale menționate, mărimea acestora ca fiind rezonabile, adică să nu fie exagerate, reale și suficiente. Partea care a câștigat procesul nu va putea obține rambursarea unor cheltuieli, decât în măsura în care se constată necesitatea și caracterul lor rezonabil. Realitatea cheltuielilor ține de justificarea că ele au fost concepute într-o legătură strictă și indisolubilă cu litigiul, au precedat sau au fost contemporane acestuia și concepute de partea care le-a suportat, ca având caracter indispensabil din perspectiva sa. Deci la încasarea cheltuielilor de judecată instanța urma să constate că cheltuielile de judecată au fost stabilite efectiv, dovedite, au un caracter real, necesar și rezonabil cauzei examinate.

[Dosarul Nr. 3rh-67/17 din 20 septembrie](#)

În altă ordine de idei, este remarcabil faptul că, contrar regulilor prestabilite, avocatul D.C. nu a prezentat raportul acțiunilor efectuate, care să conțină lista detaliată a actelor și acțiunilor efectuate de avocat și a timpului aferent acestora, cu indicarea tarifului și orarului.

În cumulul circumstanțelor de fapt constatate și expuse supra, prin prisma practicii CtEDO, instanța de recurs conchide că, în cadrul examinării cererii de revizuire depusă de N.B. împotriva deciziei Curții Supreme de Justiție din 17 februarie 2010, SA „PAMELA” a beneficiat de asistență juridică prestată de CA „D.C.”, prin întocmirea referinței în prezenta cauză și a suportului probator în susținerea poziției sale, însă cuantumul acestora, în raport cu complexitatea și dificultatea problemelor juridice ridicate în speță este exorbitant și, prin urmare, consideră necesar de a compensa intimatului cheltuielile pentru asistență juridică suportate în cadrul judecării pricinii în ordine de revizuire în mărime de 1000 de lei, ca fiind reală, necesară și rezonabilă în raport cu complexitatea cauzei, dificultatea întrebărilor juridice ridicate în speță, aportul avocatului la soluționarea cauzei și timpul și muncă depus de avocat, precum și faptul în ce măsură munca avocatului în cauza respectivă i-a limitat capacitatea de a lucra în alte dosare. Or, potrivit articolului (11) din Codul de procedură civilă, dacă examinarea cererii de revizuire este de competența Curții Supreme de Justiție sau a instanței de apel, ședințele se desfășoară fără înștiințarea participanților la proces.

2.7. Restituirea apelului

[Dosarul Nr. 2r-621/17 din 20 septembrie](#)

Contrar normelor legale enunțate, **cererea de apel motivată** depusă din numele A.P. prin intermediul avocatului B.M. **nu a fost este semnată**. Totodată instanța de recurs reține că **potrivit procesului-verbal al ședinței** de judecată din 04 aprilie 2017, rezultă că **Curtea de Apel a primit pe rol cererea de apel declarată de către P.A. prin intermediul avocatului său în prezența acestuia, chiar dacă aceasta nu era semnată, dispunând amânarea pricinii** pentru 06 iunie 2017, ora 12:00. Ulterior, la ședința de judecată din 06 iunie 2017, **Curtea de Apel a trecut la examinarea apelului în fond unde părțile s-au expus asupra apelului declarat și odată cu finalizarea pricinii completul de judecată s-a retras în camera de deliberare**. Astfel, **instanța de apel odată ce a examinat apelul în fond, nu mai era în drept de a restitui apelul ca fiind nesemnat de către apelant**. Prin urmare, omisiunile instanței de judecată nu îi pot fi imputate participantului procesului P.A., or, restituirea apelului se permite la faza de primire. Astfel, **Curtea de Apel eronat și ilegal a dispus restituirea apelului** declarat de către P.A. prin intermediul avocatului B.M. prin prisma art. 369 CPC.

[Dosarul Nr. 2r-556/17 din 27 septembrie](#)

În circumstanțele relatate, nu constituie temei de admitere a recursului argumentele cu referire la faptul că taxa de stat pentru depunerea cererii de apel a fost achitată la data de 25 mai 2017, până la data emiterii încheierii Curții de Apel Comrat din 16 iunie 2017, respectiv în termenul legal stabilit de instanță pentru lichidarea neajunsurilor, or, prin încheierea din 12 mai 2017, instanța de apel a acordat apelantului termen de 15 zile din momentul recepționării prezentei încheieri, **nu doar pentru achitare, dar și pentru prezentarea dovezii de plată a taxei de stat la depunerea cererii de apel**, fapt ignorat de către titularul căii de atac. Mai mult ca atât, instanța de apel nu a avut la cunoștință despre achitarea taxei de stat de către M.A., iar alte temeuri care ar justifica neîndeplinirea actului de procedură în termen stabilit nu au fost dovedite prin probe pertinente și concludente.

În asemenea împrejurări se constată drept temeinică soluția instanței de apel cu privire la restituirea cererii de apel, deoarece în termenul stabilit apelantul M.A. nu a prezentat dovada de plată a taxei de stat, fapt ce atrage consecințele dispozițiilor art. 369 alin. (1) lit. a) CPC.

[Dosarul Nr. 2r-576/17 din 27 septembrie 2017](#)

În consecință, deși, în speță nu a fost confirmată recepționarea de către apelant a încheierii instanței de apel prin care nu s-a dat curs cererii de apel, în același timp nu au fost stabilite de instanța de recurs nici încălcări la adoptarea încheierii contestate, ce ar justifica casarea acestui act de procedură, aspect ce atestă lipsa temeiului legal pentru casarea încheierii recurate. În asemenea împrejurări Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată drept temeinică soluția instanței de apel cu privire la restituirea cererii de apel, deoarece apelantul F.V. nu a înlăturat neajunsurile stabilite de instanța de apel prin încheierea din 17 ianuarie 2017, și nu a prezentat cererea de apel cu indicarea motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul, circumstanțe ce atrag consecințele dispozițiilor art. 369 alin. (1) lit. a) CPC.

[Dosarul Nr. 3r-126/17 din 20 septembrie](#)

Deși, la cererea de recurs au fost anexate probe ce confirmă imposibilitatea N.B. și avocatului L.T. de a se prezenta în ședința din 23 mai 2017, ultimele urmau să anunțe neîntârziat instanța de apel despre aceasta, or instanța la momentul emiterii încheierii recurate nu cunoștea circumstanțele survenite. Ca urmare, anexarea probelor în sensul enunțat la cererea de recurs, având posibilitatea reală (prin intermediul apelului telefonic, faxului, poștei electronice) de a comunica imposibilitatea prezentării și/sau amânarea ședinței, se percepe de către Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ca abuz de drepturi procedurale.

Mai mult, principiul disponibilității participanților la proces de a se folosi cu bună-credință de drepturile procedurale, este afectat în pricină în condițiile în care pe parcursul unei perioade îndelungate din data depunerii cererii de apel nemotivate la 04 ianuarie 2017 până la 23 mai 2017, data când cererea de apel a fost restituită, apelanta cunoscând despre obligativitatea prezentării

apelului motivat, obligație ce aparține acesteia potrivit Legii procedurale și în lipsa intervenției instanței de apel, nu a prezentat înscrisurile respective.

2.8. Declararea recursului

[Dosar Nr. 2r-660/2017 din 27 septembrie 2017](#)

La 08 iunie 2017, M.L. a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 04 aprilie 2017, solicitând admiterea recursului cu casarea încheierii și remiterea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău. Reieșind din circumstanțele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că recurenta-apelantă a depus cererea de recurs la 08 iunie 2017, cu încălcarea termenului imperativ de 15 zile prevăzut expres de lege în acest sens, iar faptul că dânsa susține că a recepționat încheierea mai târziu, nu relevă că termenul urmează a fi calculat din acest moment sau că recursul se consideră automat declarat în termen. Nu poate fi reținut argumentul recurenteii precum că emiterea încheierii a avut loc în lipsa sa, dânsa nefiind prezentă în ședința de judecată și astfel termenul de declarare a recursului începe să curgă de la momentul recepționării copiei de pe încheierea recurată, deoarece termenul de declarare a recursului la data emiterii încheierii era de 15 zile din momentul adoptării. Mai mult ca atât, instanța de recurs reține în speță că recurenta, în circumstanțele date, nu a fost lipsită de dreptul de a solicita repunerea în termen în temeiul art. 116 Cod de procedură civilă. Totodată, urmează a menționa că cererea de apel a fost depusă de însăși S.P. și M.L. care urmau să depună diligența necesară și să se intereseze la ce etapă de examinare se află cererea lor de apel.

La caz, se reține că recurenta – M.L. în cererea de recurs nu a solicitat repunerea în termenul de declarare a recursului cu indicarea motivelor și anexarea probelor ce justifică omiterea acestuia. Astfel, ținând cont de faptul că prezentul recurs a fost declarat de M.L. abia la 08 iunie 2017, cu încălcarea evidentă a termenului legal prevăzut de art. 425 Cod de procedură civilă (la data emiterii încheierii) și fără a indica vreun motiv justificativ cu anexarea probelor în vederea argumentării omiterii termenului legal, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi restituit ca fiind depus în afara termenului legal.

[Dosar Nr. 2rc-627/17 din 27 septembrie](#)

Analizând circumstanțele menționate în raport cu normele de drept citate, instanța de recurs consideră neîntemeiată cererea de repunere în termen a recursului declarat de C.V., deoarece aflarea peste hotarele țării timp îndelungat de mai mult de 2 ani și jumătate nu constituie temei de repunere în termen, or, având calitatea de administrator și fondator al debitorului SRL „Dalvi & Co”, C.V. avea obligația de a se interesa la intervale rezonabile de soarta persoanei juridice administrată.

Cu atât mai mult că, hotărârea Curții de Apel Chișinău din 14 iulie 2014 de intentare a procedurii simplificate de faliment în privința SRL „Dalvi & Co”, a fost publicată în Monitorul Oficial al RM nr. 217-222 (4856-4861) din 01 august 2014.

Totodată, chiar dacă se admite că recurenta nu a cunoscut despre intentarea procesului de insolvabilitate, fiind plecată peste hotarele țării, ține de menționat că potrivit procesului-verbal de audiere a debitorului din 24 mai 2017, C.V. a fost audiată de către lichidatorul SRL „Dalvi & Co”, Ș.O. și respectiv, se atestă că din data de 24 mai 2017, recurenta cunoștea despre intentarea procesului de insolvabilitate în privința debitorului. Însă, C.V. s-a adresat cu cerere la Curtea de Apel Chișinău de a face cunoștință cu materialele cauzei abia la 30 mai 2017, fără invocarea vreunui motiv ce ar justifica depunerea cererii date peste 6 zile din data aflării despre intentarea procedurii simplificate de faliment. Prin urmare, termenul de declarare a recursului urma a fi calculat din data de 24 mai 2017 și nu din 31 mai 2017, când C.V. a primit dosarul spre cunoștință, la solicitarea dânzei din 30 mai 2017, ultima zi de depunere a cererii de recurs fiind 08 iunie 2017, însă prezentul recurs a fost depus abia la 15 iunie 2017.

În acest sens, instanța de recurs reține că, în cazul în care cererea de repunere în termen ar fi considerată întemeiată din motivele invocate de C.V., se va crea situația când recurenții de rea-credință vor avea posibilitatea să declare recurs din data în care vor considera necesar să solicite informații de pe materialele cauzei și nu din data în care ar fi cunoscut sau ar fi trebuit să cunoască despre emiterea

actului contestat.

În consecință, ținând cont de faptul că prezentul recurs a fost declarat abia la 15 iunie 2017, cu încălcarea evidentă a termenului legal prevăzut de art. 8 alin. (1) din Legea insolvenței și fără a indica vreun motiv justificativ cu anexarea probelor în vederea argumentării omiterii termenului legal, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de C.V. urmează a fi respins ca fiind depus în afara termenului legal.

2.9. Reprezentarea

[Dosarul nr. 2rc-603/17](#) din 13 septembrie 2017

Susține Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție că, recursul a fost semnat și depus în interesele GTJ „Mihai Ciobanu” la data de 7 aprilie 2017, de către V.C.. Conform art. 75 alin. (2) CPC, procesele persoanelor juridice se susțin în instanță de judecată de către organele lor de administrare, care acționează în limitele împuternicirilor atribuite prin lege, prin alte acte normative sau prin actele lor de constituire, precum și de către alți angajați împuterniciți ai persoanei juridice, de către avocați sau avocați stagiaari. În conformitate cu art. 80 alin. (1) CPC, împuternicirile reprezentantului persoanei juridice trebuie să fie formulate într-o procură, eliberată și legalizată în modul stabilit de lege. Conform art. 254 alin. (1) Cod civil, procura se eliberează pe un termen de cel mult 3 ani. **Dacă termenul nu este indicat în procură, ea este valabilă timp de un an de la data întocmirii.** Raportând la caz prevederi legale citate mai sus, instanța de recurs constată că la materialele pricinii este anexată procura eliberată de GTJ „Mihai Ciobanu” la 16 februarie 2016, prin care V.C. a fost împuternicit să reprezinte interesele GTJ „Mihai Ciobanu” în instanțele de judecată. În același timp, Colegiul relevă că, procura eliberată de GTJ „Mihai Ciobanu” la 16 februarie 2016 nu indică termenul de valabilitate, drept urmare termenul dat constituie un an. Astfel fiind, instanța de recurs, conformându-se dispozițiilor legislației în vigoare, califică acțiunea de depunere a cererii de recurs în interesele GTJ „Mihai Ciobanu” ca lipsită de efecte juridice, aceasta fiind efectuată în lipsa împuternicirilor procesuale a persoanei care a semnat-o.

2.10. Expertiza judiciară

[Dosarul nr. 3ra-866/17 din 6 septembrie 2017](#)

Mai mult, Colegiul notează că prin încheierea instanței de apel din 04 aprilie 2017 (volum II, f.d. 19-20), a fost respins ca neîntemeiat demersul înaintat de reprezentantul „Valac Grup” SRL privind dispunerea efectuării expertizei judiciare. Instanța de apel a motivat această soluție prin aceea că Regulamentul privind organizarea și funcționarea Comisiei de contestații în domeniul proprietății intelectuale și procedura de examinare a contestațiilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 257 din 02 aprilie 2009, împuternicește Comisia de contestații a Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală de a verifica asemănarea sau diferențierea modelelor industriale, procedura dată fiind respectată la caz.

Colegiul relevă că prin hotărârea Comisiei de contestații a Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală f/n din 29 iunie 2015, a fost respinsă contestația „Valac Grup” SRL privind înregistrarea pe numele lui Gurdiș Andrian a desenelor și modelelor industriale vizate, dar **Comisia dată face parte din componența Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală, al cărei act administrativ este contestat, astfel încât concluziile prezentate de Comisia respectivă nu întrunesc întocmai criteriul de dezinteresare al expertului**, statuat la art. 149 alin. (1) Cod de procedură civilă.

În acest context, se impune concluzia că **respingerea demersului de efectuare a expertizei aduce atingere principiului disponibilității în drepturi a participanților la proces**, consfințit de art. 27 Cod de procedură civilă.

2.11. Prelungirea termenului de procedură; Suspendarea executării titlului executoriu emis în baza hotărârii primei instanțe

[Dosarul Nr. 2r-632/17 din 20 septembrie](#)

Curtea de Apel eronat a respins cererea de prelungire a termenului de procedură, deoarece la materialele pricinii este anexat certificatul medical din care rezultă că C.I. din 6 aprilie pînă la

13 aprilie 2017 s-a aflat la tratament staționar. Or, conform art. 115 CPC, **la cererea participanților la proces, instanța judecătorească (judecătorul) poate prelungi termenul de procedură.** Este important faptul că V.O. a fost reprezentată de către C.I. și pe parcursul examinării în prima instanță fapt ce se confirmă prin mandatul anexat la dosar. În această ordine de idei, faptele relatate generează casarea încheierii recurate, or menținerea acesteia, în condițiile enunțate, ar constitui o încălcare a dreptului V.O. de a dispune de drepturile sale procedurale în condițiile normelor în vigoare, care sunt garantate și de Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, precum și îngrădirea accesului la justiție.

Referitor la cererea depusă de către V.O. prin intermediul avocatului său privind suspendarea executării titlului executoriu emis în baza hotărârii primei instanțe, instanța de recurs o respinge, din următoarele. Conform art. 423 alin. (2) CPC, recursul depus împotriva încheierii suspendă executarea acesteia, cu excepțiile stabilite de lege. În speță instanța de recurs reține că V.O. prin intermediul avocatului său **solicită suspendarea executării hotărârii primei instanțe, pînă la finalizarea pricinii.** Analizând cererea de suspendare în raport cu normele supra enunțate, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că **legea procesual civilă nu prevede în competența instanței de recurs suspendarea hotărârii primei instanțe la etapa examinării recursului declarat împotriva încheierii prin care a fost restituit apelul.** Or, conform art. 363 alin. (1) și (2) CPC, termenul de apel suspendă executarea hotărârii pronunțate în primă instanță, cu excepția cazurilor prevăzute de lege. Apelul exercitat în termen este, de asemenea, suspensiv de executare a hotărârii. În astfel de circumstanțe recurentul urmează să depună o asemenea cerere către instanța de apel.

2.12. Încheierile care nu pot fi atacate cu recurs

[Dosarul Nr. 2r-690/17 din 27 septembrie 2017](#)

La caz, se constată că F.T. contestă încheierea Curții de Apel Bălți din 27 iunie 2017, prin care a fost admisă parțial cererea lui P.B. cu privire la scutirea parțială de la achitarea taxei de stat. În conformitate cu art. 99 Codul de procedură civilă, încheierea judecătorească asupra cheltuielilor de judecată poate fi atacată odată cu atacarea fondului cauzei. Articolul 429 alin. (2) Codul de procedură civilă statuează că, încheierile date în apel pot fi atacate cu recurs numai o dată cu decizia, cu excepția cazurilor cînd, potrivit legii, pot fi atacate separat cu recurs și cînd încheierea face imposibilă desfășurarea de mai departe a procesului.

Recursul împotriva deciziei se consideră declarat și împotriva încheierilor, chiar dacă acestea au fost emise după pronunțarea hotărârii atacate cu recurs. Deci, normele citate nu prevăd posibilitatea contestării cu recurs separat a încheierii de admitere a cererii de scutire de la achitarea taxei de stat, fapt ce indică incontestabil la declararea recursului de către Fîrfa-Zekovic Tatiana contrar dispozițiilor legale. În acest sens, nu pot fi reținute argumentele recurente cu privire la ilegalitatea încheierii contestate, deoarece acestea sunt irelevante în circumstanțele în care se referă la dezacordul cu respectiva încheiere, care în virtutea legii nu se supune recursului separat. Ca urmare celor menționate, se impune restituirea recursului declarat de FîrfaZekovic Tatiana.

2.13. Termenul de declarare a apelului

[Dosarul Nr. 2r-644/17 din 27 septembrie 2017](#)

Colegiul constată că, instanța de fond a pronunțat dispozitivul hotărârii la 06 martie 2017. Deci, ÎM „Moldcell” SA urma să declare apel inclusiv pînă la 05 aprilie 2017, în speță, termenul de declarare a apelului a început să curgă la 07 martie 2017, ziua imediat următoare datei emiterii hotărârii contestate și a expirat la 05 aprilie 2017, aceasta fiind ultima zi de depunere a apelului, pe cînd cererea de apel înaintată de ÎM „Moldcell” SA (prin intermediul oficiului poștal) împotriva hotărârii primei instanțe a fost înregistrată la 06 aprilie 2017, fapt ce denotă depunerea apelului cu încălcarea termenului de declarare.

Mai mult, apelantul-recurentul în cererea de apel nu a motivat nerespectarea acestui termen și nici nu a solicitat repunerea apelului în termen

Astfel, conchide instanța de recurs că, cererea de apel depusă de ÎM „Moldcell” SA la 06 aprilie 2017

este depusă în afara termenului legal, deoarece la depunererea apelului nu s-a respectat termenul de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii. Mai mult ca atât, ÎM „Moldcell” SA în cererea de apel nu a solicitat repunerea în termen.

Instanța de recurs apreciază critic argumentul recurentului-potrivit căruia nu a omis termenul de atac cu apel de 30 zile, deoarece cererea de apel a fost trimisă prin Poșta Moldovei în termen.

2.14. Schimbarea calității procesuale a participanților la proces

[Dosarul Nr. 2ra-1334/17 din 20 septembrie](#)

De asemenea, nu poate fi reținut nici argumentul Curții de Apel Bălți precum că Judecătoria Edineț eronat prin încheierea din 15 septembrie 2016 a schimbat calitatea procesuală a SA „Corporația de Finanțare Rurală” din intervenient accesoriu în pârât, deoarece dreptul de a înainta pretenții împotriva unui anumit pârât aparține exclusiv persoanei care are calitatea de reclamant, iar instanța de judecată dacă consideră că pârâtul este unul necorespunzător, respinge pretenția față de acesta.

2.15. Efectele procedurale ale obligațiilor solidare

[Dosarul Nr. 2ra-1534/17 din 20 septembrie](#)

Din materialele pricinii rezultă cu certitudine că prin contractul de credit bancar nr. S130105 din 31 mai 2013 BC „Moldova-Agroindbank” SA a acordat lui C.V. credit în sumă de 75000 lei cu termenul-limită de rambursare la 25 mai 2016. Totodată, este constatat că în vederea garantării rambursării creditului L.M., L.C. și SRL „Est Mediterana Grup”, prin contractele de fidejusiune nr. S130105-a, S130105-b și S130105-c din 31 mai 2013 și-au asumat obligația să răspundă solidar cu debitorul C.V. în fața creditorului BC „Moldova-Agroindbank” SA pentru onorarea integrală a obligațiilor aferente contractului de credit nr. S130105 din 31 mai 2013 în sumă totală de 75 000 lei.

Instanța de apel ajungând la concluzia temeiniciei apelului declarat de C.V., în mod incorect a casat hotărârea primei instanțe doar în partea contestată, și anume în partea ce ține de încasare de la C.V. în beneficiul BC „Moldova-Agroindbank” SA a datoriei și cheltuielilor de judecată, considerând inoportun de a se pronunța cu privire la temeinicia hotărârii în partea necontestată.

În acest context, având în vedere că prima instanță a examinat cauza prin prisma obligației solidare, instanța de apel ajungând la temeinicia apelului declarat de C.V., eronat a casat hotărârea primei instanțe doar în partea contestată de C.V., urmând să se expună cu privire la legalitatea și temeinicia integrală a hotărârii contestate.

2.16. Executarea hotărârii judecătorești irevocabile

[Dosarul Nr. 2ra-1239/17 din 20 septembrie](#)

Din materialele dosarului rezultă cu certitudine că prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 05 aprilie 2011, Primăria mun. Chișinău a fost obligată să-l asigure pe recurent cu spațiu locativ, potrivit normelor stabilite de legislație, această hotărâre devenind irevocabilă prin neatacare, iar ulterior fiind depusă executorului judecătoresc în vederea executării silite al acesteia.

Din comunicatul informativ din 30 mai 2016, executorul judecătoresc C.R. a informat că potrivit răspunsurilor Primăriei mun. Chișinău este imposibilă executarea documentului executoriu din motivul lipsei spațiului locativ liber, iar Consiliul mun. Chișinău nu dispune de surse financiare pentru construcția blocurilor locative noi. Astfel, la data de 30 mai 2016, hotărârea Curții de Apel Chișinău din 05 aprilie 2011 nu este executată.

La caz, prezintă relevanță acțiunile întreprinse de executorul judecătoresc, C.R., pe marginea procedurii executorii, intentate întru executarea hotărârii Curții de Apel Chișinău din 05 aprilie 2011 cu privire la obligarea Consiliului mun. Chișinău de a-l asigura pe recurent și membrii familiei lui (fiica) cu spațiu locativ conform normelor legislației în vigoare și anume: acordarea termenelor pentru executare benevolă a hotărârii judecătorești, obligarea repetată de a include pe ordinea de zi a Consiliului municipal chestiunea cu privire la acordarea spațiului locativ recurentului etc., însă toate demersurile ulterioare din partea executorului judecătoresc au rămas nesoluționate de către debitor, invocându-se lipsa de spațiu locativ liber în municipiul Chișinău, reducerea substanțială a imobilelor

cu destinație locativă aflate în proprietatea municipală, precum și lipsa mijloacelor financiare necesare pentru construcția unor astfel de spații.

Cu referire la prevederile enunțate și reieșind din specificul acțiunii, instanța de recurs constată că instanța de fond cu aplicarea corectă a legii materiale care guvernează raportul juridic litigios, creând condiții obiective participanților la proces, justificat a ajuns la concluzia temeiniciei parțiale a cerințelor lui G.B. cu privire la repararea prejudiciului moral și corect a determinat mărimea acestuia de 15 000 lei, care este una proporțională cu sumele acordate atât de instanțele naționale, cât și de Curtea Europeană pe cazuri similare, având în vedere că pretențiile recurentului-reclamant pe marginea acestui capăt de cerere derivă din neexecutarea hotărârii judecătorești doar pentru perioada solicitată de 25 mai 2013 – 25 aprilie 2016. Or, în cazul dat, instanța de fond a pronunțat hotărârea judecătorească reieșind din limitele pretențiilor înaintate de recurentul-reclamant, iar alegațiile acestuia referitoare la alte cauze cu obiect similar în cadrul cărora se acordau despăgubiri mai mari, perioada de referință era mai mare decât perioada în speță.

În același context, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție constată interpretarea eronată de către instanța de apel a prevederilor art. 70 alin. (1) al Codului de executare, echivalând dispoziția legală de executare a documentului executoriu în termenul stabilit în acesta cu sintagma "conform succesiunii rândului stabilit", or ultima nu stabilește nici un termen sau perioadă de timp certă pentru executarea hotărârii, ceea ce contravine noțiunii de termen rezonabil.

Totodată, Colegiul lărgit apreciază critic motivarea instanței de apel cu privire la faptul că recurentul G.S., prin neatacarea hotărârii Curții de Apel Chișinău din 05 aprilie 2011 în partea executării acesteia conform succesiunii rândului stabilit, a fost de acord cu aceasta și ca urmare nu are dreptul de a solicita în instanță obligarea Consiliului mun. Chișinău de a-i atribui spațiu locativ înaintea survenirii rândului său.

Această concluzie eronată a instanței de apel, la fel, contravine dreptului la un proces echitabil, prin simplu fapt că această succesiune a rândului, neavând la rândul ei careva termene de executare, creează o incertitudine pentru recurentul reclamant în ceea ce ține executarea în termen rezonabil a hotărârii irevocabile.

Așa fiind, în speță este cert că autoritatea responsabilă de executarea hotărârii judecătorești, care este statul Republica Moldova, nu a întreprins toate măsurile corespunzătoare în vederea executării hotărârii judecătorești irevocabile, în consecință Gîrbu Boris nu a putut beneficia de succesul obținut în urma examinării litigiului, care se referea la asigurarea lui și a familiei sale (fiicei) cu spațiu locativ conform normelor stabilite de legislația în vigoare, fapt ce incontestabil denotă că hotărârea adoptată în favoarea ultimului a rămas neexecutată o perioadă considerabilă de timp.

III. Insolvabilitate

3.1. Validarea popririi

Dosarul nr. 2ri-249/17 din 06 septembrie 2017

În acest aspect, instanța de recurs relevă că, potrivit pct. 17 și 18 din Regulamentul cu privire la modul de prestare și achitare a serviciilor locative, comunale pentru fondul locativ, contorizarea apartamentelor și condițiile deconectării acestora de la/reconectării la sistemele de încălzire și alimentare cu apă, aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr. 191 din 19 februarie 2002, **plățile pentru serviciile locative, comunale se percep de la proprietarii, chiriașii și locatarii caselor individuale, apartamentelor/ încăperilor locuibile în cămine și încăperilor nelocuibile din bloc conform contractelor, în baza conturilor (bonurilor) lunare respective pentru fiecare tip de serviciu, eliberat de furnizori, gestionari sau prestatorii de servicii.** Reieșind din informația eliberată de către ÎM „Infocom” despre achitarea serviciilor locativ-comunale, rezultă că aceasta a fost întocmită în privința **locatarului** apartamentului din str. X, mun. Chișinău V. P, și nu a Consiliului municipal Chișinău. Susține Colegiul că, lichidatorul ÎMGFL nr. 16, solicitând validarea popririi și încasarea datoriei nu a identificat cu certitudine cine este beneficiarul final al serviciilor furnizate.

Notează instanța de recurs că, instituția validării popririi în cadrul procesului de insolvabilitate este o procedură specifică de constatare doar a datoriei certe și exigibile față de debitorul insolvabil, iar în situația din speță este evidentă existența unui litigiu de drept cu referire la drepturile și obligațiile apărute între mai mulți participanți la proces.

Dosarul Nr. 2ri-251/17 din 6 septembrie 2017

Instanța de recurs reține că înscrisurile anexate de către reclamant/recurent în susținerea cererii nu confirmă cu certitudine existența datoriei Consiliului municipal Chișinău față de Întreprinderea Municipală pentru Gestionarea Fondului Locativ nr. 16 în procedura falimentului, cu atât mai mult nici faptul că obligația de a achita datoria în sumă de 33982,07 lei revine Consiliului municipal Chișinău.

În acest aspect, instanța de recurs relevă că potrivit pct. 17 și 18 din Regulamentul cu privire la modul de prestare și achitare a serviciilor locative, comunale și necomunale pentru fondul locativ, contorizarea apartamentelor și condițiile deconectării acestora de la/reconectării la sistemele de încălzire și alimentare cu apă, aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr. 191 din 19 februarie 2002, plățile pentru serviciile locative, comunale și necomunale se percep de la proprietarii, chiriașii și locatarii caselor individuale, apartamentelor/ încăperilor locuibile în cămine și încăperilor nelocuibile din bloc conform contractelor, **în baza conturilor (bonurilor) lunare respective pentru fiecare tip de serviciu, eliberat de furnizori, gestionari sau prestatorii de servicii.** Proprietarii, chiriașii și locatarii caselor individuale, apartamentelor/ încăperilor locuibile în cămine și încăperilor nelocuibile din bloc achită plățile pentru serviciile prestate în luna precedentă până la data indicată în factura de plată.

Ca urmare, din prevederile legale citate rezultă cert că plățile pentru serviciile locative, comunale și necomunale se percep de la proprietari, chiriași și locatari. Astfel fiind, reieșind din informația eliberată de către ÎM „Infocom” despre achitarea serviciilor locativ-comunale, anexată de către lichidatorul Întreprinderii Municipale pentru Gestionarea Fondului Locativ nr. 16 în procedura falimentului, C.S., rezultă că aceasta a fost întocmită în privința locatarului apartamentului X, G. N. și nu a Consiliului municipal Chișinău. Or, rezultând din prevederile legale enunțate, este important de menționat că plățile pentru serviciile locative, comunale și necomunale se percep în baza conturilor (bonurilor) lunare respective pentru fiecare tip de serviciu, eliberat de furnizori, gestionari sau prestatorii de servicii.

Ca consecință, se constată că instanța de insolvabilitate just a concluzionat netemeinicia cererii

lichidatorului Întreprinderii Municipale pentru Gestionarea Fondului Locativ nr. 16 în procedura falimentului, C.S., or, aceasta solicitând validarea popririi și încasarea datoriei nu a identificat cu certitudine cine este beneficiarul final al serviciilor furnizate.[...]

Instanța de recurs notează că instituția validării popririi în cadrul procesului de insolvență este o procedură specifică de constatare doar a datoriei certe și exigibile față de debitorul insolvent, iar în situația din speță este evidentă existența unui litigiu de drept cu referire la drepturile și obligațiile apărute între mai mulți participanți la proces.

Așa dar, în cazul acțiunilor intentate de administratorul insolvenței/lichidatorul, în care ca obiect al litigiului este încasarea de la terț a unei datorii (inclusiv în cazul desființării popririi de către instanță în urma existenței unui litigiu de drept), aceasta nu va putea fi caracterizată ca bun ce face parte din masa debitoare, atât timp cât nu se află în proprietatea debitorului la momentul intentării procesului de insolvență, ca urmare, **astfel de acțiuni de încasare a unei datorii (inclusiv în cazul desființării popririi de către instanță în urma existenței unui litigiu de drept în care debitorul insolvent este reclamant) urmează a fi examinate în instanțele de drept comun, potrivit competenței.**

Astfel fiind, ținând cont de faptul că lichidatorul Întreprinderii Municipale pentru Gestionarea Fondului Locativ nr. 16 în procedura falimentului **nu a prezentat probe pertinente și veridice, ce ar confirma existența datoriei terțului poprit** Consiliul municipal Chișinău față de debitorul Întreprinderea Municipală pentru Gestionarea Fondului Locativ nr. 16, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că instanța de insolvență temeinic și legal a respins cererea de validare a popririi și încasarea datoriei depusă de lichidatorul Întreprinderii Municipale pentru Gestionarea Fondului Locativ nr. 16 în procedura falimentului, C.S..

[Dosarul Nr. 2ri-262/17 din 20 septembrie](#)

Colegiul menționează că, în litigiile respective, în cazul acțiunilor intentate de administratorul insolvenței/lichidatorul, în care ca obiect al litigiului este încasarea de la terț a unei datorii (inclusiv în cazul desființării popririi de către instanță în urma existenței unui litigiu de drept), **aceasta nu poate fi caracterizată ca bun ce face parte din masa debitoare, deoarece nu se afla în proprietatea debitorului la momentul intentării procesului de insolvență, astfel de acțiuni de încasare a unei datorii (inclusiv în cazul desființării popririi de către instanță în urma existenței unui litigiu de drept în care debitorul insolvent este reclamant) urmează a fi examinate în instanțele de drept comun, potrivit competenței.**

[Dosarul Nr. 2ri-299/17 din 20 septembrie](#)

Colegiul menționează că este pripită și prematură concluzia instanței de insolvență precum că **debitorul Societatea cu Răspundere Limitată „Madocris-D”, în procedura falimentului simplificat, înaintând cerere de validare a popririi, este obligat să facă dovadă existenței creanței pe care o are împotriva terțului poprit, iar înscrisurile anexate la materialele dosarului nu pot fi apreciate ca probe justificative care ar demonstra cu certitudine existența datoriei sumei bănești a terțului poprit față de debitor, probe care trebuie administrate în concordanță cu principiul care instituie sarcina probațiunii reclamantului.** Or, instanța de insolvență nu a luat în considerație faptul ca prin factura de expediție Seria DL nr. 846377 din 06 aprilie 2009, pesticidele de tipul Harmoni 75 WG în valoare de 223440 lei, au fost transmise de la păstrare către vânzătorul Societatea cu Răspundere Limitată „Madocris-D”, fără a fi specificat în baza cărui act s-a eliberat marfa. Totodată, **instanța de recurs menționează că raporturile juridice se confirmă prin contractul de vânzare-cumpărare nr. 2-P din 26 ianuarie 2009, încheiat între Societatea cu Răspundere Limitată „Madocris-D” și Societatea pe Acțiuni „FPSP Reușel”.** Colegiul punctează că probe din care ar rezulta predarea-primirea mărfii nu s-au păstrat, însă directorul Societății pe Acțiuni „FPSP Reușel” – S.R., prin răspunsul nr. 01/109 din 20 septembrie 2016, **recunoaște că a primită marfă** la păstrare pesticidele de tipul Harmoni 75 WG în cantitate de 24 kg, în valoare de 223440 lei **și susține că nu are datorii** față de Societatea cu Răspundere Limitată „Madocris-D”. Astfel, Societatea pe Acțiuni „FPSP Reușel” **indirect recunoaște că livrările de marfă în baza contractului de vânzare-cumpărare nr. 2-P din 26 ianuarie 2009, au avut loc și în consecință trebuie să demonstreze prin probe pertinente faptul că nu**

are careva datorii față de Societatea cu Răspundere Limitată „Madocris-D”, iar ce ține de suma de 223440 lei – contravaloarea mărfii primită spre păstrare, este probat că nu a reîntors-o vânzătorului. Este întemeiat argumentul recurentului precum că la caz **lipsește acordul de reziliere sau de modificare a contractului vânzare-sumparare** nr. 2-p din 26 ianuarie 2009 și respectiv consimțământul Societății cu Răspundere Limitată „Madocris-D” referitor la transportarea mărfii în alt loc.

[Dosarul Nr. 2ri-254/17 din 27 septembrie 2017](#)

Totodată, Colegiul consideră necesar de a menționa și faptul că instituția validării popririi în cadrul procesului de insolvență este o procedură specifică de constatare doar a datoriilor certe și exigibile față de debitorul insolvent, iar în situația din speță este evidentă existența unui litigiu de drept cu referire la drepturile și obligațiile apărute între mai mulți participanți la proces.

Astfel, în cazul acțiunilor intentate de administratorul insolvenței/ lichidatorul, în care ca obiect al litigiului este încasarea de la terț a unei datorii (inclusiv în cazul desființării popririi de către instanță în urma existenței unui litigiu de drept), aceasta nu va putea fi caracterizată ca bun ce face parte din masa debitoare, atât timp cât nu se află în proprietatea debitorului la momentul intentării procesului de insolvență, ca urmare, astfel de acțiuni de încasare a unei datorii (inclusiv în cazul desființării popririi de către instanță în urma existenței unui litigiu de drept în care debitorul insolvent este reclamant) urmează a fi examinate în instanțele de drept comun, potrivit competenței.

În această ordine de idei Colegiul concluzionează că lichidatorul Întreprinderii Municipale pentru Gestionarea Fondului Locativ nr. 16 în procedura falimentului nu a prezentat probe pertinente și veridice, ce ar confirma existența datoriei terțului poprit Consiliul municipal Chișinău față de debitorul Întreprinderea Municipală pentru Gestionarea Fondului Locativ nr. 16, și respectiv consideră că instanța de insolvență temeinic și legal a respins cererea de validare a popririi și încasarea datoriei depusă de lichidatorul Întreprinderii Municipale pentru Gestionarea Fondului Locativ nr. 16 în procedura falimentului, C.S.

[Dosarul Nr. 2ri-272/17 din 20 septembrie](#)

Instanța de recurs menționează că terț poprit este persoana de la care, prin intermediul popririi, creditorul urmăritor poate obține plata creanței sale, încasând direct sumele de bani datorate de aceasta debitorului urmărit. Colegiul menționează că este pripită și prematură concluzia instanței de insolvență precum că pe parcursul judecării cauzei a fost confirmată existența obligației lui L.P. de achitare a sumei de 40000 lei, ca urmare a neexecutării contractelor de vânzare-cumpărare nr. 7/06.2012 și nr. 7A/06.2012 din 07 iunie 2012, potrivit cărora L.P. a procurat mijloacele de transport „Renault MAGNUM” COD VIN nr. VF611GTA000124720 și semiremorca „KOEGL SVKT 24” COD VIN nr. WK0SVKT24W9822686. Or, la dosar nu sunt anexate înscrisuri pertinente din care ar rezulta cert executarea sau neexecutarea completă de către părțile contractante a obligațiilor survenite din contractele de vânzare-cumpărare enunțate mai sus.

În acest sens, Colegiul reține argumentele recurentului precum că în dosar nu sunt prezente acte care ar certifica existența unei presupuse datorii a lui L.P. față de Societatea cu Răspundere Limitată „Davcom Moda”, cum ar fi actul de verificare sau careva facturi fiscale. Prin urmare, lichidatorul S.G. nu a prezentat careva probe incontestabile care ar dovedi existența unei asemenea datorii, iar instanța de insolvență nu a verificat circumstanțele pricinii în partea ce ține de existența datoriei invocate de către lichidator.

3.2. Răspunderea subsidiară a organelor de conducere

[Dosarul Nr. 2ri-230/17 din 06 septembrie 2017](#)

Potrivit tabelului definitiv al creanțelor, față de debitorul SRL „OC-VIADTRANS” au fost înaintate și validate creanțe în sumă totală de 1 221 253,68 lei. Referitor la masa debitoare, s-a reținut că în rezultatul inventarierii, precum și datelor prezentate de organele de stat, SRL „OC-VIAD-TRANS” nu deține resurse financiare în cont, nu sunt înregistrate bunuri imobile, care ar putea servi la stingerea creanțelor creditorilor și pentru acoperirea cheltuielilor procesului de insolvență.

Debitorul insolvabil dispune de unități de transport, care în rezultatul inventarierii corporale nu au fost depistate, fiind anunțate în căutare, fiind confirmat prin procesul verbal de constatare din 07.10.2014 întocmit de executorul judecătoresc A.A., care a constatat că „deși mijloacele de transport sunt orientate în căutare nu sunt reținute nici de INP, nici de poliția de frontieră”.

Instanța de recurs relevă că **odată cu admiterea cererii introductive depusă de Biroul Vamal Briceni pe motivul existenței temeiurilor de insolvabilitate a debitorului SRL „OC-VIAD-TRANS”, concomitent s-a constatat și culpa organelor de conducere ale debitorului**, și anume a administratorului SRL „OC-VIAD-TRANS” R.A., a asociaților R.I. și R.D., **prin nedepunerea cererii introductive** în cazurile și în temeiul prevăzut de Legea insolvabilității.

De asemenea, **potrivit procesului-verbal al adunării generale a fondatorilor din 12 martie 2013, administratorul SRL „OC-VIAD-TRANS” R.A., asociații R.I. și R.D., în lipsa asociatului R.V. au decis înstrăinarea mijloacelor de transport ce aparțin SRL „OC-VIAD-TRANS”. [...] S-a mai stabilit, că sursele financiare de la înstrăinarea acestor mijloace de transport (remorci, semiremorci și autocamioane) nu se cunoaște cum au fost distribuite ulterior**. Nici administratorul R.A. nu a confirmat vânzarea acestor mijloace de transport, iar afirmația ultimului că unele din ele s-au deteriorat pe teritoriul Federației Ruse, nu au fost confirmate prin probe certe și concludente.

Instanța de recurs constată întemeiată concluzia instanței de insolvabilitate precum că **administratorul R.A., cât și asociații R.I. și R.D. prin acțiunile sale au adus SRL „OC-VIAD-TRANS” în stare de insolvabilitate**.

Probele materiale mai atestă că **în perioada 14.02.2012-02.07.2013 asociatul R.V. nu se afla pe teritoriul Republicii Moldova, fapt confirmat prin copia pașaportului și respectiv nu a contribuit la soluționarea chestiunii privind înstrăinarea mijloacelor de transport înregistrate după SRL „OC-VIAD-TRANS”. Prin urmare, instanța de insolvabilitate întemeiat a considerat că careva temei de atragere la răspundere subsidiară a asociatului R.V. nu sunt, fiind respinsă cererea privind atragerea la răspundere subsidiară**.

Totodată, instanța de recurs a stabilit că Inspectoratul Fiscal de Stat, efectuând controlul fiscal pentru perioada de activitate 01.01.2010-31.12.2014, a întocmit Actul nr. 5-666396 din 31 ianuarie 2015 și decizia nr. 197 din 23 februarie 2015, prin care a stabilit încasarea mijloacelor financiare în numerar la 12.01.2013 în sumă de 250 000 lei de la I.V. și la 31.01.2013 în sumă de 8335,38 lei de la SRL „Rim Trans” în lipsa MCC.

Astfel, SRL „OC-VIAD-TRANS” în procesul desfășurării activității economico-financiare a încălcat Legea cu privire la reglementarea repatrierii de mijloace bănești, mărfuri și serviciile provenite din tranzacțiile economice externe, nu a păstrat și utilizat formularele tipizate de documente primare cu regim special, inclusiv facturile fiscale de expediție etc.

S-a mai stabilit că declarația persoanei juridice SRL „OC-VIAD-TRANS” cu privire la impozitul pe venit pe perioada fiscală 2010, 2012 nu corespunde actelor prezentate spre control.

Instanța de insolvabilitate a reținut că funcția de contabil-șef în perioada 2010- 2012 o deținea I.M., fapt confirmat prin copia carnetului de muncă, contractul individual de muncă nr. 45 din 01.11.2010 și informația Inspectoratului Fiscal de Stat din 05.01.2015. Respectiv, **la întocmirea dărilor de seamă și ținerea contabilității este responsabilă contabila I.M., care a dus o contabilitate contrară prevederilor legale, fapt care a dus la lipsa parțială a evidenței primare, neasigurarea evidenței contabile**.

În situația creată, **instanța de recurs constată că instanța de insolvabilitate întemeiat a admis cererea lichidatorului SRL „OC-VIAD-TRANS” în procedura simplificată a falimentului privind atragerea la răspundere subsidiară a contabilului-șef I.M. în baza art. 248 alin. (1) lit. e) al Legii insolvabilității**.

Se menționează că răspunderea patrimonială solidară a lui R.A., fostul administrator, asociații R.I. și R.D. și contabilul I.M. a SRL „OC-VIAD-TRANS”, este antrenată, întrucât aceștia au cauzat starea de insolvabilitate ale debitorului, prin săvârșirea uneia dintre faptele enumerate la art. 248 alin. (1) al Legii insolvabilității și anume, majorarea fictivă a pasivelor debitorului și/sau

deturnarea (ascunderea) unei părți din activul debitorului, ținerea unei contabilități fictive sau contrare prevederilor legii, precum și contribuirea la dispariția documentelor contabile, a documentelor de constituire, nedepunerea cererii de intentare a procesului de insolvență, conform prevederilor art. 14, precum și comiterea altor acțiuni, care au adus daune proprietății debitorului, iar, consecutiv, prin cauzarea insolvenței a determinat insuficiența ori lipsa lichidităților din patrimoniul debitorului necesare pentru plata integrală și în termen a datoriilor bănești, certe și exigibile, conducând la creșterea penalităților și amenzilor, prejudiciindu-i în acest fel pe creditorii.

Din analiza prevederilor art. 15 și art. 248 ale legii menționate reiese că în dependență de motivele apariției stării de insolvență a debitorului, fondatorul (asociatul) va purta răspundere subsidiară solidară față de creditorii sau la cererea administratorului insolvenței/lichidatorului, instanța de insolvență poate dispune că datoriile debitorului insolvent să fie suportate de asociat/fondator.

Instanța de recurs consideră că **recurenții, cunoscând dificultățile financiare ale societății și creșterea pasivului societății, nu au întreprins măsurile prevăzute la alin. (1) lit. h) art. 248 al Legii insolvenței**, luând în considerație că despre acest fapt a fost somat de Biroul Vamal Briceni prin notificare.

În aceste circumstanțe nu pot fi reținute criticile formulate în recursuri cu privire la ilegalitățile hotărârii instanței de insolvență, deoarece sunt nejustificate și se combat prin constatările relatate, mai mult că hotărârea dată a fost adoptată cu respectarea și aplicarea corectă a legislației procedurale și materiale.

[Dosarul Nr. 2ri-271/17 din 06 septembrie 2017](#)

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție analizând situația de fapt din speța dată, în raport cu probele anexate la dosar, menționează că **concluzia instanței de insolvență despre necesitatea admiterii cererii lichidatorului Societății cu Răspundere Limitată „Interiorshop” – B.F., privind atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului, este justă**, ea având la bază cumulul dovezilor administrate în cadrul dezbaterilor judiciare, cărora le-a fost dată aprecierea juridică cuvenită, în conformitate cu prevederile art. 130 CPC. Actul de dispoziție al instanței de insolvență a fost adoptat cu respectarea normelor de procedură și cu aplicarea corectă a normelor de drept material.

În susținerea poziției respective, instanța de recurs consideră oportun de a reitera prevederile art. 15, alin. (1), art. 247, alin. (1) și (2), art. 248 alin. (1) din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012. [...] Colegiul punctează faptul că coroborând prevederile normelor de drept material citate, cu probele administrate la dosar, se reliefază cert faptul că **membrii organelor de conducere a debitorului Societatea cu Răspundere Limitată „Interiorshop” nu au depus cerere introductivă, obligație stabilită de legiuitor la art. 14 din Legea insolvenței, or, întreprinderea nu mai activa și nu au întreprins măsurile prevăzute de legislația în vigoare, privind stingerea creanțelor față de creditorii săi, nu au conlucrat cu lichidatorul și nu au transmis acestuia informația** despre bunurile mobile și imobile aflate în proprietatea întreprinderii, ultimele rapoarte financiare și fiscale prezentate de către întreprindere, documentele de confirmare a dreptului de proprietate asupra bunurilor debitorului, documentele de constituire, certificatul de înregistrare, certificatul de atribuire a codului fiscal, documentele de strictă evidență și ștampila.

În acest sens, instanța de recurs remarcă netemeinicia argumentelor invocate în recurs, deoarece acestea sunt declarative neavând nici un suport probant pertinent, or, potrivit art. 27, alin. (4) din Legea insolvenței, **în cazul în care informațiile și documentele prevăzute la alin. (3), nu sunt prezentate de către membrii organelor de conducere ale debitorului, aceștia vor fi trași la răspundere patrimonială subsidiară și/sau penală, sau contravențională, în modul stabilit de Lege.**

Prin urmare, Colegiul precizează că **este legală concluzia instanței de insolvență prin care a dispus încasarea în mod solidar din contul membrilor organelor de conducere a întreprinderii în proces de lichidare Societatea cu Răspundere Limitată „Interiorshop”, fondatorului – L.V. și administratorului L.M. a sumei de 545570,13 lei, din care motive hotărârea Curții de Apel Chișinău din 03 iulie 2017, urmează a fi menținută.**

Dosarul Nr. 2ri-286/17 din 20 septembrie

Incapacitatea de plată a unei întreprinderi este un criteriu primordial – obligatoriu pentru organele de conducere a companiei, în sensul înaintării unei cereri introductive în instanța de insolvență. Așadar, ca principiu, competența generală la luarea deciziilor ce privesc societatea aparține administratorului/fondatorului. Acesta din urmă va putea evident să încheie și acte juridice în numele și pe seama societății, indiferent de importanța acestora: de conservare, de administrare sau de dispoziție. Atunci când, din cauza caracterului excepțional al anumitor acte, legiuitorul a înțeles să stabilească derogări de la această regulă, instituind formalități suplimentare, a făcut acest lucru în mod expres, stabilind obligația debitorului de a înainta cerere introductivă în cazul apariției incapacității de plată. Prin urmare, Colegiul punctează faptul că, instanța de insolvență a examinat superficial circumstanțele cauzei și argumentele invocate de către lichidatorul debitorului. Or, actele pricinii și anume tabelul definitiv al creanțelor certifică faptul că Societatea cu Răspundere Limitată „Rasmat Impex” are datorii față de creditori în sumă de 107200,89 lei, pe care nu le poate achita, deoarece nu dispune de careva active, fapt demonstrat de către lichidator în cadrul examinării pricinii în instanța de insolvență

Colegiul remarcă o atitudine neadecvată și ilegală a organelor de conducere a Societății cu Răspundere Limitată „Rasmat Impex”, fapt ce generează temeuri în sensul atragerii la răspunderea subsidiară a organelor de conducere a debitorului. Instanța de recurs menționează că în speță este prezent temeiul stabilit de legiuitor în art. 248, alin. (1), lit. h) din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012 – **nedepunerea cererii de intentare a procesului de insolvență conform prevederilor art. 14.** Or, din acte pricinii se distinge că fostul administrator și unic fondator al Societății cu Răspundere Limitată „Rasmat Impex”, nu a înaintat cerere introductivă, iar inexistența activelor a fost stabilită de administratorul insolvenței.

Prin urmare, instanța de insolvență trebuie să trateze răspunderea subsidiară a organelor de conducere a debitorului, ca o consecință a nexecutării obligațiilor stabilite de lege, în cazul din speță, nerespectarea obligației de a înainta cerere introductivă, în cazul apariției incapacității de plată a întreprinderii. Instanța de recurs apreciază critic poziția instanței de insolvență prin care a concluzionat că în speță nu este determinabilă data concretă când a survenit starea de insolvență a debitorului. Or, în calitatea sa de administrator a Societății cu Răspundere Limitată „Rasmat Impex”, V.I., în baza statului societății **avea dreptul și obligația de a urmări starea generală a companiei, ce ține de activele și pasivele întreprinderii, mai mult decât atât ea este și unicul fondator al debitorului insolvent.**

Dosarul Nr. 2ri-268/17 din 20 septembrie

Incapacitatea de plată a unei întreprinderi este un criteriu primordial – obligatoriu pentru organele de conducere a companiei, în sensul înaintării unei cereri introductive în instanța de insolvență. Așadar, ca principiu, competența generală la luarea deciziilor ce privesc societatea aparține administratorului/fondatorului. Acesta din urmă va putea evident să încheie și acte juridice în numele și pe seama societății, indiferent de importanța acestora: de conservare, de administrare sau de dispoziție. Atunci când, din cauza caracterului excepțional al anumitor acte, legiuitorul a înțeles să stabilească derogări de la această regulă, instituind formalități suplimentare, a făcut acest lucru în mod expres, stabilind obligația debitorului de a înainta cerere introductivă în cazul apariției incapacității de plată.

Prin urmare, Colegiul punctează faptul că, instanța de insolvență a examinat superficial circumstanțele cauzei și argumentele invocate de către lichidatorul debitorului. Or, administratorul Societății cu Răspundere Limitată „Amazon Event”, V.V., **cunoscând că întreprinderea se află în incapacitate de plată și este în imposibilitate de a-și onora obligațiile pecuniare față de creditori, cunoscând despre existența datoriei față de mai mulți creditori, fiind în prealabil notificat despre intenția de a depune cerere introductivă, contrar prevederilor legale, nu a depus din propria inițiativă cererea introductivă în termen de 30 de zile calendaristice din data constatării incapacității de plată a întreprinderii.** Instanța de recurs apreciază critic poziția instanței de insolvență prin care a concluzionat că lichidatorul nu a prezentat instanței de insolvență dovada că administratorul Societății cu Răspundere Limitată „Amazon Event” – V.V. a

cunoscut despre creanțele creditorilor și că a știut despre survenirea temeiurilor prevăzute de art. 10 și 14 alin. (2) al Legii insolvenței, pentru a depune cerere introductivă.

Astfel, administratorul și asociatul unic V.V. **este obligat prin lege de a gestiona eficient întreprinderea și a ține sub control toată activitatea companiei. Colegiul remarcă o atitudine neadecvată și ilegală a organelor de conducere** a Societății cu Răspundere Limitată „Amazon Event”, fapt ce generează temeuri în sensul atragerii la răspunderea subsidiară a organelor de conducere a debitorului. Instanța de recurs menționează că în speță este prezent temeiul stabilit de legiuitor în art. 248, alin. (1), lit. h) din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012 – nedepunerea cererii de intentare a procesului de insolvență conform prevederilor art. 14. Or, din acte pricinii se distinge că fostul administrator și unic fondator al Societății cu Răspundere Limitată „Amazon Event”, nu a înaintat cerere introductivă, iar inexistența activelor a fost stabilită de administratorul insolvenței.

Prin urmare, instanța de insolvență trebuie să trateze răspunderea subsidiară a organelor de conducere a debitorului, ca o consecință a nexecutării obligațiilor de administrator al Societății cu Răspundere Limitată stabilite prin lege, în cazul din speță, nerespectarea de către fostul administrator al Societății cu Răspundere Limitată „Amazon Event”, a obligației de a înainta cerere introductivă, în cazul apariției incapacității de plată a întreprinderii. Instanța de recurs apreciază critic poziția instanței de insolvență prin care a concluzionat că în speță nu este determinabilă data concretă când a survenit starea de insolvență a debitorului. Or, în calitatea sa de administrator a Societății cu Răspundere Limitată „Amazon Event”, V.V., în baza statutului societății avea dreptul și obligația de a urmări starea generală a companiei, ce ține de activele și pasivele întreprinderii.

[Dosar Nr. 2ri-231/17 din 27 septembrie 2017](#)

Aceasta deoarece, după cum corect a remarcat și prima instanță în speță s-a demonstrat cu certitudine existența temeiurilor pentru atragerea administratorului SC „Fiat-Garbalí” SRL, G.I. la răspundere subsidiară și anume, pentru folosirea bunurilor debitorului în interes personal, temei ce se încadrează în prevederile art. 248 alin. (1) lit. a) din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012.

3.3 Notificarea creditorilor

[Dosarul nr. 2rc-608/17 din 13 septembrie](#)

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție apreciază critic argumentul recurentului cu referire la faptul că hotărârea de intentare a procesului de insolvență din 26 mai 2014 și avizul administratorului insolvenței au fost publicate în Monitorul Oficial, deoarece art. 35 alin. (4) din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, în mod expres obligă administratorul insolvenței ca, odată cu hotărârea de intentare a procedurii de insolvență, să expedieze o notificare tuturor creditorilor cunoscuți pentru ca aceștia să înainteze creanțele față de debitorul insolvent, circumstanță ignorată, însă, de administratorul insolvenței. În speță, persistă temeiul expres prevăzut la art. 145 alin. (2) din Legea insolvenței, de repune în termen a cererii de admitere a creanțelor. Instanța de recurs consideră întemeiată reținerea instanței de insolvență cu privire la lipsa notificării de către administratorul insolvenței a creditorului A.G. cu privire la termenul de înregistrare a cererilor de admitere a creanțelor în vederea întocmirii tabelului definitiv până la data de 4 iulie 2014, înștiințarea despre posibilitatea depunerii cererii de validare a creanțelor fiind expediată în adresa lui A.G. numai la data de 27 februarie 2017.

[Dosarul Nr. 2rc-649/17 din 20 septembrie](#)

Odată cu hotărârea de intentare a procedurii de insolvență, administratorul insolvenței **expediază o notificare tuturor creditorilor cunoscuți pentru ca aceștia să înainteze creanțele față de debitorul insolvent.**

Conform art. 145 alin.(2) al Legii insolvenței nr.149 din 29 iunie 2012, la cererea întemeiată a creditorului, în cazuri excepționale, dacă instanța de judecată care examinează procesul de insolvență constată că **termenul de înaintare a creanțelor nu este respectat din cauza unor circumstanțe legate de persoana creditorului sau de obiectul creanței ori dacă nu s-a respectat procedura de notificare a intentării procesului, instanța de insolvență repune, prin**

încheiere, în termen cererea de admitere a creanțelor.

Prin suplimentul depus la cererea de validare a creanței, Biroul Vamal Nord a solicitat repunerea în termen, recunoașterea Biroului Vamal Nord în calitate de creditor, cu includerea Biroului Vamal Nord în tabelul definitiv al creanțelor cu validarea creanței. Textul cererilor menționate denotă că **Biroul Vamal Nord motivează omiterea termenului de depunere a cererilor de validare a creanțelor prin faptul că nu au fost notificați de către lichidatorul debitorului SRL „Slamion Grup”** despre intentarea procesului de insolvență în privința SRL „Slamion Grup”, or, prin hotărârea din 29 martie 2013 a Curții de Apel Bălți, lichidatorul a fost obligat să notifice și autoritățile vamale

În contextul dat, Colegiul precizează că **recurentul insistă asupra faptului că despre intentarea procesului de insolvență a fost notificat Serviciul Vamal, care și urma a înștiința Biroul Vamal Nord despre necesitatea înregistrării cererii de validare a creanței, deoarece Biroul Vamal Nord este o subdiviziune a Serviciului Vamal.**

La acest capitol, Colegiul apreciază ca fiind corectă constatarea instanței de insolvență precum că, **în raporturile procesuale civile, birourile vamale constituie subiecte distincte de Serviciul Vamal**, care, la fel, în sensul art. 55 Cod civil sunt persoane juridice distincte, având număr de identificare și cod fiscal propriu și alte elemente caracteristice persoanei juridice. **Argumentul recurentului precum că distincția dintre Serviciul Vamal și Biroul Vamal Nord ar fi aplicabil doar la soluționarea litigiilor ce țin de aplicarea legislației vamale în contenciosul administrativ, Colegiul îl consideră irelevant, deoarece distincția aceasta este aplicabilă în toate raporturile procesuale civile, nu doar în cazul contenciosului administrativ**

În contextul dat, notificarea doar a Serviciului Vamal nu denotă și notificarea Biroului Vamal Nord (Biroul Vamal Bălți în perioada de referință), deoarece autoritățile vamale/organele vamale în sensul art. 9 alin.(2) Cod vamal sunt organe de drept care constituie un sistem unic, format din Serviciul Vamal, birouri vamale și posturi vamale

În atare circumstanțe, Colegiul conchide că **obligația lichidatorului de a notifica inclusiv și Biroul Vamal nu poate fi pusă pe seama Serviciului Vamal, în condițiile când prin hotărârea judecătorească a fost obligat să notifice autoritățile vamale și nu doar Serviciul Vamal** rezultând din prevederile art. 35 alin.(4) al Legii insolvenței nr.149 din 29 iunie 2012 despre intentarea procesului de insolvență.

De asemenea, nu poate fi reținut argumentul recurentului privind publicarea hotărârii instanței de insolvență la 28 iunie 2013 în Monitorul Oficial întru casarea încheierii contestate, deoarece acest aspect poate fi luat în considerare întru calcularea respectării/nerespectării termenului de înaintare a cererilor de validare a creanțelor **în cazul creditorilor necunoscuți și nicidecum în cazul creditorilor cunoscuți.** Or, în speță Biroul Vamal Nord (Bălți) este un creditor cunoscut.

3.4. Validarea creanțelor

[Dosarul Nr. 2rc-690/17 din 20 septembrie](#)

Nu poate fi reținut argumentul recurentului ÎCS „Tulser” SRL precum că acumularea datoriei în mărime de 1 203 393,86 lei se confirmă prin actul de verificare din 31 decembrie 2015, deoarece actul dat a fost întocmit unilateral de către recurent și a fost semnat doar de către directorul și contabilul-șef al ÎCS „Tulser” SRL. Cât privește facturile prezentate de către ÎCS „Tulser” SRL, acestea la fel sunt semnate doar de către directorul și contabilul-șef al potențialului creditor, cu aplicarea ștampilei ultimului, fără însă a conține dovada recepționării contra semnătură de către persoana care a beneficiat de serviciu acordat, la caz SC „Artasbocem” SRL.

[Dosarul Nr. 2rc-658/17 din 20 septembrie](#)

Ca consecință, este lipsită de suport legal concluzia instanței de insolvență, pusă la baza repunerii în termen a cererii de validare a creanțelor înaintată de SRL „Simple Agriculture”, precum că creditorul SRL „Simple Agriculture” nu a fost notificat de către administratorul insolvenței despre intentarea procesului de insolvență, or aceștia nici nu puteau fi notificați în situația în care contractul cesiunii de creanță a fost semnat la 2 noiembrie 2016, iar prin hotărârea Curții de Apel Bălți

din 18 noiembrie 2015 termenul de înregistrare a cererilor de admitere a creanțelor a fost stabilit pentru creditori până la 28 decembrie 2015.

3.5. Încheieri care nu se atacă în ordine de recurs

[Dosarul Nr. 2rc-565/17 din 20 septembrie](#)

Raportând circumstanțele speței la memoriul expus în cererea de recurs depusă de reprezentantul SRL „TIVALI-COM” în proces de insolvență împotriva încheierii prin care s-a respins cererea privind dispunerea efectuării expertizei, Colegiul taxează că, legislația pertinentă **nu reglementează o cale de atac ordinară împotriva încheierii instanței de insolvență prin care se respinge demersul de numire a efectuării expertizei**, fapt care condiționează nesusceptibilitatea atacării în ordine de recurs separat a încheierii Curții de Apel Chișinău din 15 iunie 2017.

Ținând cont de memoriul expus supra, Colegiul apreciază că instanța de insolvență greșit a indicat în partea dispozitivă a încheierii din 15 iunie 2017 că „încheierea poate fi atacată cu recurs în termen de 15 zile calendaristice din momentul pronunțării”, or, în virtutea legii încheierea dată nu se supune căii de atac separat și poate fi contestată doar odată cu fondul cauzei.

[Dosarul Nr. 2rc-679/17 din 20 septembrie](#)

În circumstanțele enunțate și în contextul normelor de drept citate supra, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că **legislația națională pertinentă nu reglementează o cale de atac ordinară împotriva încheierii instanței de insolvență de restituire a cererii introductive depuse cu încălcarea prevederilor art. 22 din Legea insolvenței, fapt care condiționează nesusceptibilitatea atacării în ordine de recurs a încheierii Curții de Apel Chișinău din 29 iunie 2017, prin care a fost restituită cererea introductivă depusă de către administratorului** privind intentarea procesului de insolvență. În acest context, instanța de recurs constată că recursul depus de administrator a fost declarat contrar dispozițiilor legale, fapt care impune restituirea acestuia.

Aici se va remarca și faptul că consacrarea expresă de către legislatorul național a categoriilor de acte judecătorești susceptibile recursului în cauzele de insolvență este conformă standardelor procedurale relevante garantate pe terenul art. 6 paragraf 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, o asemenea reglementare juridică încadrându-se pe deplin în marja de apreciere recunoscută autorităților statale în configurarea cadrului intern relevant.

3.6. Destituirea administratorului

[Dosarul nr. 2rc-582/17 din 13 septembrie 2017](#)

Stabilește instanța de recurs că, în prezenta cauză sunt doi creditori garanțați, BC „Unibank” SA în proces de lichidare și SRL „Invintorg”, a cărui lichidator este N.B., care este creditor garantat al debitorului SRL „Invintorg” al cărui lichidator este N.B..

La caz, se constată că cererea cu privire la destituirea lichidatorului SRL „Invintorg” a fost depusă în instanța de insolvență de către un singur creditor - BC „Unibank” SA, în persoana lichidatorului I.Ț., fără ca această chestiune să fi fost pusă în discuție la ședința comitetului creditorilor sau adunării creditorilor, precum stabilește art. 71 alin. (1) din Legea insolvenței, din a cărei interpretare rezultă că, destituirea administratorului se soluționează la cererea comitetului creditorilor, a adunării creditorilor, a administrației publice centrale de specialitate sau autorităților administrației publice locale.

Reține colegiul că, instanța de insolvență a respins, prin încheierea din 7 iunie 2017, cererea lichidatorului BC „Unibank” SA cu privire la destituirea lui N.B. din funcția de lichidator al insolvenței SRL „Invintorg”, însă aceasta nu s-a expus cu privire la dreptul lichidatorului BC „Unibank” SA de a se adresa cu o astfel de cerere, prin prisma art. 54 alin. (1) lit. d) din Legea insolvenței. Instanța de recurs menționează că, art. 71 alin. (1) din Legea insolvenței acordă și instanței de insolvență, din oficiu, dreptul de a destitui administratorul/lichidatorul din motive întemeiate, însă, la caz, este indubitabil că instanța de insolvență, prin încheierea din 7 iunie 2017,

nu s-a expus din oficiu pe marginea acestei chestiuni, dar a examinat în fond cererea lichidatorului BC „Unibank” SA, constatând că argumentele creditorului BC „Unibank” SA cu privire la conflictul de interese nu și-au găsit confirmarea. În concluzie, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție admite recursul declarat de către lichidatorul BC „Unibank” SA din alte considerente decât cele invocate în recurs, de a casa încheierea Curții de Apel Comrat din 7 iunie 2017 cu pronunțarea unei noi decizii sub formă de încheiere, prin care a respinge cererea lichidatorului BC „Unibank” SA, I.Ț. cu privire la destituirea lui N.B. din funcția de lichidator al insolabilității SRL „Invintorg”

3.7. Numirea administratorului insolabilității

[Dosarul 2ri-216/17](#) din 07 septembrie 2017

Colegiul reține că, din materialele anexate la prezenta cauză rezultă că, la data de 10 iunie 2016, „Sansilvia” SRL în procedura de faliment, în persoana lichidatorului P.V., denumită Cedent și C.Ț. denumit Cesionar, au încheiat contractul de cesiune a creanței față de *debitorul SRL „Vivaura – CH”*. În aceeași zi - 10 iunie 2016, lichidatorul „Sansilvia” SRL P.V. și succesorul în drepturi C.Ț. au înregistrat la Curtea de Apel Chișinău cererea privind înlocuirea părții în proces, prin înlocuirea în cadrul procedurii la cererea de validare a propriii a lichidatorului SRL „Sansilvia” în procedura de faliment înaintată către *terțul poprit SRL „Vivaura-CH”* privind încasarea sumei de 11 942 250 lei cu succesorul ei în drepturi, Ț.C..

În aceeași ordine de idei, Colegiul reține că prin încheierea instanței de insolabilitate a Curții de Apel Chișinău din 13 iunie 2016, peste 3 zile de la semnarea contractului de cesiune și a cererii de înlocuire a creditorului, s-a admis cererea înaintată de către P.V., lichidatorul SRL „Sansilvia” în proces de insolabilitate și Ț.C. de succesiunea în drepturi procedurale, fiind substituită SRL „Sansilvia” în persoana lichidatorului P.V. cu succesorul în drepturi, Ț.C., fiind eliberat și titlu executoriu prin care s-a dispus încasarea de la SRL „Vivaura-CH” în folosul lui Ț.C. a sumei de 11 942 250 lei.

Ulterior, Ț.C. a înaintat titlul executoriu spre executare, iar la 27 februarie 2017, creditorul Ț.C. a înregistrat la Curtea de Apel Chișinău, cerere introductivă de intentare a procesului de insolabilitate către debitorul SRL „Vivaura-CH”.

Raportând circumstanțele de fapt la prevederile art. 63 alin. (4) și alin. (5) din Legea insolabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, Colegiul concluzionează că administratorul autorizat, **V.P. nu a respectat obligația de a informa instanța de insolabilitate și comitetul creditorilor despre conflictul de interese care a existat anterior desemnării, în situația în care este evidentă suspiciunea imparțialității având în vedere că SRL „Sansilvia” în persoana lichidatorului P.V. și Ț.C. au încheiat contractul de cesiune a creanței față de debitorul SRL „Vivaura-CH”, creanță care a stat la baza intentării respectivului proces de insolabilitate, pornit la cererea introductivă a aceluiași Ț.C. față de SRL „Vivaura-CH”.**

Colegiul susține că, în speță, circumstanțele menționate supra impun instanța de insolabilitate să purceadă la desemnarea administratorului insolabilității în temeiul unei proceduri aleatorii reieșind din practica și vechimea în funcție a candidaturii acesteia.

3.8. Separarea bunului din masa debitoare

[Dosarul Nr. 2ri-265/17 din 06 septembrie 2017](#)

Prin hotărârea Curții de Apel Bălți din 13 iunie 2017 s-a admis cererea înaintată de către J.I. privind separarea din masa debitoare a bunului mobil și anularea sechestrului.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție **consideră prematură soluția instanței de insolabilitate**, din următoarele motive.

Analizând circumstanțele speței prin prisma normelor legale citate (art. 48 al Legii insolabilității), care reglementează modalitatea și temeiurile de separare a bunurilor din masa debitoare, instanța de recurs constată că **pentru a solicita separarea unui bun din masa debitoare, solicitantul trebuie să demonstreze că deține un drept real sau personal asupra bunului în cauză, precum și să indice titlul acestui drept.**

La caz, J.I. a invocat dreptul temei al pretențiilor sale contractul de leasing financiar nr. 0004-2009 din 27 octombrie 2009 încheiat între SRL „PRO-Leasing” și J.I., conform căruia locatorul a procurat și i-a transmis în folosință temporară cu dreptul de răscumpărare ulterioară de către locatar automobilul de model automobilul Y, nr. caroseriei X, nr. de înmatriculare xxx xxx, anul producerii Z, obligându-se de a achita plata conform graficului prevăzut în contract.

Potrivit pct. 3.4 a contractului de leasing financiar, locatarul obține dreptul de proprietate asupra bunului doar în cazul executării depline și în termen a obligațiilor contractuale, inclusiv achitarea tuturor sumelor și penalităților. Transmiterea dreptului de proprietate are loc în baza unui act de predare în proprietate a bunului semnat de către părți. Pct. 5.1.4 al contractului menționat prevede că locatarul are dreptul, după executarea deplină a obligațiilor, să obțină dreptul de proprietate asupra bunului.

Materialele cauzei atestă că **la 09.11.2012 a fost semnat Actul de predare în proprietate a bunului la Contractul de leasing financiar nr. 0004-2009 din 27.10.2009, prin care SRL „PRO-Leasing” a predat, iar J.I. a primit în proprietate automobilul.** Potrivit actului menționat **J.I. a achitat în volum deplin ratele de leasing** la contractul de leasing financiar nr. 0004-2009 din 27.10.2009, locatorul confirmând că locatarul nu are datorii sau restanțe de plată, iar în pct. 7 **este indicat că proprietar al automobilului devine J.I.**

Astfel, **J.I. a solicitat recunoașterea dreptului de proprietate și separarea bunului din masa debitoare, a automobilului. Instanța de insolabilitate a considerat că cererea este întemeiată.**

În acest context, instanța de recurs remarcă că, **instanța de insolabilitate prematur a admis cererea de separare din masa debitoare a SRL „PRO-Leasing” în procedura falimentului a bunului, automobilului, ori materialele cauzei nu conțin probe suficiente care ar demonstra că J.I. a introdus în casieria întreprinderii sumele pe contractul de leasing financiar, care sunt indicate în actul de verificare din 31 ianuarie 2011.**

De asemenea, Colegiul a stabilit că întru confirmarea achitării ratelor în casieria întreprinderii J.I. a prezentat instanței de insolabilitate [...] documente primare care **confirmă achitarea plăților conform contractului de leasing financiar în sumă de 183 101,10 lei.** Prin urmare, Colegiul reține că instanța de insolabilitate la examinarea cauzei nu a verificat toate documentele primare incluse în actul de verificare din 31.01.2011 pentru a stabili dacă J.I. într-adevăr le-a introdus în casieria SRL „PRO-Leasing”.

Colegiul menționează că **nu este clar, din care motive nu au fost prezentate toate documentele primare,** luând în considerație argumentele aduse de B.N. lichidatorul SRL „PRO-Leasing” în procedura falimentului, precum și faptul că instanța de insolabilitate, în temeiul art. 118 alin. (5) CPC era în drept să propună părților și altor participanți la proces, după caz, să prezinte probe suplimentare și să dovedească faptele ce constituie obiectul probațiunii pentru a se convinge de veridicitatea lor.

Sub aspectul celor menționate mai sus instanța de insolabilitate era obligată să analizeze atent circumstanțele cauzei, pentru a evita orice atingere adusă însăși substanței dreptului la un tribunal. Neglijarea acestei obligații condiționează **casarea hotărârii cu remiterea cauzei la rejudecare.**

Instanța de insolabilitate la reexaminarea cauzei urmează să stabilească dacă sumele indicate în actul de verificare sunt confirmate prin documente primare și dacă au ajuns în casieria SRL „PRO-Leasing”. Să țină cont de cele indicate și să verifice și alte circumstanțe ce prezintă importanță pentru soluționarea corectă a litigiului, să aprecieze sub toate aspectele, complet și obiectiv, conform exigențelor art. 130 CPC, probele administrate pe dosar, și în dependență de situația stabilită, în raport cu normele de drept material care reglementează relațiile civile, să adopte o hotărâre legală și întemeiată.

3.9. Nulitatea contractelor

[Dosarul Nr. 2ri-204/17 din 06 septembrie 2017](#)

Din materialele dosarului instanța de recurs constată că P.A. lichidatorul SRL „Simco-Euro” în

procedura simplificată a falimentului a depus în instanța de insolvență cerere, prin care a solicitând recunoașterea nulității contractelor de vânzare-cumpărare nr. C12432 și nr. C12432-A din 05.11.2012 încheiate între SRL „Simco-Euro” în calitate de vânzător și SRL „EuroPaperPack” în calitate de cumpărător, iar BC „Moldova-Agroindbank” SA în calitate de creditor gajist.

Curtea de Apel Chișinău prin hotărârea din 26 aprilie 2017 a respins cererea depusă de lichidatorul SRL „Simco-Euro” în procedura simplificată a falimentului, concluzionând că lipsește fapta ilicită și vinovăția debitorului în fraudarea intereselor creditorilor, prin semnarea tranzacțiilor în care prestația debitorului este vădit mai mare decât cea primită. Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră prematură soluția instanței de insolvență, din următoarele motive. [...]

Instanța de insolvență, respingând cererea lichidatorului SRL „Simco-Euro” în procedura simplificată a falimentului, a indicat că reprezentantul debitorului în cererea sa își exprimă dezacordul cu modalitatea de vânzare și cu prețul de vânzare a bunurilor gajate, menționând că au fost încălcate prevederile Legii cu privire la gaj, însă pretențiile sunt înaintate către Bancă, iar debitorul SRL „Simco-Euro” nu a participat la procedura de vânzare a bunurilor și nici la stabilirea prețului. Astfel, aceste contracte de vânzare-cumpărare nu pot fi anulate prin prisma art. 104 lit. c) al Legii insolvență și nici nu poate examina cauza de nulitate a contractelor de vânzare-cumpărare în baza normelor legale prevăzute în Codul civil, or, acestea nu țin de masa debitoare și nu sunt expres prevăzute de Legea insolvență. În opinia instanței lipsește fapta ilicită și vinovăția debitorului SRL „Simco-Euro” în fraudarea intereselor creditorilor prin care prestația debitorului este vădit mai mare decât cea primită.

Aici urmează de reținut că **instanța de insolvență nu a dat răspuns la argumentul lichidatorului precum că contractele de vânzare-cumpărare dintre SRL „Simco-Euro” în calitate de vânzător, BC „Moldova-Agroindbank” SA în calitate de creditor gajist și SRL „EuroPaperPack” afectează drepturile altor creditori, prin faptul că, prin contractul de vânzare-cumpărare nr. CI 2432 din 05 noiembrie 2012 cu acordul expres al SRL „Simco-Euro” au fost vândute către SRL „EuroPaperPack” terenuri și construcții amplasate pe ele**, indicate în anexa la contract, situate pe str. X și Y din mun. Chișinău la prețul de 28 413 017 lei, adică **la un preț diminuat cu 10 951 178 lei**, iar **prin contractul de vânzare-cumpărare nr. C 12432 din 05 noiembrie 2012 SRL „Simco-Euro” reprezentată de BC „Moldova-Agroindbank” SA au fost vândute SRL „EuroPaperPack” bunuri mobile (materie primă și producție finită a fabricii de producere a cartonului)** descrise în anexa la contract la prețul de 501 238 lei, **fiind diminuat prețul cu 2 233 949 lei**.

Totodată, din conținutul hotărârii instanței de insolvență se atestă **lipsa unui răspuns explicit** la argumentul lichidatorului, din care motiv debitorul SRL „SimcoEuro” nu s-a împotrivit asupra vânzării bunurilor la un preț redus, ca ulterior SRL „EuroPaperPack” să încheie un contract de credit cu BC „Moldova-Agroindbank” SA la o sumă de 40 000 000 lei, a cărui rambursare să fie garantată, prin fidejusiune de către SRL „Simco-Euro”.

De asemenea, **instanța de insolvență nu a verificat și nu a dat răspuns** la argumentul lichidatorului dacă debitorul insolvent SRL „Simco-Euro” și cumpărătorul SRL „EuroPaperPack” **sunt societăți afiliate**, precum și faptul dacă, prin contractele care se cer a fi declarate nule **s-au încălcat drepturile celorlalți creditori** cunoscând că la data încheierii lor erau puse spre executare de către creditori un șir de titluri executorii.

Colegiul menționează că **motivarea, care stă la baza deciziei trebuie să trateze separat fiecare dintre problemele punctuale ridicate de fiecare parte**, cu excepția situației în care mijlocul respectiv de apărare era de natură să influențeze definitiv soluționarea cauzei.

Lipsa de motivare a hotărârii condiționează remiterea cauzei la rejudecare. **La rejudecarea pricinii, instanța de insolvență urmează să verifice** ce datorii avea SRL „Simco-Euro” față de alți creditori la momentul încheierii contractelor de vânzare-cumpărare și dacă au fost încălcate drepturile celorlalți creditori, din care cauză la momentul încheierii contractelor de vânzare-cumpărare debitorul și-a dat acordul de a vinde bunurile la un preț diminuat și dacă părțile contractante erau afiliate la momentul încheierii contractelor, să țină cont de cele indicate și să verifice

și alte circumstanțe ce prezintă importanță pentru soluționarea corectă a litigiului, să aprecieze sub toate aspectele, complet și obiectiv, conform exigențelor art. 130 CPC, probele administrate pe dosar, și în dependență de situația stabilită, în raport cu normele de drept material care reglementează relațiile civile, să adopte o hotărâre legală și întemeiată.

3.10. Recursul împotriva hotărârilor și încheierilor instanței de insolabilitate, repunerea în termen

Dosarul Nr. 2ri-283/2017 din 06 septembrie 2017

Chiar dacă s-ar presupune că recurenții nu s-au aflat pe teritoriul RM o perioadă îndelungată de timp și au revenit abia la 20 mai 2017, ultimii **au făcut cunoștință cu materialele cauzei la 31 mai 2017, însă cererea de repunere în termen au depus-o abia la 26 iulie 2017, fapt care impune respingerea argumentelor recurenților de repunere în termenul de declarare a recursului.**

Or, potrivit art. 116 alin. (4) Cod de procedură civilă, **repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.** Reieșind din cele supra relatate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că recurenții nu sau conformat prevederilor art. 116, alin. (4) Cod de procedură civilă, și nu și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care au cunoscut, adică din data de 31 mai 2017, astfel, considerând necesar a respinge cererea de repunere în termen.

Respectiv, **depunerea cererii de recurs doar la data de 26 iulie 2017 dovedește un pasivism din partea recurenților și o atitudine superficială față de obligațiile procesuale ca parte în proces.** În aceste condiții, și ținând cont de perioada de timp scursă de la data emiterii hotărârii contestate și până la data depunerii recursului, **invocarea de către recurent a faptului că nu s-au aflat pe teritoriul RM până la 20 mai 2017, este lipsită de consistență, deoarece un asemenea comportament este de rea-credință, având în vedere obligația părților de a-și exercita dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care au cunoscut.** Or, **având la cunoștință la 31 mai 2017, de emiterii hotărârii instanței de insolabilitate, precum și soluția acesteia, recurenții urmau să întreprindă măsurile necesare și să depună cererea de recurs înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, după cum sugerează jurisprudența CEDO (Van Harn versus Germany, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007), de a proteja drepturile sale de acces la instanță și de a contesta în termen hotărârea judecătorească.** În această ordine de idei este cert că, depunând cererea de recurs împotriva hotărârii instanței de insolabilitate peste termen, **recurenții au demonstrat o neglijență a drepturilor lor procedurale stipulate în legislația națională.**

3.11. Calitatea de creditor garantat în procesul de insolabilitate a părții la un contract de investiție

Dosarul Nr. 2rc-656/17 din 20 septembrie

Iar, în conformitate cu pct.12.4 al Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție cu privire la aplicarea în practica judiciară a Legii insolabilității nr.2 din 24 martie 2014, se va avea în vedere că **persoanele fizice, care sunt parte a unui contract de investiție, pot pretinde la calitatea de creditor garantat doar dacă demonstrează prin probe veridice achitarea unor sume la contul debitorului în bancă sau în casa acestuia a sumei integrale sau parțiale a contractului de investiție și ca bun garantat (gajat, ipotecat) va constitui spațiul locativ concret construit sau construit parțial sau bunul imobil în totalitate, dacă în contractul de investiție nu este identificat concret spațiul locativ care constituie obiectul contractului de investiție.** În această ordine de idei, se atestă că **pentru a avea calitatea de creditor garant este nevoie de probarea achitării sumelor în baza unui contract de investiții legal.** Or, instanța de recurs constată că din materialele cauzei **nu rezultă cert care contracte de investiții au stat la baza emiterii încheierii recurate, și care este cuantumul sumei achitate pe fiecare contract.**

În situația dată, reieșind din specificul acțiunii, instanța de recurs consideră că la judecarea cauzei era necesară verificarea obiectului litigiului atât în baza argumentelor invocate de creditor, cât și cele

invocate de debitor, conform cadrului legal ce guvernează raportul juridic supus judecării. Astfel, Colegiul consideră că circumstanțele cauzei au fost ignorate de instanță, nefiindu-le date o apreciere cuvenită, or, urmau a fi examinate în cumul cu alte probe materiale.

3.12. Taxa de stat în situația persoanelor juridice în stare de insolvabilitate

[Dosarul Nr. 2rc-612/17 din 20 septembrie](#)

Articolul 86 alin. (2) CPC și art. 6 alin. (4) Legea taxei de stat nr. 1216-XII din 01 decembrie 1992 prevăd că *persoanele juridice declarate în stare de insolvabilitate, la introducerea în instanța de judecată a acțiunilor de urmărire a creanțelor debitoare, de anulare a actelor juridice fictive sau frauduloase, a garanțiilor acordate, a tranzacțiilor încheiate și a actelor de transfer de proprietate, precum și la atacarea hotărârilor judecătorești adoptate pe marginea acestor litigii, plătesc taxa de stat după examinarea cauzei, dar nu mai târziu de 6 luni din data adoptării de către instanța de judecată a hotărârii.*

Pe cale de consecință se deduce că dacă persoana juridică în stare de insolvabilitate va pierde procesul, instanța care a examinat cauza va dispune încasarea taxei de stat peste 6 luni de la pronunțarea hotărârii, printr-o hotărâre suplimentară, în baza art. 250, alin.(1) lit. c) Codul de procedură civilă.

Dacă prin hotărâre judecătorească, pretențiile persoanei juridice în stare de insolvabilitate au fost admise, taxa de stat se încasează din oficiu de la partea adversă, întrucât acesta a pierdut procesul.

Astfel, actele cauzei atestă incontestabil că în privința SA „Termocom” a fost intentată procedura falimentului cu valorificarea și lichidarea masei debitoare, fapt stabilit prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 18 martie 2014. Or, Legea insolvabilității prevede expres că procedura falimentului în sine reprezintă o procedură de insolvabilitate. Iar în condițiile în care SA „Termocom” se află în procedura falimentului, ultima beneficiază de privilegiul instituit de legiuitor de achitare a taxei de stat după examinarea cauzei.

Curtea de Apel Chișinău neîntemeiat a respins cererea lichidatorului în procedura falimentului de amânare a taxei de stat și nu a dat curs cererii de apel cu acordarea unui termen pentru achitarea taxei de stat, în condițiile în care legiuitorul a condiționat achitarea taxei de stat de către persoane juridice în proces de insolvabilitate după examinarea cauzei în termen de cel mult 6 luni de la data adoptării hotărârii.

3.13. Legalitatea Hotărârii adunării creditorilor privind intrarea în procedura falimentului

[Dosarul Nr. 2rc-593/17 din 20 septembrie](#)

Analizând materialele cauzei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că în Raportul administratorului SA „Fabrica de conserve din Călărași” – T.A., **asupra stării economice și a cauzelor care au condus la insolvabilitatea debitorului, pentru adunarea de raportare din 05 mai 2017, nu se conține recomandarea acestuia de a intra în procedura de faliment, ci propunerea adunării creditorilor să adopte o hotărâre de intentare a procedurii de restructurare în privința SA „Fabrica de conserve din Călărași”.**

Mai mult, Colegiul a evidențiat divergențe nu doar între constatările instanței și Raportul administratorului, **ci și un șir de divergențe între procesele-verbale ale adunării creditorilor din 18 mai 2017 și buletinele de vot din 18 mai 2017.** Astfel, în urma examinării buletinelor de vot, instanța de recurs a constatat că pentru adoptarea procedurii de restructurare față de SA „Fabrica de conserve din Călărași” au votat 12 creditor, care dețin 11 502 934 voturi, ce constituie 45,10%, iar împotriva a votat un creditor, care deține 14 000 000 voturi, ce constituie 54,90 %. Însă, potrivit procesului-verbal al rezultatului numărării voturilor din 18 mai 2017, cu majoritatea voturilor s-a hotărât de intentat procedura falimentului în privința debitorului SA „Fabrica de conserve din Călărași”, pentru care au votat 12 creditor, care dețin 11 502 934 voturi, ce constituie 45,10%, iar împotriva a votat un creditor, care deține 14 000 000 voturi, ce constituie 54,90 %. **Deci, procesul verbal al numărării voturilor este în contradicție cu conținutul buletinelor de vot, fapt care nu**

a fost elucidat de către instanța de insolvabilitate.

De asemenea, potrivit procesului-verbal nr. 2 al adunării repetate a creditorilor SA „Fabrica de conserve din Călărași”, **majoritatea creditorilor au propus și susținut propunerea administratorului procesului de insolvabilitate privind aprobarea procedurii de restructurare a debitorului**, a fost propusă și procedura planului, iar odată ce există divergențe vădite între conținutul buletinelor de vot, a proceselor-verbale, raportul administratorului procesului de insolvabilitate și conținutul încheierii recurate, Colegiul nu poate da o apreciere obiectivă temeiniciei soluției instanței de insolvabilitate

Suplimentar, Colegiul atrage atenția asupra argumentului recurenților referitor la faptul că **în dispozitivul încheierii Curții de Apel Chișinău din 31 mai 2017 debitorul nu a fost identificat în modul corespunzător, fiind indicate de către instanță adresa juridică și IDNO greșite**. Astfel, reieșind din conținutul respectivei încheieri **nu este individualizată persoana juridică căreia urmează a-i fi aplicate prevederile actului de justiție**.

Reieșind din prevederile art. 5 alin. (5) lit. a) din Legea insolvabilității, potrivit căruia principalele competențe ale instanței de insolvabilitate în cadrul prezentei legi sunt pronunțarea motivată a hotărârii de intentare a procesului de insolvabilitate și, după caz, de intrare în insolvabilitate atât prin procedura falimentului, cât și prin procedura de restructurare a debitorului, Colegiul consideră că **instanța de insolvabilitate urma să soluționeze trecerea debitorului la procedura de faliment în ședință publică, cu citarea participanților la proces, întocmirea procesului-verbal al ședinței de judecată, pronunțând o hotărâre judecătorească în acest sens**.

Distinct de cele relatate, Colegiul consideră că **instanța urma să se expună asupra necesității și oportunității recurgerii anume la procedura falimentului, în acest sens dând o apreciere opiniilor Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare a Republicii Moldova și a Președintelui raionului Călărași, prin prisma faptului că debitorul este considerat drept o întreprindere strategică în regiune și este antrenată în cadrul unui proiect de dezvoltare al raionului**. Din considerentele enumerate supra, instanța de recurs conchide asupra necesității reexaminării cauzei pe marginea fondului, Curtea de Apel Chișinău urmând să verifice încă o dată legalitatea hotărârii adunării repetate a creditorilor SA „Fabrica de conserve din Călărași” din 18 mai 2017, cu aplicarea corespunzătoare a cadrului legislativ ce guvernează speța.

3.14. Contestarea creanțelor

Dosarul Nr. 2rc-551/17 din 20 septembrie

SRL „Dumbrava – Nord”, în calitate de debitor ipotecar, a constituit garanții reale cu titlul de ipotecă, în vederea garantării executării obligației ce rezultă din contractele de credit încheiate între BC „Eximbank-Gruppo Veneto Banca” SA și debitorul SRL „Artasbocem”. Din aceste considerente, ținând cont de datoriile existente, prin hotărârea Curții de Apel Bălți din 13 iunie 2016, a **fost constatată insolvabilitatea debitorului SRL „Dumbrava-Nord” și intentat procesul de insolvabilitate față de aceasta, fiind stabilit termenul de înregistrare a cererilor de admitere a creanțelor**

La data de 17 august 2016, în tabelul definitiv al creanțelor creditorilor împotriva patrimoniului debitorului SRL „Dumbrava-Nord”, administratorul procedurii de insolvabilitate V.M. a **inclus creanța BC „Eximbank - Gruppo Veneto Banca” SA în sumă de 275 661 195,05 lei, care a fost contestată de către lichidatorul BC „Banca de Economii” SA**.

În motivarea contestației și a cererii de recurs declarate împotriva încheierii Curții de Apel Bălți din 12 mai 2017, lichidatorul BC „Banca de Economii” SA – O.G. a **invocat faptul că creanța BC „Eximbank-Gruppo Veneto Banca” SA este una litigioasă și se bazează pe o hotărâre judiciară nedefinitivă, fiind în curs litigiul judiciar de drept între creditorului BC „Eximbank – Gruppo Veneto Banca” SA, pe de o parte, și SRL „Artasbocem”, SRL „Dumbrava -Nord” și alții, pe de altă parte**

Colegiul nu poate reține aceste argumente și consideră neîntemeiată cererea de recurs, din următoarele considerente. Raportând normele citate la circumstanțele cauzei, Colegiul reține că **litigiul la care face trimitere recurentul nu ține de contestarea existenței creanței BC**

„Eximbank – Gruppo Veneto Banca” SA față de debitorul SRL „Dumbrava-Nord”, ci de încasarea datoriei ce rezultă din contractele de împrumut încheiate între părți. Astfel, BC „Eximbank – Gruppo Veneto Banca” SA s-a adresat cu cerere de chemare în judecată față de SRL „Artasbocem”, SRL „Dumbrava-Nord”, B.I., B.Z., B.S. și B.M. privind încasarea sumei de 113 456 375,61 lei și 6 834 942,82 dolari SUA, inclusiv din contul bunurilor gajate și ipotecate, prin deposedarea de acestea, precum și compensarea cheltuielilor de judecată. Prin hotărârea Judecătorei Ciocana, mun. Chișinău din 11 decembrie 2015, menținută prin decizia Curții de Apel Chișinău din 25 ianuarie 2017, acțiunea înaintată de BC „Eximbank – Gruppo Veneto Banca” SA a fost admisă integral, decizia fiind definitivă și executorie.

Reieșind din conținutul actelor judecătorești menționate, pe parcursul examinării litigiului nu au fost înaintate pretenții referitor la declararea nulității sau rezilierea contractelor de împrumut, în acest mod Colegiul ajungând la concluzia că creanța BC „Eximbank – Gruppo Veneto Banca” SA nu este una litigioasă în contextul Legii insolvenței.

3.15. Contestația tabelului definitiv al creanțelor

[Dosar Nr. 2rc-398/17 din 29 septembrie 2017](#)

Cu referire la prevederile art. 630 alin. (1) Cod civil raportate la prevederile art. 624 alin. (1) Cod civil, Colegiul constată că, instanța de insolvență întemeiată a reținut că reducerea clauzei penale este un drept al instanței și nu o obligație, ultima limitându-se doar la verificarea proporționalității și nu a legalității, fiind un instrument de exercitare a unei oportunități și nicidecum expunerea asupra unui litigiu de drept.

În situația analizată, Colegiul menționează că argumentele recurente SRL „Demeder-Com”, precum că sumele dispuse pentru a fi introduse în tabelul de creanțe al debitorului insolvent constituie penalități, calculate de către creditorii, care nu sunt întemeiate pe careva acte judecătorești și/sau recunoscute de către debitor, sunt de natură declarativă, or debitorul având pârghia legală de contestare a clauzelor contractului, pe care le consideră abuzive, nu a decurs la această oportunitate, în așa fel, dând de înțeles că nu are careva obiecții față de sumele ce reprezintă un accesoriu al obligației principale.

În mod firesc, clauza penală conceptual nu poate fi litigioasă dacă obligația principală este incontestabilă și/sau recunoscută prin consemnare în tabelul de creanțe, or validitatea obligației principale constituie o condiție esențială pentru validitatea clauzei penale, iar dacă obligația principală se stinge, atunci și clauza penală se stinge.

Cât privește argumentele recursului depus de BC „Moldindconbank” SA împotriva încheierii din 03 aprilie 2017 de admitere parțială a contestației BC „Moldindconbank” SA privind neinclusiunea creanțelor în tabelul definitiv al creanțelor, precum că instanța de insolvență eronat nu a admis integral contestația, Colegiul atestă că instanța de insolvență întemeiată a admis parțial contestația acesteia cu includerea în tabelul definitiv al creanțelor a sumei de 1 525 000 de lei, ce rezultă din contractul de credit nr. 459 din 26.11.2014, încheiat cu R.N. și contractul de fidejusiune nr. 459-1 din 26.11.2014, deoarece după cum rezultă din materialele speței pe rolul Judecătorei Florești se află cauza privind încasarea sumei datoriei și a plăților aferente (dobânzi, penalități etc.), intentată în baza contractului de credit nominalizat, în așa mod, fiind constatată existența unui litigiu de drept, din care considerente a fost dispusă includerea în tabelul definitiv al creanțelor doar suma de bază a contractului.

Față de această poziție a recurentului, Colegiul reține că reieșind din materialele speței, acțiunea privind încasarea datoriei și a plăților aferente ce rezultă din contractul de credit nr. 459 din 26.11.2014, este îndreptată către R.N., iar „Demeder-Com” SRL, este fidejutorul acestuia în temeiul contractului de fidejusiune nr. 459-1 din 26.11.2014, iar conform art. 181 alin. (4) din Legea insolvenței, degrevarea de obligații a debitorului nu atrage degrevarea de obligații a fidejutorului sau a codebitorului principal. Prin urmare, sunt lipsite de temei argumentele recurentului, precum că, prin încheierea pronunțată, îi sunt lezate grav interesele sale ca creditor garantat, de vreme ce pe chestiunea abordată urmează să se expună instanța de judecată sesizată cu litigiul de drept în privința obiectului dedus judecării.

3.16. Opoziția creditorului, realizarea masei debitoare nevalorificate

[Dosarul Nr. 2rc-625/17 din 27 septembrie 2017](#)

Astfel, instanța de insolvență, potrivit materialelor dosarului, corect a stabilit că, prin opoziția depusă de Î.N., creditorul „Anchir”, în procedura falimentului, și reprezentantul debitorului, acesta își exprimă dezacordul cu acțiunile lichidatorului, de fapt cu procesul-verbal nr. 1, adoptat la 19.06.2017 de către lichidatorul A.J. cu privire la necesitatea realizării bunurilor SA „Anchir” la licitația „cu reducere”, conform art. 117 alin. (3) din Legea insolvenței, fapt care nu cade sub incidența prevederilor art. 131 alin. (6) din legea enunțată, or prevederile nominalizate nu prevăd posibilitatea contestării și anulării actelor adoptate de către lichidator în condițiile prevăzute de art. 117 alin. (3) din Legea insolvenței, potrivit cărora dacă, după expirarea termenului indicat la alin.(1), se constată masă debitoare nevalorificată, aceasta va fi vândută neîntârziat de către lichidator la licitație cu reducere în condițiile art.120, fără acordul adunării creditorilor sau al comitetului creditorilor. Reducerea prețului va continua până acesta va ajunge la zero. Dacă la licitația cu reducere s-a înscris un participant ori nu s-a înscris nici unul sau dacă bunurile nu au putut fi comercializate, lichidatorul vinde bunurile prin negocieri directe la orice preț negociat și confirmat de instanța de judecată care examinează procesul de insolvență.

Deci, norma de drept material citată, fiind o normă imperativă, oferă lichidatorului posibilitatea realizării masei debitoare nevalorificate, după expirarea termenului de 2 ani de la intentarea procedurii falimentului, fără a fi specificat dacă bunurile grevate cu garanții fac excepție de la aceste prevederi.

În așa fel, fiind neîntemeiate și argumentele recursului declarat de Banca de Economii SA, precum că procedura de valorificare și lichidare a masei debitoare este reglementată de art. 117-123 din Legea insolvenței, norme care au un caracter general, însă procedura de valorificare a bunurilor grevate cu garanție este expres reglementată de prevederile art. 131-132 din Legea insolvenței, norme juridice ce poartă un caracter special în raport cu bunurile grevate cu garanție prezentate de către lichidatorul SA „Anchir” spre licitația cu reducere.

Față de cele arătate, Colegiul menționează că prevederile art. 131-132 din Legea insolvenței reglementează situația prevăzută de art. 117 alin. (1) din Legea insolvenței, adică prevăd procedura de valorificare a bunurilor grevate cu garanții de la etapa intentării procedurii falimentului și care nu va depăși perioada de 2 ani de la intentarea acesteia, lichidatorul, la această etapă, urmând să dispună de acordul expres al adunării creditorilor sau a comitetului creditorilor pentru valorificarea sau lichidarea masei debitoare. Însă în situația în care acest termen a expirat și masa debitoare nu a fost valorificată, fără a fi precizate motivele, la survenirea condițiilor stabilite de alin. (3) al art. 117 din Legea insolvenței, prevederile art. 131-132 nu sunt aplicabile, nefiind necesar și acordul adunării creditorilor sau comitetului creditorilor pentru vinderea neîntârziată de către lichidator a masei debitoare la licitație cu reducere. În acest sens, rigorile art. 117 alin. (3) din Legea insolvenței fiind aplicabile față de toată masa debitoare, inclusiv față și de cea grevată cu garanții.

În același rând, instanța de recurs reține ca întemeiate și argumentele instanței de insolvență, precum că prevederile art. 117 alin. (3) din Legea insolvenței nu instituie regula potrivit căreia, după expirarea termenului de 2 ani de la inițierea procedurii falimentului, pentru petrecerea licitației cu reducere în condițiile normei date, inițial este necesar de a fi petrecută licitația cu strigare și că ar interzice petrecerea licitației cu reducere în zile de odihnă. În așa fel, argumentele recursurilor prin care se invocă că procedura de organizare a licitației cu reducere este contrară prevederilor legale, nu și-au găsit confirmare la examinarea recursurilor.

3.17. Remunerații pentru serviciile de administrare provizorie

[Dosarul Nr. 2rc-632/17 din 27 septembrie 2017](#)

Astfel, aplicând normele citate speței supuse examinării, Colegiul conchide că pentru a decide asupra cuantumului onorariului fix al administratorului provizoriu, urma a se prezenta și a lua în considerare timpul efectiv dedicat de către administrator/lichidator pentru debitorul SRL „A&B Logistic Grup”, în situația în care recurentul Ș.V. invocă faptul că administratorul L.V. figurează în

calitate de administrator la 6 întreprinderi (scrisoarea Camerei Înregistrării de Stat nr. 337 din 21 iunie 2017), iar în conformitate cu prevederile art. 63 alin. (8) din Legea insolvenței, una și aceeași persoană poate fi desemnată nelimitat în funcția de administrator provizoriu și în funcția de lichidator în procedura simplificată a falimentului, iar în funcția de administrator al insolvenței și de lichidator al procedurii falimentului în maxim 10 întreprinderi insolvente. Concomitent, una și aceeași persoană poate fi desemnată la 5 întreprinderi unde se aplică planul cu continuarea activității debitorului și la 10 întreprinderi unde se aplică planul în cumul cu planul de lichidare a patrimoniului. Respectiv, pornind de la specificul activității administratorului/lichidatorului, și deoarece L.V., în perioada respectivă era desemnat în calitate de administrator al insolvenței și/sau lichidator la 6 întreprinderi aflate în procedură de insolvență, este imposibilă desfășurarea activității în calitate de administrator provizoriu al SRL „A&B Logistic Grup” pe durata de muncă de 40 ore pe săptămână pe parcursul a 5 zile lucrătoare, astfel încât să se poate atinge programul complet de lucru pentru care este stabilit cuantumul salariului în încheierea recurată.

3.18. Suspendarea executării deciziei comitetului creditorilor, asigurarea acțiunii

[Dosar Nr. 2rc-667/17 din 27 septembrie 2017](#)

Instanța de insolvență, admitând cererea privind aplicarea măsurilor de asigurare, a făcut trimitere la prevederile art. 196 alin. (1) din Legea insolvenței, potrivit căruia, în cazul în care procedura de restructurare realizată prin continuarea valorificării și distribuției masei debitoare poate prejudicia această masă, instanța de insolvență, la solicitarea debitorului sau administratorului insolvenței, poate dispune suspendarea valorificării și distribuției. Însă, Colegiul constată că instanța nu și-a motivat soluția prin prisma riscurilor existente sau potențiale, nu a indicat care sunt prejudiciile ce pot fi aduse masei debitoare, precum și nu a făcut trimitere la careva probe în acest sens. Astfel, instanța de insolvență n-a argumentat motivele admiterii cererii respective, de care circumstanțe de fapt și de drept s-a călăuzit la adoptarea încheierii, în baza căror temeuri a ajuns la concluzia privind admiterea cererii. Este de menționat că, hotărârea/încheierea instanței de judecată trebuie să fie certă, completă, corectă, clară, convingătoare și concretă. Circumstanțele și probele constatate în cauză urmează a fi expuse într-o strictă consecutivitate logică.

3.19. Succesiunea în drepturi procedurale

[Dosarul Nr. 2rc-623/17 din 20 septembrie](#)

Drept urmare, normele legale citate mai sus, expres stabilesc că partea poate fi substituită cu succesul ei în drepturi, în cazul ieșirii celei dintâi din raportul juridic prin executarea silită a dreptului de ipotecă și vânzarea bunului imobil ipotecat. În această ordine de idei, Colegiul menționează că determinant pentru justa soluționare a cererii de substituție a părții în proces, este stabilirea existenței condițiilor legale care permit înlocuirea. Or, una din aceste condiții se referă la partea ca subiect al raportului juridic.

În speță, instanța de insolvență întemeiat a admis cererea de substituție anume din considerentul că prevederile legale privind substituția părții la proces permit substituția creditorului validat N.P. cu succesul în drepturi O.C., deoarece ultima a răscumpărat integral bunul imobil care a fost obiectul creanței garantate, iar procedura de executare a fost încetată, în legătură cu executarea documentului executoriu. Instanța de recurs va reține și corectitudinea instanței de insolvență în sensul că la caz sunt aplicabile, prin analogie, prevederile art. 582 Cod civil, care stipulează că, dacă creditorul supune urmării un bun ce aparține debitorului, orice persoană care se află în riscul de a pierde anumite drepturi asupra bunului poate satisface creanțele creditorului fără acordul debitorului. Prin satisfacerea creanțelor menționate, terțul ia locul creditorului.

3.20. Împuternicirile avocatului

[Dosar Nr. 2rc-715/17 din 20 septembrie](#)

Respectiv, chiar dacă în privința Întreprinderii de Stat "Serviciul Asistență Beneficiari la Obiectele Sociale" a fost intentată procedura de insolvență, iar membrii organelor de conducere, care au acordat avocatului C.V. împuterniciri de reprezentare în instanța de judecată, au fost înlăturați de la gestionarea întreprinderii, nu denotă că avocatul C.V. nu mai poate reprezenta întreprinderea în

instanță în baza mandatului semnat de directorul întreprinderi. Or, întreprinderea nu a reziliat contractul de asistență juridică încheiat cu avocatul și nici nu a anulat împuternicirile acordate acestuia.

Colegiul menționează că instanța de apel greșit a concluzionat că avocatul C.V. nu mai dispune de împuterniciri de reprezentare a instanță Întreprinderii de Stat „Serviciul Asistență Beneficiari la Obiectele Sociale”, ori faptul că prin încheierea instanței de insolvență din 04 mai 2017 au fost înlăturați membrii organelor de conducere ale debitorului de la gestionarea întreprinderii și masei debitoare, cu destituirea acestora din funcțiile deținute, atribuțiile de administrare fiind transmise lichidatorului, nu denotă că împuternicirile acordate de către directorul general al întreprinderii, B.S. avocatului C.V. nu mai sunt valabile.

Astfel, din conținutul mandatului avocațial se conchide că întreprinderea, a acordat avocatului împuterniciri de reprezentare în instanță în prezentul litigiu. Faptul că în perioada examinării litigiului întreprinderea a intrat în insolvență, iar atribuțiile de administrare a întreprinderii au fost acordate lichidatorului, sunt aplicabile pentru viitoarele acțiuni care urmează a fi întreprinse de către întreprindere și nicidecum nu anulează împuternicirile date avocatului, care încă sunt valabile până la finalitatea definitivă a prezentului procesului civil.

3.21. Rangul creditorului în cazul dispariției obiectului gajului

Dosarul Nr. 2rc-557/17 din 20 septembrie

La caz, instanța de recurs atestă că, potrivit contractului de gaj nr. 2014/28-G1 din 24 noiembrie 2014 încheiat între BC „Moldindconbank” SA, în calitate de creditor gajist, și SC „Finansoft” SRL, în calitate de debitor gajist, întru asigurarea restituirii de către debitor a creditelor acordate în baza contractelor de credit nr. 2014/27 și 2014/28 din 24 noiembrie 2014, SC „Finansoft” SRL și-a manifestat liber și expres consimțământul de a depune în gaj bunul mobil constituit din universalitatea de stocuri de mărfuri, și anume jucării pentru copii, pătucuri, cărucioare și alte accesorii pentru copii în sumă totală de 2 000 000 de lei. Din conținutul hotărârii Curții de Apel Chișinău din 27 martie 2017 Colegiul atestă că, potrivit analizei solvabilității debitorului pe anii 2015-2016, care a fost efectuată în baza raporturilor financiare prezentate de către Direcția Generală pentru Statistică a mun. Chișinău, debitorul deține în stocuri mărfuri și materiale în sumă de 68 626 de lei.

În această ordine de idei, instanța de recurs opinează că, creanța creditorului BC „Moldindconbank” SA față de debitorul insolvent SC „Finansoft” SRL, în sumă de 1 974 449,16 lei, pretinsă ca fiind garantată de facto nu este acoperită cu bunuri garantate și, prin prisma art. 142 alin. (6) din Legea insolvenței, urmează a fi validată ca creanță chirografară de gradul V.

În corolar, Colegiul deduce că este justă concluzia instanței de insolvență în sensul respingerii contestației BC „Moldindconbank” SA și includerea creanței sale în sumă de 1 974 449,16 lei la rangul creanțelor garantate, și a o valida ca creanță de rangul V, rang chirografar. Or, în sensul art. 50 din Legea insolvenței, creditorii garantati sânt persoane ale căror creanțe sânt asigurate prin garanții (gaj convențional sau legal) și au apărut înainte de intentarea procesului de insolvență. În partea negarantată a creanțelor, acești creditorii sânt creditorii chirografari.

3.22. Planul de restructurare

Dosarul Nr. 2ri- 269/17 din 20 septembrie

Studiind materialul probator în raport cu normele legale enunțate, Colegiul consideră întemeiată concluzia instanței de insolvență care a stabilit ca fiind neîntemeiate argumentele SA „Banca de Economii” în proces de restructurare, asupra planului de restructurare a debitorului SA „Romanești”, dat fiind faptul că planul menționat a fost aprobat prin hotărârea adunării creditorilor SA „Romanești” din 23 februarie 2017, cu majoritatea voturilor pledând pentru aplicarea acestuia, iar de creditorii nu au fost invocate careva temeiuri legale pentru refuzul confirmării planului prevăzute de Legea insolvenței.

Contravin circumstanțelor cauzei și argumentele recurentului precum că întocmirea planului de restructurare a avut loc cu încălcarea prevederilor legale, considerând că față de sine nu a fost aplicat

un tratament corect și echitabil, deoarece în urma acceptării planului „va primi mai puțin decât cazul falimentului”, la fel considerându-se defavorizat față de un alt creditor garantat - BC „Victoriabank” SA. Or, potrivit Planului procedurii de restructurare a SA „Romanesti”, pentru creditorii garantați, reprezentați de BC „Banca de Economii” SA, BC „Victoriabank” SA și „Lozviac” SRL, implementarea planului de restructurare prezintă beneficii în ceea ce privește gradul de recuperare a creanțelor deținute de către aceștia. Este cert că și procentul de acoperire al creanțelor BC „Banca de Economii” SA și BC „Victoriabank”, astfel cum s-a propus a fi realizat prin Programul de stingere al creanțelor indicat de planul dat, este de până la 100 % din valoarea creanțelor garantate.

În ipoteza deschiderii față de societate a procedurii falimentului, creditorii garantați, în mod ipotetic ar beneficia, la fel de 100 % din creanțe, dar probabilitatea obținerii unui astfel de rezultat este cu mult mai mic decât în procedura de restructurare în care condițiile de valorificare nu sunt limitate de legea insolvenței.

Totodată, Colegiul reține că la acoperirea creanțelor din această categorie în eventualitatea falimentului, există riscul încasării într-o perioadă mult mai mare a debitelor, risc generat în special de încetinirea pieței, precum și de criza de lichidități existentă pe piața financiară. Este important de menționat că, valoarea de piață a activelor societății ce constituie obiectul garanțiilor, în cazul aplicării procedurii falimentului este doar un punct de reper din care prețurile pot doar să scadă, la fel ca și valoarea și calitatea produselor.

Proiectul „DIGEST” este un produs marca JURIDICE MOLDOVA.

Toate drepturile sunt rezervate.

Pentru sugestii, întrebări, critici și laude ne puteți contacta pe adresa de e-mail:
office@juridicemoldova.md

